

KAYSERİ LİSESİ

YIL: 2

SAYI:3

MAYIS 1995

25.000 TL

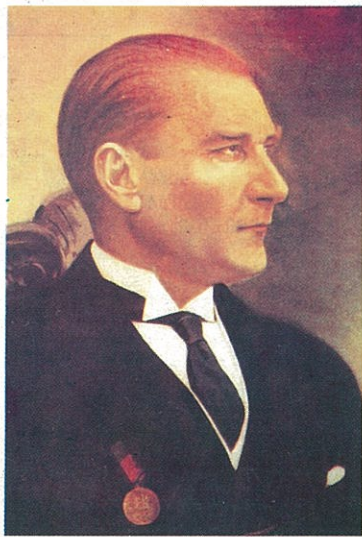
DERGİSİ

**İstanbul'un
Fethi ve Fatih**

**Atatürk ve
Dış Türkler**

**Kafkas Kartalı
Şeyh Şamil**

NE OL, NE OLMA

Paranı ver, gönlünü ver, selam ver, canını ver ama SIRRINI VERME!
 Günlerini say, servetini say, büyüklerini say ama YERİNDE SAYMA!
 Emek ver, kulak ver, bilgi ver ama hiçbir zaman BOŞ VERME!
 Satıcı ol, alıcı ol, kalıcı ol, bulucu ol ama BÖLÜCÜ OLMA!
 Eşini beğen, işini beğen, aşını beğen, ama KENDİNİ BEĞENME!
 Fidan büyüt, garip doyur, çocuk besle ama, KİN BESLEME!
 Davet et, hayret et, affet, tevbe et ama, İHANET ETME!
 Hedefe koş, cihada koş, yardıma koş ama, ORTAK KOŞMA!
 Elini aç, gözünü aç, kapını aç ama AĞZINI AÇMA!
 Okumaktan zarar gelmez, oku ama LANET OKUMA!
 Rakibini geç, sınıfını geç ama GÜLÜP GEÇME!
 Ev al, araba al, abdest al ama BEDDUA ALMA!
 Zulmü devir, nefsi devir ama ÇAM DEVİRME!
 Yaklaş, konuş, tanış ama UŞAKLAŞMA!
 Doğrul, devril, ama EĞRİLME
 Seslen, uslan ama YASLANMA!
 İtil, atıl ama SATILMA!

Tarlada ekinim var deme, anbara girmeyince
 Hayırlı evladım var deme, el koynuna girmeyince,
 Sadık bir dostum var deme, başına bir hal gelmeyince,
 Vefakâr karım var deme, yok günü görmeyince,
 Ağustostan sonra ekilen darıdan,
 İşinin başına geç gidenden,
 Bal vermeyen arıdan,
 Kocasından sonra kalkan karıdan,
 Haram kazanılan paradan, kimse hayır görmez.
 Zengini fakir eden hayırsız evlattır,
 Memuru ve tüccarı fakir eden, müsrif avrattır.
 Fakiri fakir eden kuru inattır,
 Çok acıma acınacak hale gelirsin.

KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ

Yıl: 2 Sayı: 3 MAYIS 1995 25.000TL.

YAYIN KURULU

SAHİBİ

Gençosman MART
(Okul Müdürü)

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Yusuf ÖZMERDİVENLİ

YAYIN KURULU

Yusuf ÖZMERDİVENLİ

(Fizik Öğr. ve Müdür Yard.)

Şerife ÖZTÜRK

(Türk Dili ve Edeb. Öğretmeni)

Süleyman AYDIN

(Türk Dili ve Edeb. Öğretmeni)

Rezzan SOYAKÇA

(Türk Dili ve Edeb. Öğretmeni)

ÖĞRENCİ TEMSİLCİLERİ

Filiz ŞENER (6-E sabahçı)

Murathan Kürşat DEMİRCİ (6-G öğleci)

Nilüfer YANMAZ (5-E sabahçı)

Bengü BALKAN (5-N öğleci)

Pakize ASLANTAŞ (4-C sabahçı)

Esra GÜLTEKİN (4-K öğleci)

Haberleşme Adresi:

Kayseri Lisesi Dergisi

P.K. 246 KAYSERİ

KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ

Kayseri Lisesi Kültür Edebiyat Kolu Yayın Organıdır

DIZGI-BASKI-FİLİM

NETFORM

MATBAACILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

222 22 63 KAYSERİ

Sunuş

3. Sayıyı Çıkarırken:

Söze öncelikle bir teşekkürle başlamalıyız. Evet, sevgili öğrencilerimizin, dergimizin ikinci sayısına gösterdikleri ilgiye teşekkür ederken, bu sayıda da aynı ilgiyi göstereceklerini umuyoruz. Sevinçle kaynaklık edecek pek çok olay veya unsur olabilir. Ama hiçbiri bizlerin bir dergiyi daha çıkarırken duyduğumuz sevinç ve sizlerin dergiye katılım için verdiği o birbirinden güzel çalışmalarınızın samimiyetini geçemez kanaatindeyiz. İmkansızlıklar içinde çıkardığımız bu yılki sayılar, aslında aynı zamanda gelecek yılın çalışmalarının hazırlığı hatta provası şeklinde oldu. Diğer çalışmalarımız da öyle...

Kayserimizde ayrı bir yer ve öneme sahip olan lisemiz, görevinin bilincindedir. Bu nedenle çıkaracağımız yeni sayılarımıza öğrencilerimizin, mezunlarımızın ve değerli öğretmenlerimizin çalışmalarını bekliyoruz.

Daha güzel sayılara hep beraber ulaşmak ümidi ile saygılar sunarız.

Yayın Kurulu

İçindekiler :

Gençosman MART ile Ropörtaj	2	Biraz da Gülelim	35
Namık Kemal ve Şiir	4	Hazır Cevaplar	37
Alışkanlıkların En Güzel: OKUMAK	6	Hikmet Damlaları	38
İstanbul'un Fethi ve Fatih	11	Bir Dünya İstiyorum	39
Eğitim Çıkmazı	13	Genç Olmak	40
Benim Hangi Yeteğenim var?	14	Bulmacalar	41
Kayseri Lisesi'nde Mustafa Kemal ve Hoca Abdullah...	15	Söz Sizin Gül, Ninni ve Doğuş	42
Atatürk ve Dış Türkler	17	Bir Dosta	43
Vakit Çok Geç Olmadan Çocuklarımızla İlgilenelim.	21	Bu Sınıf Kimin?	44
Kafkas Kartalı Şeyh Şamil	23	Mavi ve Yeşil	45
Kayseri Lisesi'ni Dinliyorum	24	Duvar Yazılan	46
San Yoktun	25	Yeni Neslin Güneşi	47
Doğadan Esintiler	26	Karikatür	48
Ücudunun Sırlarının Perde Önü	27	Karikatür	49
Lisemi Özlüyorum	28	Okulumuzdan Haberler	50
Tiyatro Nedir?	29	Ödüllü Yarışma	51
Nasihahat	30	Son Çağrı	52
Doğanın Korunması	31		
Türkiye'de Akdeniz Anemisi Sorunu	32		
Şigara Dumani	33		
Gençlik	34		

Gençosman MART
Kayseri. Lisesi Müdürü

Ayşe Mısra PARLAK
4-C 6858

En önemli yaptığım işlerden biri de okulumuza baştan sonra bir bilgisayar ağı kurdum. Zamanımızın tekniğinden okulumuzu ve öğrencilerimizi faydalandırmanın mutluluğunu ancak yaşayan bilir. Ancak şu da bir gerçektir: Bugün Kayresi Lisesi'nin eğitim-öğretim yaptığı bina yüz yıllıktır. Bu kadar eski binayı her zaman bakımlı tutmakta maalesef maddi imkansızlık vardır.

Kayseri Lisesi Müdürü Sayın Gençosman MART ile Ropörtaj

A. PARLAK : Sayın Hocam, kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

G. MART : 1950 yılı Adana Düziçi Ellek doğumluyum. İlk öğretimi Ellek, Orta öğretimi Düziçi Öğretmen Okulu ve İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu hazırlık sınıfında tamamladım. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu ve İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik-Kimya Bölümünü bitirdim. Okulun bitimi ile beraber 1972 yılında Sivas ilinde görev yaptım. Bu gün ise bildiğiniz gibi Kayseri'deyim.

A. PARLAK : Meslek hayatınıza ilk defa nerede başladınız, neler hissettiniz?

G. MART : Öğretmenliğe Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda çok önemli yeri olan Sivas Kongresi'nin yapıldığı, Sivas Kongre Lisesi'nde 1972 yılında öğretmen olacağım belli olduğunda fazla bir şey hissettiğimi bilemiyorum, ama öğrencilik hayatımda düşündüğüm idealleri hayatıma uygulamamanın mutluluğunu yaşadığımı zannediyorum.

A. PARLAK : Öğretmenliğinizin yanında idarecilığe ne zaman başladınız?

G. MART : İdarecilığe ilk olarak 1974 yılında Sivas Kongre Lisesi'nde başladım. Bunun yanında Gaziantep Eğitim Enstitüsünde ve Kayseri Lisesi'nde başmuavinlik görevi, Sivas Atatürk Lisesi, Hatay Dört Yol Yakacık Lisesi'nde müdürlük yaptım. Bu gün de bildiğiniz gibi Kayseri Lisesi'nde müdürlük görevi yapmaktayım.

A. PARLAK : Türk Milli Eğitim Tarihi içinde asırlık bir eğitim kurumu olan ve Türkiye'nin maddî ve manevî kalkınmasında önemli devlet adamları yetiştiren Kayseri Lisesi'ne kaç tarihinde geldiniz, o günkü lise ile bu günkü liseyi kıyashyabilir misiniz?

G. MART : Kayseri Lisesi'ne Şubat 1981 yılında geldim. Bu tarihten

1988 yılına kadar öğretmenliğe dayarken, yetiştirdiğim öğrencilerim Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumundan altı tane Takdirname almamı sağladılar. 1988 yılı itibari ile Anadolu Lisesi ve Fen Liselerinin açılması ile seviyede bir düşme oldu. Bu düşmeyi bu günde görmekteyiz. Değişen yollarda bu çizgiden uzaklaştırmak mümkün olmaz, ancak Kayseri Lisesi'nde daha önceki gördüğüm çizgiden uzaklaştırdığım kanaatindeyim. Bugün Kayseri Lisesi iyi bir çizgidedir.

A. PARLAK : Şu anda aklıma gelen Faruk Nafiz, Necmeddin Halil Onan ve Cevdet Kudret gibi Türk Edebiyatının ünlü imzaları olan şahısların da görev yaptığı okulunuzda şimdiye kadar neler yaptınız, daha neler yapmak istiyorsunuz?

G. MART : Okulumuzun ilk önce bakım ve onarımını yaptırdım. Şahsi gayretlerimle yabancı dil ağırlıklı liseyi açtırdım. Fotokopi makinası almak suretiyle yazılıların yapılmasında kolaylık sağladım. En önemli yaptığım işlerden biri de okulumuza baştan sonra bir bilgisayar ağı kurdum. Zamanımızın tekniğinden okulumuzu ve öğrencilerimizi faydalandırmanın mutluluğunu ancak yaşayan bilir. Ancak şu da bir gerçektir: Bugün Kayresi Lisesi'nin eğitim-öğretim yaptığı bina yüz yıllıktır. Bu kadar eski binayı her zaman bakımlı tutmakta maalesef maddi imkansızlık vardır. Körler, Sağırlar, Kanser Araştırma, Kızılay, Türk Hava Kurumu vb. gibi derneklere para toplamaktan okulumuz koruma derneğine para vermeye öğrenci velilerimizin fırsatı kalmıyor. Bu bakımdan daha bakımlı ve temiz ortamlarda eğitim-öğretimi yapabilmemiz için yukarıdaki probleme bir çare bulunmalıdır. Yani okul dışı dernekler için farklı ortamlardan gelir temin etme yolları bulunmalıdır. Koruma derneklerinde velile-

*Kayseri Lisesi
bu yıl bu güne
kadar sportif ve
folklor
sahasında sosyal
faaliyetlere
katılmıştır. Sporda
görünür bir başarı
elde edememiştir.
ancak folklor
yapılan yarışmada
il üçüncüsü
olmuştur. Bu
vesileyle emeği
geçenlere buradan
teşekkür etmek
istiyorum. Bunun
yanında özel gün ve
haftalarki
kutlamalar da göz
doldurucu
faaliyetlerdendir.
İleride bir tiyatro
eseri sergilenecektir.
Bunun yankısını
hep beraber
duyacağız.*

rimizin yardımcı olmaları üst kuruluşlarımız tarafından teşvik edilmiştir. Bilgi çağında bulunduğumuz şu günlerde eğitim-öğretim yuvalarımıza gerekli maddi kaynaklar sağlanmalıdır.

A. PARLAK : Türk Milli Eğitiminin asırlık bir ilim ve kültür kaynağı olan bu irfan yuvasının geleceği hakkında neler düşünüyorsunuz?

G. MART : Kayseri Lisesi'nin geleceği yabancı dil ağırlıklı lise grubuna girmesi ile kesinlikle değişecektir. Yabancı dil ağırlıklı lise bölümünün 78 öğrencisinin 77 sinin takdirname birinin teşekkür alması bu düşüncemizin teyididir. Bu bölümden dikiplin kuruluna hiç öğrenci gitmemiştir. Bu demektir ki,

Kayseri Lisesi'nin geleceği parlaktır..

A. PARLAK : 'Kayseri Lisesi'nin nura koşan gençleri

Güzel Anadolu'ya güneşler taşıyacak" Beytinden hareketle okulumuzun ÖSS ve ÖYSM imtihanlarında başarı oranı hangi seviyededir.?

G. MART : Bu sıralama yıllara göre değişmektedir. ancak bunu yüzde olarak ifade edebiliriz. 1988'den önce %60-%80 arasında giriş olurken, 1988'den sonra %20-%30 arasındadır. Bunun sebebi yukarıda da belirttiğim gibi bu yıllarda Anadolu ve Fen Liselerinin kalbur üstü öğrencileri almasıdır. Ayrıca öğrencilerimiz kendi bilgi ve seviyelerine göre tercih yapmamalarıdır.

A. PARLAK : İstiklâl Savaşı sırasında lisemizden vatan savunmasına gidip, Sakarya Cephesi'nde şehitlik rütbesine ulaşan okulumuz öğrencilerinin aziz hatıraları için çalışmalarınız hangi aşamada, sonuca ulaşmamadaki sebepler nelerdir?

G. MART : 1920-1921 öğretim yılında son sınıf öğrencileri Sakarya Savaşı'na gidip şehit oldukları için, okul o yılda mezun vermemiştir. Bazı kaynaklarımızda bu durum genel olarak ifade edilmiştir, ancak okulumuzdaki kaynakların çoğunun bir devirde Seka'ya gönderilmesinden dolayı net bilgi elde edilememiştir. Bundan dolayı okulumuza ve Sakarya'ya dikilmesi gereken anıtlar yapılamamıştır. Bu husustaki araştırmalarımız devam etmektedir. Sonuçlanmasında herkesin yardımına ihtiyacımız vardır.

A. PARLAK : Meslekte deneyimli bir eğitimci olarak Türk Milli Eğitiminde öğretmen ve öğrenciler hakkında neler düşünüyorsunuz?

G. MART : Öğretmenlerimiz öğretimi hakkı ile yapmaktadırlar, ancak okullarımızın aslı görevlerinden biri olan eğitimi yeteri kadar yerine getirememektedir.

Öğrencilerimiz genelde uyumludurlar, ancak ders çalışma alışkanlığı her nedense çoğunlukta yoktur. En zor şeylerden biri ders

çalışmaktır, ama başarının sırrı da çalışmaktır. Üstün zeka, çalışmaya ile bilgilendirilmezse bir işe yaramaz. Bir öğretmeni mutlu eden olaylardan biri de öğrencilerinin başarılı olup büyüdüğünü sayan, küçüğünü seven, Milli Eğitimin Temel Kanununda belirtilen milli duygularla ahlak ve karaktere, Atatürk, İlke ve İnkılaplarına sahip güzel bir mesleğe sahip olmalarıdır. Bütün çabam da öğrencilerimin yukarıda belirlenen ölçüler içerisinde olmasıdır.

A. PARLAK : Yirmibirinci yüzyıla girmekte olduğumuz zamanımızda öğretmen-öğrenci ilişkileri hangi ölçülerde olmalıdır?

G. MART : Öğretmen-öğrenci ilişkilerinde doğru olan saygı ve sevgiye dayanan ilişkidir, ancak bir disiplin yönetmeliği var ise de, bu ilişkinin bozulabileceğinin göstergesidir. Gönül isterdi ki Milli Eğitim Temel Kanununda belirtilen ahlak, karakter ve milli duygulara sahip olsun. Saygıda kusur etmesin. Bu durumda ilişki tamam demektir. bu ilişki bu gün için özlenir hale gelmektedir..

A. PARLAK : İlimde, irfanda, vatan savunmasında kimliğini ispatlamış asırlık lisemizin bu yılki sosyal ve kültürel faaliyetleri nelerdir, Kayserili ve Kayseri Liseli'lerin ruhunda nasıl bir etki uyandırdı?

G. MART : Kayseri Lisesi bu yıl bu güne kadar sportif ve folklor sahasında sosyal faaliyetlere katılmıştır. Sporda görünür bir başarı elde edememiştir. ancak folklor'da yapılan yarışmada il üçüncüsü olmuştur. Bu vesileyle emeği geçenlere buradan teşekkür etmek istiyorum. Bunun yanında özel gün ve haftalarki kutlamalar da göz doldurucu faaliyetlerdendir. İleride bir tiyatro eseri sergilenecektir. Bunun yankısını hep beraber duyacağız.

A. P. : Sayın Hocam, bize ayırdığınız zaman, verdiğiniz teferruatlı bilgiler için teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar diler saygılar sunarım.

G. MART : Ben de teşekkür ederim...

NAMIK KEMAL ve ŞİİR

Süleyman AYDIN
(Türk Dili ve Edeb. Öğr.)

*Divan şairi olarak
Namık Kemal,
yaşadığı devrin
ilhamı itibariyle
daha ziyade yarı
tasavvufi, dil ve
eklektik zevkine
bağlıdır.
Namık Kemal'de bu
dönemin önemi,
hususî lügati ve
üslûbudur. O,
büyük bir geleneği
ve bu geleneğin
malzemelerini
kullanarak adeta
mekanik bir örgüyle
ürünler verir. Zira
Namık Kemal,
kendi şahsiyetini
yansıtmaya da
dönemin
modalarına
uymaktadır.*

Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı'nın en önemli üç sanatçısından biri olan Namık Kemal, 1 Aralık 1840'ta Tekirdağ'da doğmuştur.

Annesinin ölümüyle dedesi Abdül-latif Paşa'nın yanında yetişen Namık Kemal, dedesinin görevi sebebiyle çocukluğunu birçok yeri dolaşmakla geçirir. Bu dönemde Kars'ta iken Muhyiddin-i Arabî'yi okur. Mevlana'nın Mesnevi'sini kısmen okur. Ve hatta ilk şiir ürünlerini de bu dönemlerde verir. "Türk Edebiyatı Araştırmaları" adlı eserde Prof.Dr.Önder Göçgün, Namık Kemal'in ilk şiiri on iki yaşında iken Kars'ta yazdığını belirtir. (1)

1875 yılında İstanbul'a gelen Namık Kemal'in şiirlerinin yekûnu oldukça kalabalıklaşmıştır.

1860 yılında Ziya Paşa ile tanışır. 1861'de Encümen-i Şu'ara takipçisi ve müdavididir. 1862'de Şinasi ile tanışan Namık Kemal, Tasvir-i Efkar gazetesini yazarlarından olur. (2)

17 Mayıs 1867'de Ziya Paşa ile Paris'e giden Namık Kemal, 25 Kasım 1870'te tekrar yurda döner. Namık Kemal'in siyasî ve edebî hüviyeti bu dönüşle birlikte büyük bir gelişme gösterir.

1872 yılında Gelibolu'ya Mutasarrıf olarak gönderilen Namık Kemal'in edebiyat çalışmalarında da yeni bir dönem başlamış olur.

Namık Kemal'in şiirlerini ve şiir anlayışını, Prof.Dr. Ahmet Hamdi Tanpınar üçe ayırır. Bu tasnifte de hayatındaki bir takım olayları belirleyici unsur olarak alır. Buna göre:

- 1-Şinasi ile tanışmadan önce,
- 2-Şinasi ile tanıştıktan sonra,
- 3-Gelibolu Mutasarrıflığı ve sonrası şiirleri. (3)

Yukarıda yapılan sıralamaya göre Namık Kemal'in şiirlerini inceleyecek olursak daha ayrıntılı bilgiye sahip

oluruz.

1- Şinasi ile tanışmadan önce:

Namık Kemal, şiire eski şiirin havası ile başlamıştır. Hem yetişme dönemi hem de Encümen-i Şu'ara ile olan ilişkileri ona bu zemin ve birikimi hazırlamıştır.

Divan şairi olarak Namık Kemal, yaşadığı devrin ilhamı itibariyle daha ziyade yarı tasavvufî, dil ve eklektik zevkine bağlıdır. (4)

Namık Kemal'de bu dönemin önemi, hususî lügati ve üslûbudur. O, büyük bir geleneği ve bu geleneğin malzemelerini kullanarak adeta mekanik bir örgüyle ürünler verir. Zira Namık Kemal, kendi şahsiyetini yansıtmaya da dönemin modalarına uymaktadır.

Namık Kemal'in bu dönemdeki şiir özelliği, lirik coşkuları ve gazellerinin büyük çoğunluğunda kullanmış olduğu dilindeki klasik zevk ve saflıktır. Bu durum hem mizacına hem de genel hayat görüşüne uygundur.

2-Şinasi ile tanıştıktan sonra:

Şinasi ile tanışmak Namık Kemal ve şiirleri için bir dönüm noktası olmuştur.

Her ne kadar eski şiiri bırakmasa da yeni hususiyetleri eski şiirin şekilleri ile vermeye çalışır.

Namık Kemal, bu dönemde geçmiş zamanların alışkanlıkları olan "sebk-i Hindi" üslubu ve hayallerinden, "sade fikre" ve kendisinin, "edebiyat-ı hakikiye", "edebiyat-ı sahiha" dediği realiteye yönelişi söz konusudur. Zira şair, bu dönemde tasavvuf geleneğinden ve inceliklerinden sıyrılır. Temalar artık değişmektedir. "Hamâset Kasidesi", "Vatan Yahut Silistre"deki marş gibi şiirleri onu artık insanî unsura ve onun değerlerinden olan "vatan" temine götürmektedir.

Şair her ne kadar temleri değiştirmiş olsa da, yine Divan şiiri şekillerini kullanır. Bu manzumelerini gazel, ka-

side ve çoğunlukla da musammat şekilleriyle yazar.

Şairin konu değişikliğiyle birlikte başladığı arayışları yeni şekil arayışları ile devam eder. Buna arayış demekten ziyade belki de, artık aşılamaz olan Divan şiirinde yenileşmenin çabası ve bir bölümü demek daha doğru olur.

3-Gelibolu Mutasarrıflığı ve sonrası:

Şiirde eski şekillere ve bilhas- sa aruza eskisi kadar inanmayan Namık Kemal, yeni ifade imkanları arar. Bu arayışın neticesi olarak "Parmak Hesabı" diye adlandırdığı "Hece Ölçüsünü" dener. KenDdisinin tiyatro eserlerinden olan Gülnihal'de, mezarlıkların türküsü, Celâleddin Harzemşah'ta câbir'in ezgisi, Akif Bey'de meyhanecinin ve çalgıcıların şarkılarında hece ölçüsü kullanmıştır.

Namık Kemal, heceyi kendisi uygulama çalışırken, bir taraftan yeni yetişen gençlere de bunu tavsiye eder. "Vaveylâ", "Hilâl-i Osmani" gibi şekille ilgili yeni örneklerle de karşımıza çıkar (5)

Şair bu dönemde "Rüyâ" ile yeni bir hayal ve estetik dünyasına girer. Bu dönem aynı zamanda Namık Kemal'de, V.Hugo tesirinin başladığı zama dilimidir. Tabiat ile eşyanın Namık Kemal'in şiirine yansımalarını görürüz.

Yeni edebî türlere de yönelmiş olan Namık Kemal ve sanatı artık müşahhasa doğru yol almaktadır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, realiteyi amaçlayan Namık Kemal, şiirlerinde de bunu yansıtmıştır. Hem yeni şekillerle, de işlediği konularla realiteyi ve düşüncelerini ifade etmiştir. "Vatan Mersiyesi" ve "Vatan Şarkısı" şiirimizde "vatan" teminin ilk örneklerindedir. Ayrıca, hürriyet, hak, adalet kavramlarını da çalışmalarını yoluyla gündeme getiren Namık Kemal, sanatçının duyması gereken estetik kaygıdan çok, düşüncesini ve mücadelesini ön plâna çıkarmıştır.

Bütün bunların dışında Namık Kemal, şiirle ilgili görüşlerini

*Namık Kemal,
şiirlerinde estetik
unsurları fikrî
değerlerin ağırlığı
ile ikinci plâna
itmıştır. O, bir
anlamda şiir
sanatını da öteki
edebî türler gibi,
ürettiği fikirleri ve
ideolojisi için bir
vasıta olarak
kullanmıştır.*

çeşitli vesilelerle açıklamıştır. Özellikle, "Mukaddime-i Celâl"de: "Divanlardan biri mütala'a olunurken insan muhtevi olduğu hayâlâtı zihninde tevessüm ettirse, etrafına maden elli, deniz gönüllü, ayağını Zühâl'in tepesine basmış, hançerisini Merih'in göğsüne saplamış, feleği tersine çevirmiş de kadeh diye önüne koymuş, cehennemi alevlendirmiş de dağ diye göğsüne yapıştırmış, bağırdıkça arş-ı a'lâ sarsılır. Ağladıkça dünya kan tufanlarına gark olur âşıklar, boyu servden uzun, beli kıldan ince, ağzı zerreden ufak, kılıç kaşlı, kargı kirpikli, geyik gözlü, yılan saçlı ma'sûkalarla mâlâ-â-mâl göreceğinden kendini devler, gulyabaniler âleminde zanneder." (6) Bu eleştirileriyle Namık Kemal, eski şiirin hayal dünyasını eleştirir. Buna benzer bir eleştiriyi "Bahâr-ı Dâniş Mukaddimesi"nde de yapar. Tabii bunlarla en büyük amaç yeniye hazırlarken, muhtemelen engel olabilecek eskiyi yıkmaktır.

Yine Namık Kemal, şiirle ilgili oldukça önemli bir konuya daha değinir. Tasvir-i Efkâr'da yayınladığı "Lisân-ı Osmani'nin Edebiyatı hakkında Ba'zı Mülâhazât-ı Şâmilidir" adlı yazısında Türk şiirinin temel sorunu olan "dil" konusuna el atar ve önerilerde bulu-

nur.

Namık Kemal, çalışmaların eski şiirin, mazmunlarının ve hayal dünyasının devamlı karşısında olmuştur.

Şiirimizde yeni temler kazanmış, hece ile şiiri denemiştir. siyasi ve sosyal konuları şiire kazanmış, toplumun ortak dertlerinin şiir ve edebiyatın gündemine getirilmesinde en önemli pay sahiplerinden biri olmuştur.

Bunlarla birlikte şairin bütün şiirleri gözden geçirilince tamamiyle yeni bir şair ortaya çıkmaktadır. Üstelik, hürriyet, vatan, millet kavramlarını işlediği yeni şiirlerinde bile eski şiirin motiflerini ve mazmunlarını bulabiliyoruz. (7)

Namık Kemal, şiirlerinde estetik unsurları fikrî değerlerin ağırlığı ile ikinci plâna itmıştır. O, bir anlamda şiir sanatını da öteki edebî türler gibi, ürettiği fikirleri ve ideolojisi için bir vasıta olarak kullanmıştır.

(1) Prof.Dr. Önder GÖÇGÜN, Türk Edebiyatı Araştırmaları, Selçuk Üniv. Yay., KONYA 1991

(2) Mustafa CAN, Namık Kemal Bibliyografyası, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., ANKARA 1988

(3) A.Hamdi TANPINAR, XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi, Çağlayan Kitabevi, 7. Bas., ANKARA 1988

(4) a.g.e

(5) Prof. Dr. İsmail PARLATIR, "XIX. Yüzyıl Yeni Türk Şiiri", Türk Dili Dergisi, S.431-432, TDK ANKARA

(6) a.g.m.

(7) a.g.m.

Konu ile ilgili ayrıca Bk.:

1-Kenan AKYÜZ, Batı Tesirinin Türk Şiiri Antolojisi, İnkılâp Kitabevi, 4. Bas., İSTANBUL 1986

2-.....Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri, İnkılâp Kitabevi, 5.Bas., İSTANBUL 1990

3-Prof.Dr. İsmail PARLATIR, "Tanzimat Şiiri", Büyük Türk Klâsikleri, Ötüken-Söğüt Yay., C.8., 2. Bas.ANKARA 1987

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Kayseri Lisesi Mİd. Yrd.

ALİŞKANLIKLARIN EN GÜZELİ: OKUMAK

İnsanoğlu doğumundan, hayatının sonuna kadar bir takım alışkanlıklar kazanma eğilimindedir. Benjamin Disraeli'nin dediği gibi "Alışkanlıkların zincirleri, önce duyulamıyacak kadar hafif, sonra kırılmıyacak kadar güçlü olurlar." İşte bu denli önemli olan alışkanlıkların kazanılmasında çeşitli etkenlerin ve devrelerin rolü vardır. Yararlı veya zararlı olabilecek bu alışkanlıkların en çok kazanıldığı devre gençlik çağıdır. Aynı gerçekleri tasdik eden batılı bir terbiyecisi de (J.B. Say) "Gençliğin eğlenceye mahsus olduğunu söyleyenler ahmaklardır. Gençlik yılları hayat mücadelesinde yararlı olacak alışkanlıkların kazanılma çağıdır." diyor.

Fakat üzümlere belirtiyim ki gençlerimizin çoğu hayat mücadelesinde yararlı olacak alışkanlıklar yerine, zararlı alışkanlıkların pençesine kendisini kaptırıyor. Oysa böyle kıymetli bir çağı sele, yele kaptırma- yıp, ne kendisine ne de insanlığa yararı dokunmayacak üstelik sağlığını tehdit edecek kötü alışkanlıklar uğruna harcamamak her TÜRK GENÇİ'nin asli görevlerinden birisi olmalıdır. Çünkü kötü alışkanlıklar, ilk tahribatı insan sağlığı üzerinde yapar. Bazı kimseler Allah'ın kendilerine bahsetmiş olduğu sağlam vücudu; içki, kumar, alkol, sigara, uyuşturucu maddeler vb. gibi kötü alışkanlıklar uğruna harcarlar. Kısa sürede hasta bir toplumun meydana gelmesine sebep olurlar. Oysa her şeyin başı sağlıktır. Koca Kanuni Sultan Süleyman bile: "Olmaya Devlet Cihanda Bir Nefes Sıhhat Gibi" diyerek sağlığı en büyük devlet saymıştır.

Kişilerin ne kendisine, nede insanlığa yararı olmayacak, üstelik sağlığını da tehdit edecek şekilde kazandığı kötü alışkanlıklardan birisi de sigaradır. Sigaraların içindeki nikotin miktarı markalarına göre değişiyor ama, hepsinin de zararlı olduğu bir gerçektir. Size öğüt vermeye kalkmıyoruz. Si-

garayı bırakın da demiyoruz. Çünkü zorlamalara rağmen bırakmanın çok zor olduğunu biliyoruz. Onun için daha ilk adımda dikkatli olup, böyle kötü bir alışkanlığın pençesine düşmemelidir. Ama yine de sigarayı bırakmak elinizde olup kuvvetli bir irade işittir.

Sigarayı bırakmanın zaman alan bir olay olduğunu belirten Anadolu Sağlık Vakfı kurucusu ve başkan Prof.Dr.Naci Bor, yıllardır bu konuda çalışmaları yaptığını, daha önce deneyip başarısız olanların bir kez daha denemesinin gerektiğini söyledi.

Sigarayı bırakmanın başlıca dört aşamadan geçtiğini söyleyen Prof .Dr. Naci Bor, " Birincisi bırakmanızı gerektiren nedenleri düşünmek, sonra bırakmaya hazırlanmak, daha sonra bir defada bırakmayı denemek, en sonra ise bırakmış olarak kalmaya çalışmaktır" dedi. Birinciaşamaların birkaç saatte bitebileceği gibi haftalar alabileceğini de vurguladı. Bor, " Dördüncü aşama en önemlisidir. Bir daha asla sigara içmek istemeyeceğinizden emin olmanız için birkaç ay geçmesi gerekebilir" dedi.

KAZANACAKLARINIZ

Sigarayı bıraktıktan sonra birçok avantajın elde edileceğini söyleyen Bor, bunları şöyle sıraladı.

Her şeyden önce pahalı ve zararlı bir alışkanlıktan kurtulacaksınız.

Harcamak için daha fazla paranız olacak. Daha temiz kokacaksınız. Ne nefesiniz kötü, ne parmaklarınız ve dişleriniz sarı olacak.

Daha sağlıklı ve daha kolay nefes alacaksınız.

En önemlisi kendinizi öldürme endişesinden kurtulacaksınız.

GELECEK İÇİN

Sigarayı bıraktıktan sonra ileriki dönemlerde özellikle sağlık

*"Gençliğin
eğlenceye mahsus
olduğunu
söyleyenler
ahmaklardır.
Gençlik yılları hayat
mücadelesinde yararlı
olacak
alışkanlıkların
kazanılma
çağıdır."*

açısından, insanın kendinde çok önemli değişiklikler göreceğini kaydeden Bor, şunları söyledi: "Sigarayı bırakan, öksürükten kurtularak, daha az üşütüp enfeksiyonlara daha aza yakalanacak. Sigara içen bin genç erkekte 6'sı trafik kazalarında ölecek, buna karşılık 250' si zamanından önce, sigaradan ölecek. Hamile iken sigara içen kadınlarda ise düşük veya prematüre doğum yapma riski daha yüksektir. Sigaraya bağlı olarak kansere, ciddi kalp veya akciğer hastalığına yakalanmadan önce sigarayı bırakınız, ölüme yol açacak tüm riskleri veya yetersizlikleri önlenmiş olacaksınız."

Sigara alışkanlığı başlamadan önce, tütüne karşı hiçbir ihtiyaç hissedilmez. Çoğunlukla kişiyi sigara tiryakisi yapan, önemsenmeden ve başlangıçta hoş gitmeden içilen sigaralardır. Bu bakımdan La Rochefoucauld'un: "İlk arzuyu susturmak, onu izleyenlerin hepsini tatmin etmekten çok daha kolaydır." Sözüne hak vermemek elden gelmiyor.

Sigaraya başlamada, göreneğin büyük etkisi vardır. Sosyal olgunluğa varmamış büyükler, çocuklara bilerek veya bilmeyerek kötü örnek olurlar. Aile büyükleri gibi öğretmenlerin de gereksiz korkutma ve cezalarla, çocuklara yasakladıkları sigarayı, onların gözleri önünde kendilerinin keyf çatarcasına içmeleri, çocuklar üzerinde son derece menfi tesir bırakır. Bir doktor, bir öğretmen, bir sanatçı, bir sporcu veya ünlü bir kişiyi ağzında sigara ile gören genç, ilk fırsatta aynı şeyi taklit ediyor. Daha önce görev yaptığım okulda, bir kız öğrenciyi sigara içiyor diye Disipline verdiler. Disiplin Kurulu Başkanı olarak bu kız öğrencinin ifadesini alırken öğrenci aynen: ".... Hanım Öğretmenimizin sigara içtiğini sık sık görüyorum. Ona özendim de içtim. Pişmanım." demişti.

Değerli gençler, böyle bir alışkanlığa özenip, sigara içmeye başlamadan önce: uzun yıllardır sigara içen büyüklerinize samimi olarak konuşup, fikirlerini alın. Göreceksiniz ki % 99'u memnun değildir. İçtiğine pişmandır. Ancak bir fabrikanın dişlileri arasına elini kaptırıpta kolunu kurtaramı-

Sen bir Lise öğrencisi isen ve buna da alışmamışsan ne mutlu sana. Bakanlığın, öğrencilere sigarayı yasaklaması, biz öğretmen ve idarecilerin de sizlerin sigara içmenize mani olmaya çalışmamız; yarının büyükleri, geleceğimizin ümidi siz gençleri düşündüğümüz içindir. Dikkat edersen görürsün ki, sigara içen çocuklardan hiçbiri sınıflarının ileri bir öğrencisi değildir.

yanlar misali bu alışkanlığın pençesinden kendilerini kurtaramadıklarını söyleyeceklerdir. Belki % 1'i de kendi hatalarını örtbas etmek için memnun olduklarını söyleyeceklerdir.

Eğer daha ilk ve orta okul sıralarında bir çocuk veya bir delikanlı isen, sigara içmen çok ayıptır. seni tanısan tanımasınlar, sigara içtiğini gören herkes şiddetle ayıplar. Bu da adam olacak ha diye senin o taptaze körpe vücudunu zehirlemeye çalışmanı babasının verdiği harçlığı ne yolda sarfettiğini üzüntüyle seyrederek. Sakin liseliler için birşey demezler diye anlamıyasın. Onları daha fazla ayıplarlar. Çünkü onların iyiyi kötüden ayırabilir, edep ve terbiyenin ne olduğunu daha iyi bilir kimse olmaları gerekir.

Sen bir Lise öğrencisi isen ve buna da alışmamışsan ne mutlu sana. Bakanlığın, öğrencilere sigarayı yasaklaması, biz öğretmen ve idarecilerin de sizlerin sigara içmenize mani olmaya çalışmamız; yarının büyükleri, geleceğimizin ümidi siz gençleri düşündüğümüz içindir. Dikkat edersen görürsün ki, sigara içen çocuklardan hiçbiri sınıf-

larının ileri bir öğrencisi değildir. Çünkü sigara içen çocuk, derste aklına sigara geldi mi artık ders dinleyemez olur. Kafasını sigara ile düşünmeye, çalıştırmaya alıştığı için yazılı yoklamalarda ve her çeşit sınavlarda büyük zorluklar çeker. Bir an önce, ne olursa olsun kağıdını verip, çıkıp sigara içmeyi düşünür. Herkes ders yorgunluğunu, bahçede temiz hava alarak gidermeye çalışırken o, zil çalar çalmaz, tuvaletin pis kokuları arasında sigara içmeye çalışır.

Evde de serbestçe sigara içemediğinden, ders çalışması zevksiz ve verimsiz olur.

Sigara vücudun, aklın, zekânın en büyük düşmanıdır. Amerikan Milli Kansere Enstitüsünce yayınlanan bir raporda, sigara 4000 tehlikeli madde bulunduğu, bunlardan 40 çeşidinin kansere yol açtığı belirtildi. Vücut nikotine karşı son derece çabuk uyum sağlar, nikotin hakkında Fransız profesör Pierre Moilin: "nikotin aslında güçlü ve tehlikeli bir zehirdir. Eğer sigara içenler bu zehirden olmuyorlarsa bunun nedeni vücudun bu zehire kolaylıkla alışabilmesidir. Sigaraya yeni başlayan bir kimse hiçbir zaman ilk sigaranın tamamını içine çekemez. Böylece bu zehire bünye kademe kademe alışır. Eğer bir sigaradaki nikotin hiç sigara içmeyen bir kimsenin kanına bir defada iğne ile verilirse, o kimse nikotin zehirlenmesinden hemen ölür. Bazan aşırı içilen tütün tiryakilerinde de nikotin zehirlenmesi yapar." diyor.

Sigara için, bugüne kadar çok şey yazıldı, söylendi. Uzmanlar sayfalar dolusu raporlar hazırladı. Sigaranın zararlarını birkaç sayfalık yazı ile anlatmak mümkün değildir. Sağlığa olan zararlarını kısaca özetleyecek olursak, sigaranın ne korkunç bir afet olduğunu belirtmeye yeter sanırım: "1- Sigara iştahı keser, 2-Bronşit yapar, 3-Uykuları kaçıır, 4-Enfarktüse zemin hazırlar, 5-Sindirim güçlükleri meydana getirir, 6-Yorgunluğu önleyen C vitaminini tahrip eder, 7-Boğaz kanserine sebep olur, 8-Dişleri sarartır, ağız kokusu meydana getirir, 9-Ciltte kırışıklıklar yapar, 10-Keyf kaçıır, 11-İnce zarlar tahriş eder, 12- Hafızayı zayıflatır, 13-Görme bozukluğu yapar,

14-Sinirleri tahrip eder, 15- Cinsel fonksiyonu azaltır, 16-Alâkayı dağdır, 17-İradeyi zayıflatır, 18-Cevvaliyeti alazaltır, 19-Kemiklerin kireçlemesini güçleştirir, 20-Akciğer kanserinin bir numaralı mesulüdür, 21-Damar sertliği gelişmesini hızlandırır, 22-Verem, ülser ve diş iltihaplarını artırır, 23-Uykusuzluk verir, 24-Nefes tıkanması, güçsüzlük, dermansızlık meydana getirir. 25-Baş dönmesi yapar, 26-Refleksleri azaltır, 27-Kalp yetersizliğine sebep olur, 28-Gençleri yalancılığa alıştıırır, hileli yollara sevkeder, 29-Ömrü kısaltır, 30-Kesine zararı dokunur.

Bursa Tıp Fakültesi ve Kansere Araştırma Uzmanları'nın 1979 yılında hazırladıkları bir rapor tütünün en az, esrar ve kokain kadar tehlikeli bir madde olduğunu ortaya koyuyor.

Ve yine bu raporda:

"Günde 2 paket sigara içen bir kimsenin, hiç içmeyen bir kimseye göre ömrü 12 yıl kısalmaktadır. Sigara içen anne ve babadan doğan çocuklarda, çeşitli marazi haller görülmekte, bu çocukların ömür süreleri de daha az olmaktadır." deniliyor.

Günde 10 sigara içen bir insanın ciğerlerinde 10 yılda 1 kg kattan birikiyor. Bu miktardan bir kısmı zamanla gitse de büyük bir kısmı solunum yollarında ve ciğerlerde kalarak insan sağlığı için her dakika bir tehlike teşkil ediyor. Çünkü yaşamak için ihtiyacımız olan oksijenen alyuvarlara yerleş-

"Günde 2 paket sigara içen bir kimsenin, hiç içmeyen bir kimseye göre ömrü 12 yıl kısalmaktadır. Sigara içen anne ve babadan doğan çocuklarda, çeşitli marazi haller görülmekte, bu çocukların ömür süreleri de daha az olmaktadır."

mesine engel oluyor ve böylece dokular da oksijensiz kalıyor.

Öte yandan, Dünya Sağlık Teşkilatı tarafından 65 ülke de yapılan araştırmalar, sigaradan ve bunun sebep olduğu hastalıklardan, her yıl 1 milyon kişinin hayatını kaybettiğini ortaya koyuyor. Bu rakam ayın ülkelerde yılda meydana gelen trafik kazalarında ölenlerin 5 katıdır.

Sigaranın, sağlığa olan bunca zararlarından başka maddi yönden de zararı vardır. tiryaki çocuğunun çocuğunun rızkını zehir olarak kendisi içer. İcabında ekmek yerine sigara almayı yeğ tutar. **Sigaranın keseye olan zararını daha iyi anlayabilmek için basit bir hesap yapalım:**

Günde bir paket Samsun için bir kimse (Babasının verdiği harçlıkla geçinen öğrenciden, hayatını hamallıkla kazanan kişiden, maddi durumu çok iyi olana kadar, bir çok kimse içtiği filtreyi örnek seçtik) bir ayda 30x15.000=450.000.-Tl. Bir yılda ise 365X15.000=5.475.000.-Tl. buna 365.000 Tl. da kibrit parası eklersek 5.840.000.-Tl.'sını sigaraya veriyor. Bir kişi, fiatlar aynı kalırsa zam gelmezse 10 yılda 58.400.000.-Tl. 20 yılda 116.800.000.-Tl. ödemiş olacaktır. Bu yarım milyon lisa ile neler alınabileceğini, nelerin yapılabileceğini siz düşününüz ve hesaplayınız. Bu satırların neciz yazarı bunu hayatında uygulamış sadece sigaraya vereceği parayı kitaba vererek 900 ciltlik bir kütüphane kazanmıştır.

Gerçekten sigara o kadar vefasız bir arkadaştır ki kendisini her an yanında koynunda, elinde taşıyan, dudak dudağa bulunduracak kadar seven insanı, için için zehirler. Buna rağmen onu her gün biraz daha kendine bağlar. Tıpkı insanı çeken bir bataklık gibi...

Bakınız sigaranın yavaş yavaş insanı öldürdüğünü bilen tiryaki bir şair, (Sayın Sıtkı Dursunoğlu) kendisine onu terketmesi tavsiyesinde bulunanlara bir espiri havası içinde ne diyor:

" Yetişir, içme ne olur sende bu zakkım tütünü,

Diyen elbet beni ondan daha

zülümce yıkar,

O benim için gece gündüz bu kadar yıl yandı,

Ben onu uğruna bir kerecik ölsem ne çıkar."

Bir diğer şair ise, ömrü boyunca pek çok sigara içtiğini fakat bundan hiç bir fayda görmediğini, aşağıdaki mısralarıyla ne güzel anlatıyor:

"Ne kadar sigara varsa cebimde,

Uc uca ekledim, ekledim, ekledim,

Bir köprü kurdum ta Üsküdar'a,

Ortasında bekledim, bekledim, bekledim,"

Bu alanda halkın keskin zekası da boş durmamıştır.

Halk filozofu, sigara içeni, bir pire için bir yorgan yakan kişi yerine koyarak, bakınız onunla nasıl alay ediyor:

"Sigara içenin evine hırsız girmez"

"Sigara içene kurt saldıramaz"

"Sigara içeni köpek ısırılmaz"

Görünüşte iyi bir şey değil mi?

Ama bir de nedenini görelim:

Sigara içenin evine hırsız girmez. Çünkü tiryaki daima öksürür.

Sigara içene kurt saldıramaz. Çünkü tiryakinin elinde daima ateş vardır.

Sigara içeni köpek ısırılmaz, çünkü ihtiyarlar ve daima elinde baston bulundurmaya mecburdur.

O halde sayın okuyucular, bu kadar faydasız, üstelik zararlı bir alışkanlığı-varsa- terketmekten, yeni alışacaklara ise alışmamaktan başka çare varmıdır?

Mademki insanoğlu yaratılışının gereği, faydalı ya da zararlı bir veya birkaç alışkanlığına ağırlık verip onları günlük yaşantısına maletme eğilimindedir. O halde bu alışkanlık neden alışkanlıkların en güzeli kitap sevgisi alışkanlığı olmasın? Bunun için fazla bir yatırıma, sermayeye gerek yoktur. Yukarıda basit hesabını yaptığımız günlük sigara parasının kitaba verirse ortalama fiyatı 100.000 Tl olan kitaplardan bir yılda 58, 10 yılda 584, 20 yılda 1168 adet kitap almış olursun ve idealindeki kütüphanenin temeli olmuş olur.

Sisin üzerine doğan güneş ne ise ve onu nasıl dağıtırsa kütüphane de vatanımızın uf-kuna çökmüş, milletin ruhuna bağdaş kurmuş koyu ve kalın cehalet için odur ve onu öyl dağıtacaktır.

Milletimizin kalkınmasında okuyan nesillerin rolü çok büyüktür. Okuyan ve aydın neslin beslenmesinde kitapların, kitaplıkların ve kütüphanelerin en önemli etken oldukları herkes tarafından kabul edilmektedir.

Bu günün medeni dünyası bilgi ve teknik temeli üzerine kurulmuştur. Bizi maddeten ve mânen yükseltecek bilgiler kitap sayfeleri arasındadır. kitap almayı, okumayı, okuduğunu anlayıp üzerinde düşünmeyi bilen bir kimse her zaman için dünyanın en mutlu insanı sayılır. Çünkü kitaplar ruhu zenginleştirir. İnsana sonsuz bir manevi güç ve ilham kazandırır, yapıcılığa doğru iter. **Hayatının sonunda çocuklarına bırakacağı en büyük miras, şerefinden sonra kitapların olmasıdır.**

Yalnız, okumaktan okumaya fark vardır. Faydalı eserler yanında insan muhayyalesini bulandıran, ruha ve dimağa kötülük tohumları saçan eserlerde vardır. Düşünce ve tenkit sayesinde yetişmiş bir insan, kendisine faydalı olacak eserleri kolaylıkla ayırabilir.

Kitap alırken de şunlara dikkat etmelisin: Her zaman faydalanabileceğin Ansiklopediler, Lügat-

lar, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Diyanet Yayınları, Dünya Klasikleri v.b. nin yanında güvendiğin kimselerin tavsiye ettiği kitapları almalı okumalıdır.

Tanpınar, bir dersinde; " okuyun da ne okursanız okuyun" demişti. Bu tavsiye, belirli bir yaş aşttıktan sonra geçerlidir. Yoksa yetişme yıllarında hayatın bir tezahürü ile karşılaşmak ilderde, kültürlü kişilerin yetişmesine değil, psikiyatri klineklarının müşterisini arttırmaya vesile olur.

Çocuklar yaş gruplarına göre kendilerini hayata hazırlayacak kitapları okumalıdır. Bu kitaplar onların tecüssüslerini geliştirecek, kendine güven kazandıracak, içinde yaşadıkları toplumun örf ve âdetlerini öğretecek ve zevklerini terbiye edecek türde eserler olmalıdır. Dikkate değer bir nokta bu tür klasik kitapların büyükler tarafından da zevkle okunmasıdır. Arı Maya, Robenson Kruze, Pollayana gibi kitaplar, bana öyle geliyoki büyüklerin de severek okudukları eserlerdir. Bu eserler beşeri değerleri verirler çalışma, birbirine yardım, kendine en güç şartlarda bile güvenme, irade gücü, hayatta zevk alma. Bu değerleri telkin eden kitaplara kimsenin kötü demesi mümkün değildir. Eskiden çocuklar ninelerin anlattıkları masallarla bu değerleri öğreniyorlardı. Bugün çocuklar çok gelişmiş bir yayım dünyası içindedir. Okumaya meraklı çocuklar gördükleri, cazip renkli, resimli, güzel kağıtlı kitap-

ları yutarcasına okumaktadırlar. Modern ailede ninenin yerini yeni bir destancı olan televizyon almıştır ve onun tesiri bugün kitaptan da önemlidir. Fakat o programların geçip gitmesine mukabil, kitap kalıcıdır, okuyucusunu sabırla bekler, bu yüzden de tesiri ânî olmaksızın ziyade süreklidir.

İyi kitap eğitimcilerin ve annelerle babaların tarifine muhtaçtır. Nasıl bir çocuk yetiştirmek isteniyorsa, seçecekleri kitap da ona göre olacaktır.

Kitap insan için cidden en iyi, en sadık bir arkadaşdır. Gençliğin boşalmak isteyen enerjisinin doğurduğu taşkınlıkları ancak, gençlerimiz için bir hayat kılavuzu olan kitaplar frenler. İhtiyarlığın bezginliğini de yine kitaplar giderir.

Bakınız, kitap ve kütüphane ve okuma hakkında neler söylemişler:

"Okumak kadın-erkek her

Mademki insanoğlu yaratılışının gereği, faydalı ya da zararlı bir veya birkaç alışkanlığına ağırlık verip onları günlük yaşantısına maletme eğilimindedir. O halde bu alışkanlık neden alışkanlıkların en güzeli kitap sevgisi alışkanlığı olmasın? Bunun için fazla bir yatırıma, sermayeye gerek yoktur. Yukarıda basit hesabını yaptığımız günlük sigara parasının kitema verirse ortalama fiatı 100.000 Tl olan kitaplardan bir yılda 58, 10 yılda 584, 20 yılda 1168 adet kitap almış olursun ve idealindeki kütüphanenin temeli olmuş olur.

müslümana farzdır. " (Hz. Muhammed)

"Önce iyi kitapları okuyunuz; yoksa onları elinize almak için hiçbir istek duymazsınız." (Thoreau)

"Kitap okumak aynı zamanda insanın fena şeylere alışmasının da önüne geçer. Okumaya meraklı insanlar boş vakitlerinde kitaplarla meşgul oldukları için, onların içki, kumar ve dedikodu gibi fena şeylerle uğraşacak vakitleri kalmaz. Zaten kitapların gayesi insanlara dürüst, terbiyeli, çalışkan olmayı öğretmektir. İnsan ne kadar çok kitap okursa, o kadar yükseleceğini bilmelidir." (John K. Bangs)

"Asrımızda iyi seçilmiş kitap koleksiyonu, hakiki bir üniversite tahsili değerinde dir. (Cariyle)

"Kitapsiz büyüyen çocuk susuz yetişen ağaca benzer." (Çin Atasözü)

"Umutla açılıp, kazançla kapanan bir kitap, iyi kitaptır. (Alcott)

"Tanrım, bana kitap dolu bir evle, çiçek dolu bir bahçe ver." (Konfüçyüs)

"İnsanlar ölümler fakat eserleri ölmez. Mezarda her parçamız yavaş yavaş çürüyüp toprağa döküldüğünde, geride kalan eser, hayırla anılmamıza vesile olur.

(Sadi-i Şirazi)

"Alim unutmamış, kalem unutmamış." (Türk Atasözü)

"Bana kitaplarını göster, sana çocuklarının ne ruhda olduklarını söyleyeyim." (Wilhelm Stekel)

"Beden için dağlara çıkıp spor yapmak ne ise, ruh için büyük kitapların okunmasına ayrılmış bir geçe de odur." (Andre Mavrois)

"Bir kütüphaneye sahip olan kişi, Allah'tan başka ne isteyebilir?" (John K. Bangs)

"Bir millette okumağa rağbet umumileşmedikçe gaflet ve bu gafletten doğacak felaket azalmaz." (Atatürk)

"İnsanlığa başlıca borcumuz: Bıkmaksızın okumak, üşenmeksizin okumaktır" (Şemsettin Sami)

"İyi kurulan bir kütüphane,

"Kitap okumak aynı zamanda insanın fena şeylere alışmasının da önüne geçer. Okumaya meraklı insanlar boş vakitlerinde kitaplarla meşgul oldukları için, onların içki, kumar ve dedikodu gibi fena şeylerle uğraşacak vakitleri kalmaz. Zaten kitapların gayesi insanlara dürüst, terbiyeli, çalışkan olmayı öğretmektir. İnsan ne kadar çok kitap okursa, o kadar yükseleceğini bilmelidir."

bütün dünyaya yol gösterecek kimseleri emriniz altında bulundurun." (John K. Bangs)

"Yetişen zekâları kitaplarla beslemeyen uluslar, yıkılmayı mahkûmdurlar."

(Ovidius)

"Kitap ne kadar göçenleri konuşturan, yaşayanların halini tercüme eden bir şey görmemişim. Nerededir o dost ki sen uyuyunca ancak uyur. Sen istersen konuşur, sahibinin sırrını gizler, emanetini saklar, O en iyi komşu, en insafli arkadaş, en uyar yoldaş o iyi bir öğretmeni yetenekli titiz, bulunmayacak yardımcıdır."

(Muhiddin Arabi 1160-1236)

"Kütüphaneler, iyi öğretmenler gibi bugünün dünyasının temel unsurlarından biridir." (Prof. Carl White)

Bu derece öneme haiz olan kitapları ve okumayı çok sevmeliyiz. onlardan yeterince yararlanmalıyız. bu yararlanmanın uzun süreli olması için de onları iyi korumalıyız. Kitap sevgisi demek, kitaba hor bakmamak, kitabı hırpalamaktan korumak ve kitabı okumaktır. Kitaplar iyi koruyabilmek için sayfaları ıslatmadan ve bu-

ruşturmadan açmak, şurasına burasına yazılar yazmamak, sahifeleri kıvrırmamak, gerekiyorsa okunan yeri belirlemek için arasına kağıt koymalı, ciltsiz kitapları katlamamak, formasız olarak, sıkıştırmak suretiyle ciltlenen kitapların sayfalarının dağılmasına dikkat etmek, kitapları su, ateş, kitap faresi, kitap kurdu. v.b. den uzak tutmak; emin bir yerde muhafaza etmek gib hususları gözönünde bulundurulmalıdır.

Genel kütüphane, özel kitaplık v.b yerlerden ödünç alınan kitapların da emanet olmaları nedeniyle aynı itina ile korunmaları gerekir.

Evet şimdi derinlemesine bir düşünelim: İyi-kötü, faydalı-zararlı yönlerini tahlil etmeden "Alışkanlık" deyip geçiştirdiğimiz şeyin bizlere neler kazandırdığını, neler kaybettirdiğini hayatımız boyunca nelere malolabileceğini enine boyuna düşünüp tahlil yapıp; ona göre seçim yapmalı ve karar vermeliyiz. çünkü son pişmanlık fayda vermez.

Bu yazının hazırlanmasında faydalanılan kaynaklar:

- 1) Büyük İslâm İlimihali - Ömer Nasuhi Bilmen
- 2) Kanserlin Dostu Sigara- Fethi Ülkü
- 3) Sigara ve Alkol İnsanlığın Düşmanıdır- Ahmet Yurdakul
- 4) Sigara ve İnsan- Dr. Osman Arı
- 5) Tercüman Gazetesi 25-26 Mart 1983 Tarihli sayıları
- 6) Günaydın Gazetesi 20 Mart 1983 tarihli sayısı
- 7) İyi Kitap-Prof. Dr. İnci Enginünlü'nün makalesi
- 8) Yeşilay Dergisinin muhtelif sayıları
- 9) Yazarın gençler ve tiryakiler üzerinde yaptığı kişisel incelemeler.
- 10) Kitapların Dünyası- Yusuf Özmerdivenli
- 11) Zaman Gazetesi 20 Nisan 1995 tarihli sayısı

İSTANBUL'UN FETHİ ve FATİH

İsmail KAYA
Müd. Yard.
(Tarih Öğr.)

**"İstanbul
muhakkak feth
edilecektir.
Ne güzel
kumandandır
o kumandan.
Ne güzel
askerdir o
asker"
Hz. Muhammed
(S.A.V.)**

"Elimizde bulunan bu devlet ecdadımızın nice cihad ve emekleri ile kazanılmış ve bize miras bırakılmıştır. Bu uğurda pek çok yiğitler ebedi özlemle göçtü. Fakat onların kahramanlık hatıraları içimizde yaşamaktadır. Kalpleri yüce hislerle dolu atalarımız en büyük tehlikelere göğüs gererek büyük işler gördüler. Bütün bu fetihlerin zahmetsiz olmadığını ve zahmetsiz devlet elde edilmediğini bilirsiniz. Bu uğurda nice kanlar ködüldü. Nice yaralar açıldı. Nice dul ve yetimlerin göz yaşları aktı. Nice engin devletler coşkun ırmaklar, sarp ve boğazlar aşıldı. Nice geceler uykusuz, gündüzler istirahatlı geçti.

İşte ecdadımız bu müthiş zorluklara katlandı. Düşman karşısında bazen talih onlara gülmeydi. Fakat hiçbir zaman istikbalden ümit kesmediler ve galip gelinceye kadar çalıştılar. Daima cihad yolunda kaldılar. Felaket zamanlarında kederlenmezler ve zafer alanlarında aşırı sevince kapılmazlardı. Bu sayede şanlı bir devlet kurdular. Cihanda hamiyet ve adaletin örneğini verdiler. Bize de her yönü ile mükemmel bir devlet bıraktılar."

Yukarıda zikredilen konuşma Fatih Sultan Mehmed Han'ın fetih için Edirne'de topladığı divanda devlet erkanına yaptığı konuşmanın bir bölümüdür. Bu konuşma incelendiği zaman Fatih Sultan Mehmed Han'ın devlet adamlığı vasfı ve liyakatı ortaya çıkmıştır.

Fatih Sultan Mehmed'in Manisa'da geçirdiği ikinci şehzadelik dönemi gerek şahsi, gerekse Osmanlı devleti için çok verimli ve faydalı olmuştur. Zira genç şehzade bu dönemde akademik bir faaliyet dönemine gerekli liyakatlı hocaları karşısında mükemmel bir şekilde yetişmiştir.

Muhakkak ki genç şehzadelerin ta-

lihi onun çevresini alimlerinden mükemmel bir akademik kurumun bulunmasıdır. Hükümdarını tahta hazırlayan fikir ve ruh işçilerinin hizmetleri ve büyük gayretleri oluşmuştur. Bu şekilde yeniden Türk Hükümdarı yönetiminde büyük başarılar göstermişlerdir. Önerine gelen problemleri büyük bir ustalıkla halletmişlerdir. Bundan da en kazançlı çıkan devlete sahip olan millet olmuştur.

Genç hükümdarın çevresini kuşatan bu alimlerden biride Ak Şemseddin idi. Ruhi yönden olgunlaşmış. Ak Şeyh ona İstanbul idaresini vermiş, onu hem devlet adamı hemde gönül eri olarak yetiştirmiştir. Ona, "Sen seni şair insanlar gibi zannetme" diyerek ona gerçek görevini işaret etmiştir. Koca hükümdar veziri Mahmut Paşa'ya da "Bu pire hürmetin ihtiyarsızdır. Yanında heyecanlanırım, ellerim titrer şair Şeyhlerin ise benim yanıma geldiklerinde elleri titrer" demiştir. Böylece bu gönül amirini kontrolü altında yetiştirmiş ve onun için bir sembol olmuştur. Zihniyeti itibarı ile bir ayağı varlıkta, bir ayağı harpte olan büyük cihangirin hakiki ilim adamına verdiği değer tarihin kaydettiği önden olaylardır. İrfan ve bilgiye gösterdiği ona İstanbul'un yollarını zaten ayırmıştır. Kurmay olduğu, siyasi ve askeri bugün dahi insanı hayrete düşürecek değerdedir.

Zira bu başarı ile otuz senelik saltanatı içerisinde ikisi imparatorluk dönemi, krallık altısı prenslik, beşi dükalık olmak üzere irili ufaklı onyediyüze kadar fetih ederek devlete bağlamıştır.

Fatih'in yüksek bir şahsiyet olarak yetişmesinde muhakkak babası I. Murat'ın büyük rolü vardır. Ona verdiği nasihatla şöyle bir şey yazıyordu.

"Ey oğlum padişahlar elinde terazi

tutmayan bir könyeye benzerler. Sen padişah olunca teraziyi daima tutmanı isterim. O zaman yüce Allah (c.c) da senin iyiliğini ister. Herşey Allah'ın malumudur. Herşey ancak senin tarafından bilinebilir.

Fatih Sultan Mehmed'in yetişmesini ve şahsiyetini anlatmakta muhakkak ki kalem yetersiz kalır. Onu ancak mana ve gönül iltimasında anlamaya çalışmalıdır. Bu arada İstanbul'un fetihini gerektiren sebepler üzerinde kısaca durulmalıdır.

Haçlı dünyası, İslam dininin hem İspanya'dan hem de Balkanlardan Avrupaya yayılmasından korkuyorlardı. (Fakat korkmalarının yersiz olduğunu Fatih Fetih'ten sonra İstanbul'daki davranışı ile göstermiştir ki, sonuç kısmında açıklanacaktır.)

Bunun için haçlılar ordusu oluşturma gayretleri içerisinde idir. Türk ordularının Selçuklular döneminde Anadolu'yu tamamen ve Osmanlı Devletinin ilk döneminde de Rumeliyi kısmen ele geçirmesi ile İstanbul denizindeki bir ada.. gibi devletimizin ortasında kalmıştır. Bundan dolayı Fetih zaruret haline gelmiştir. Çünkü Bizans gelişen Osmanlı devletinin bağrında bir yara idi. Devletin birliğini bozuyor, şehzadeleri isyana teşvik ediyor. Haçlı dünyasını Osmanlı Devleti üzerine kışkırtıyordu. Bunun için Fatih şöyle diyordu: "Biliyorum ki önümüzde tarihlerde yazılı dillerde meşhur bağ-ı İremin kendisinde bir köşe sayılabileceği belde-i tayyibe vardır ki adı Kostantiniye. Böyle değerli bir yerin benim ülkemin ortasında vilayetlerimin arasında bulunuyordu. Zamanında asiler durağı bayilen yatağı ve kültür ocağı kalması uygun düşmez." demiştir.

Askerî, siyasi ve ekonomik bakımdan önemli olan İstanbul'un alınması için hazırlıklar yapıldı. Rumeli hisarı inşa edildi bizzat matematik hesaplarını kendisinin yaptığı savaş topları döküldü. Donanmaya yüzlerce savaş gemisi ilave edildi. Balkanlar kontrol altı-

na alındı. Ayrıca psikolojik olarak halk da fetih için hazırlanmış, Ak Şemseddin ve Molla Gürani başta olmak üzere dönemin aydınları da Fatih'in bu "yüce davasına" hizmet ediyordu.

Bizans'ta halk adaletsiz yönetim ve ağır vergiler ile bunalmış durumda idi. Osmanlı ordusunun fetih hazırlığı duyulunca Katolik ve Ortadoks kiliselerinin birleştirilme çabalarına İstanbul halkı "İstanbul sokaklarında kardinal külâhi görmektense Türk sarığını tercih ederiz." diyordu. Zira 13.yy'da latin ordularının yapmış olduğu katliamları hâlâ unutmamışlardı. Kuşatma 6 Nisan 1453'de başladı. 22 Nisan 1453'de büyük bir dehâ eseri olarak Haliç sirtlarında denize indirilen donanma Bizansın bütün umutlarını kırmıştı. 29 Mayıs 1453'de Ulubatlı Hasan surlar üzerine Osmanlı Bayrağını dikti ve İstanbul artık Türklerindi.

Zafer olayı ile hocası Ak Şemseddin ile birlikte Fatih İstanbul'a Topkapı'dan girmiştir. Büyük Serdarın yanında emirlerinden ve komutanlarından başka diğer alimler de vardı. Padişaha çiçek vermek için yollara düşen Bizanslı kızlar hükümdarın bir delikanlı olduğunu ne bilsinler? Ellerindeki demetleri aksakallı ihtiyara yani Akşemseddin'e uzatıyorlardı. O da "Padişah ben değilim" diye yanındaki genç serdarı gösteriyor. Fakat Fatih "Verin, verin. Padişah benim ama, o benim hocamdır." diyerek tebesüm ediyordu.

İstanbul'a giren Türk Milleti insanlığı, medeniyeti dünyamızın henüz günümüzde dahi ulaşamadığı ulvî ve yüce değerleride beraberinde getirir. Zira Fatih kendisinden merhamet isteyen Ortadoks Patriğine şöyle seslenmiştir:

"Ayağa kalk. Ben Sultan Mehmed sana ve arkadaşlarına ve bütün halka söylüyorum ki bugünden itibaren artık ne hayatınız ne de hürriyetiniz hususunda benim gazabımdan korkmayınız." Böylece Fatih Sultan Mehmed İslamın engin hoşgörüsünü, eksiksiz insan haklarını inanç ve ibadet hürriyeti-

tini de "O zamanlar bu değerlerden yoksun Hıristiyanlık dünyasına ikram ediyordu. Fakat Türk Milleti'nin bu adalet ve hoşgörüsü karşısında 21.yy'da yaklaştığımız bu dönemde haçlı dünyasının içerisinde bulunduğu vahşilik ve barbarlık ne kadar düşündürücüdür. Sadece inançları yüzünden Bosna'da ve Çeçenistan'da kardeşlerimize yapılan zulümler bizleri sızlattığı kadar belkide kat kat fazla ecdâdımızın kemikleri sızlatıyor.

Netice itibarıyla Fatih Anadolu'nun ebedî Türk olmasını sağlamış, İslamiyetin Balkanlara ve Avrupa'ya yayılmasını sağlamıştır. Fatih Sultan Mehmed'in gösterdiği hoşgörü Avrupa'da bir takım akislerin ortaya çıkmasına sebep olduğu gibi kullanılan teknolojiye orta çağı kapatıp yeni bir çağ açılmıştır.

Fatih ve Fetih hakkında söylenecekler muhakkak bu kadar değerlidir. Ancak bu yazımızda o dönemin genel bir mantığını vermek

Ortadoks kiliselerinin birleştirilme çabalarına İstanbul halkı "İstanbul sokaklarında kardinal külâhi görmektense Türk sarığını tercih ederiz." diyordu. Zira 13.yy'da latin ordularının yapmış olduğu katliamları hâlâ unutmamışlardı. Kuşatma 6 Nisan 1453'de başladı. 22 Nisan 1453'de büyük bir dehâ eseri olarak Haliç sirtlarında denize indirilen donanma Bizansın bütün umutlarını kırmıştı. 29 Mayıs 1453'de Ulubatlı Hasan surlar üzerine Osmanlı Bayrağını dikti ve İstanbul artık Türklerindi.

EĞİTİM ÇIKMAZI

Ahmet TOPRAK
(Müdür Yardımcısı)
(Kimya Öğr.)

Maalesef Cumhuriyet tarihimizin son elli yılına bakıldığında ümitvar değiliz. Gözle görülür birçok eksiklikler var. Herşey yerli yerinde değil. Eğitimin ayaklarında ailelerde kısmen bireysellik, kısmen bilgisizlik hakim. Çevre demokratik tepkisini göstermiyor, duyarsız, çünkü örgütlü toplum değiliz. Okullar ise devletin eğitim sisteminde sık sık değişiklik yapmasının sonucu şaşkın. Tarım toplumundan sanayi toplumuna geçerken sonraki yıllarda olabilecek toplumsal hastalıklar düşünülmedi çareleri de aranmadı. Bütün yük okul ve öğretmen üzerine yıkıldı. Okullarda görüldük ki dönemlere ve kişilere göre farklı uygulamalar oldu. Zaman zaman Türkiye'nin başına bela olan teröristlerin büyük çoğunluğu lise ve üniversite mezunu gençlerdi.

Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme, terbiye anlamına gelen eğitimin temel amacı insanıdır. İnsan, Cenabi Allah'ın yeryüzünde yarattığı en mükemmel yaratıktır.

Herşey insanlar içindir. Milletler ve onun siyasi organizasyonu olan devletler arzu ettikleri insan tipine uygun eğitim yaparlar. Her devlet millî, ahlakî, insanî, değerlerine uygun nesiller yetiştirmek için gerekli araştırma ve programlama yaparak ilmi metodlarla uygulama yapar. Amaç millî değerlerine sahip, yararlarını teslim edebileceği nesiller yetiştirmektir. Arzu edilmemekle beraber bozuk ürünler de çıkarılır. Ancak üreticü boyutlarda olması halinde tehlike çanları çalıyor demektir.

Maalesef Cumhuriyet tarihimizin son elli yılına bakıldığında ümitvar değiliz. Gözle görülür birçok eksiklikler var. Herşey yerli yerinde değil. Eğitimin ayaklarında ailelerde kısmen bireysellik, kısmen bilgisizlik hakim. Çevre demokratik tepkisini göstermiyor, duyarsız, çünkü örgütlü toplum değiliz. Okullar ise devletin eğitim sisteminde sık sık değişiklik yapmasının sonucu şaşkın. Tarım toplumundan sanayi toplumuna geçerken sonraki yıllarda olabilecek toplumsal hastalıklar düşünülmedi çareleri de aranmadı. Bütün yük okul ve öğretmenin üzerine yıkıldı. Okullarda gördük ki dönemlere ve kişilere göre farklı uygulamalar oldu. Zaman zaman Türkiye'nin başına bela olan teröristlerin büyük çoğunluğu lise ve üniversite mezunu gençlerdi. Bu insanlar, fabrikalar bombalar hatta kardeşine kurşun sıkar hale geldi. Bir gazetede okumuştum fahişelik yapanların % 42 sini lise mezunu veya liseyi terk eden kadınlar oluşturuyormuş. 1990 yılında öğrenim durumlarına göre cezaevine giren hükümlülerin % 7 si lise ve üniversite mezunu, ortaokullar mezunları eklenirse bu rakam % 15, bu okulları terkedenlere de ilave edilirse % 23 olduğu görülüyor. Devleti soyamak, köşe dönmek meziyetmiş gibi algılanmaktadır. Vergisini vermeyen esnaf, sanayi ve işadamları tüm hukuki ve ahlakî değerleri hiçe sayarak hırsızlık ve yolsuzlukta bir birleriyle yarışıyor.

Toplumsal olaylardan cinnet, cinayet ve

intiharlar son yıllarda hızla artmaktadır. Gençler arasında içki, kumar, uyuşturucu kullanımındaki artış sorumlu mercilerdeki insanları kara kara düşündürüyor. Ailelerin geçimsizlik sonucu boşanmalarında eğitim eksikliğinin rol oynadığını düşünüyorum. Kuşaklar arası çatışma, hoşgörüsüzlük, anlayışsızlık, karşılıklı sevgi ve saygı noksanlığı eğitim sistemimizin ürünü değil midir?

Aydınlarımız ve bürokratlarımız diğer kesimlerden farklı değil. Bürokratların başarısızlıklarında mesleki formasyon eksikliği ve kişilik zafiyeti yatar. Bu insanlar bazen paranın bazen de siyasî vizyonun önünde eğilmişlerdir. Aydınlar ise açık kapalı bir takım baskılar altında kalmaktan kurtulamamış. Ara sıra kendilerini yemiş, makam ve mevkî uğruna en yakın arkadışını harcamaktan çekinmemiş. Yukarıda belirttiğimiz bu tespitleri alt alta yazar toplarsanız ülkemizdeki eğitimin kalitesi ortaya çıkar. Çare nedir? Eğitim, Eğitim, Eğitim, ama hep birlikte.

Türk milletini diğer milletlerden farklı kılan özellikler var. Bilhassa ,aile anlayışımız kolektif esasa dayalı, cemiyet hayatını bireysellikten üstün tutan milletiz. Batı gençliğinin içinde bulunduğu buhranın sebeplerinden belkide en büyüğü sağlam aile yapısının olmamasındadır. Kültürlü anne baba önderliğindeki aile eğitimin ilk basamağı olmalı müesseseseleşmiş, duyarlı ve ortak çevre faktörünün desteğini alabilen. eskî saygınlığa kavuşmuş okullar da eğitim kalitesinin yükseleceğine inanıyor. Eğitim ile öğretimi karşılaştırmamak gerekir. Günümüzde öğretim eğitimin önüne geçmiştir.

Peki eğitim millileşmeli mi, modernleşmeli mi? her ikisinde olmalı ama önce millileşmeli sonra modernleşmeli. Bizde yıllardır batılılaşma uğruna hep tersi yapılır. İlk tercih modernleşmeden yana kullanılırsa eğitim yamalı bohçaya benzer. Dökülür gidersiz, her parçanızı bir dağdan toplarlar.

Bu çıkmazdan çıkmalıyız. Hiç bir şey yapamıyorsak bu işi ecdadımız nasıl yapmış, tarihimize bakalım.

* Devlet İstatistik Enstitüsü
(DİE Kaynakları)

Benim Hangi Yeteneklerim var?

Osman GÖRGÜZ (Rehber Öğr.)

Yetenek, bir kimsenin neler yapabileceğini ya da gerçek başarıma gücünü belirtmek için kullanılan bir sözcüktür.

İnsanın işgücünden yararlanma söz konusu olunca, farkında olalım veya olmayalım bizler daima yetenek ararız. Faydalanma ister zanaat, ister sanat isterse beyin gücü açısından olsun. Usta tutacak olsak ehlini ararız. Elbise alacak olsak paramıza göre iyisini ararız. Avukat tutacak olsak bizi savunabileceğine inandığımız birini ararız. Bu şekilde misalimizi çoğaltmak mümkündür.

Niçin önümüze ilk çıkanı değil de bazı özellikleri seçiyoruz? Bizim de kaliteye ihtiyacımız var. Amaç ihtiyaçların en güzel şekilde karşılanması.

Resim, müzik ve bedeneğitimin-

de yetenekler herkes tarafından görülebilir. Çoğu zaman bu yeteneklerin derecelendirilmeleri bile tartışma konusu olmaz. Ancak iş hesap, edebiyat, sosyal alan, ikna vs. gibi alanlara gelince yeteneğin varlık derecesi hem yetenek sahibince hem de yeteneği ölçen kişiye göre dereceleme zorlaşır. Bunun için insanın çeşitli özelliklerini ölçen testler geliştirilmiştir. Öğrencilerimiz bu tip testler sonucunda deneme-yanılma yoluyla değil de testin sonucuna göre yeteneklerini belirleyerek emek ve zaman kaybından kurtulabilirler.

Bazı meslekler tek yetenek ister. Satıcılık ikna yeteneği, muhasebeci hesap yeteneği gibi. Bazı meslekler de birkaç yeteneği birden ister. Avukatlık hem sosyal alan yeteneği hem ikna yeteneği ister. Mi-

marlık hesap ile sanat yeteneği ister.

Bazı meslekler de işlenme devresine göre yetenek ister. Mesela Konfeksiyon işi üretimde hesap ve ilim, desen çiziminde sanat, dikiminde el işi, satışta ikna yeteneği gerektirir.

Lisemizde 1995 yılı başında görevime başladım. Şu anda 2. sınıf öğrencilerimize Kuder Meslek tercihi veya Kendini Değerlendirme Envanteri uygulamaktayım. İstekli 3. sınıf öğrencilerimiz de bu testten uygulamaya başladılar.

Yeteneklerimizi tecrübe yoluyla da kısmen tanıyabiliriz. Diğerlerinden iyi yaptığımız işler, daha kolay yaptığımız işler ve yaparken zevk aldığımız işler bizim yeteneğimizi gösteren alanı belirler.

ÜNİVERSİTE YOLU

Hacer SEYFİ

4-C 6869

Kayseri Lisesi'nin sevgili öğrencileri hayatınızın dönüm noktası sayılan Üniversite sınavına ilkokuldan başlayarak hazırlanmaya başladınız. Ortaokuldan mezun olup liseye geçtiniz. Artık lise öğrencisisiniz. Çocukluktan çıkıp gençliğe erişmenin mutluluğunu tattığımız bir dönemdesiniz. Önünüzde sizin geleceğinizi hazırlayan ve yaklaşık 1.500.000 öğrencinin katıldığı Üniversite sınavı var. Sınava hazırlanmayı lise son sınıfa bırakmayın. Bunun size hiç bir faydası olmaz. Her dönemde derslerinizi iyi dinleyip derslerine belli bir program dahilinde çalışırsanız, Üniversiteyi kazanmanız kolaylaşacaktır. Bizim şimdiye kadar yaptığımız gözlemlere göre orta okuldan mezun olan bir öğrenci Lise 1. sınıfa başladığı zaman dersleri son derece dikkatli dinleyip büyük bir gayretle derslerine çalışıp başarılı oluyor. Lise 2. sınıfa geldiği zaman gençliğe biraz daha adım

atmanın getirdiği hayal aleminde yaşayarak dersleri dinlemeyip çalışmayarak başarısız oluyor. Lise son sınıfa başladığı zaman derslere biraz çalışıp başarılı olabileceğini sanıyor ve Üniversite sınavına çalışmaya başlıyor. Sadece son sınıfta çalışması Üniversite kapılarını ona kapatıyor. Aynı bir konu da öğrencilerin yarısından çoğunun ortaokul ve lisede özellikle Matematik dersinden başarısız olmalarıdır. Matematik zor bir ders değildir. Sadece öğretmen ve çalışma olmadan öğrenilmez. Matematik dersinde başarılı olmak isteyen bir öğrenci öğretmeni çok dikkatli dinlemeli ve günlük çalışma yapmalıdır. Önce televizyon izleyip, müzik dinleyip daha sonra ders çalışırım diyen bir öğrenci kesinlikle başarılı olmaz. Öğrencilerin derslerde başarısız olmalarının bir sebebi de ailelerinin yeteri kadar öğrenciyle ilgilenmeyişleridir. bir öğrencinin velisi çocuğunu okuttuğunu san-

masın. Bunlar yeterli değildir. Okula gelip öğretmenlerle tek tek görüşüp çocuğunun durumunu öğrenmesi ve buna göre çocuğunu okuttuğunu sanmasın. Bunlar yeterli değildir. Okula gelip öğretmenlerle tek tek görüşüp çocuğunun durumunu öğrenmesi ve buna göre çocuğu ile konuşması gerekir. Kısaca, bir öğrencinin başarılı olabilmesi için hem öğrenciye hem de veliye bazı görevler düşmektedir. Bu görevler yapıldığı zaman öğrenci başarılı olacak ve Üniversiteyi kazanması kolaylaşacaktır. Bu çalışmanın doğal bir sonucu olarak da ülke kalkınacak, gelişecek ve ilmin değeri herkes tarafından anlaşılacaktır. Bize dost gibi görünen düşman ülkeler bizden çekinecek ve Türk'ün gücünü o zaman gerçekten anlayacaklardır.

(Matematik Öğretmenimiz Mehmet Erol'un Öğütlerinden)

KAYSERİ LİSESİ'NDE MUSTAFA KEMAL VE HOCA ABDULLAH EFENDİ

Mustafa Parlak
E.Ü.Edebiyat Fak.
Öğr. Üyesi

*Öğle vaktine
yakın bir saatte
makam arabasıyla
Kayseri Lisesi
önüne gelen
Mustafa Kemal'i
Vali Muammer Bey
ve Kayseri halkı
büyük bir
tezahüratla
karşalamıştır.
Hatta halk Mustafa
Kemal'i görmek,
ona şükranlarını
arzetmek için okul
bahçesinin ihata
duvarlarını aşarak
bahçeye girmiş.
Hatta bahçe duvar-
larının yer yer
yıkılmalarına sebep
olmuşlardır.*

Türk maarif târihi içinde asırlık bir mâziye sahip olan târihi Kayseri Lisesi (13 Eylül 1893) nin gerek siyasi târihimizde ve gerekse kültür târihimizde yeri doldurulamayacak kadar önemli hadiselerle şahit olmuş târihi bir abidedir.

Mâzisindeki târihi hatıraların çokluğuyla bilinen bu ilim ve irfan yuvası ile ilgili anıları elimize geçirdikçe sağlam delillere dayandırarak değerlendirmeye tâbi tutup vakit buldukça efkâr-ı umumiyenin istifadesine sunacağız. Şimdi ise temin ettiğimiz hatıralardan birini burada nakletmeye gayret edeceğiz.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, Cumhurbaşkanı sıfatıyla Erzurum dönüşünde eşi Latife Hanımefendiyle birlikte Kayseri'ye 13 Ekim 1924 târihinde akşam saat 17.00 de ikinci defa olarak teşrif buyurmuşlar, bir gün sonra da kültür ocağımız olan Kayseri Lisesi'ni ziyâret etmişlerdir. İşte bu târihi hatırayı yaşıyan ve o târihte öğrenci olan Nazmi Toker Ortaokulu emekli müdürü Mustafa Dülgeroğlu'nun hatıraları arasında seçerek buraya aldık.

Öğle vaktine yakın bir saatte makam arabasıyla Kayseri Lisesi önüne gelen Mustafa Kemal'i Vali Muammer Bey ve Kayseri halkı büyük bir tezahüratla karşılaşmıştır. Hatta halk Mustafa Kemal'i görmek, ona şükranlarını arzetmek için okul bahçesinin ihata duvarlarını aşarak bahçeye girmiş. Hatta bahçe duvarlarının yer yer yıkılmalarına sebep olmuşlardır. Bu heyecan karşısında Mustafa Kemal halka dönerek kendileriyle de görüşeceğini belirterek itidal tavsiyesinde bulunmuştur.

Mustafa Kemal'i Lise merkez binâsının üst katındaki müdür odasına götürülürken merdivenlerin sol tarafında pencereleri koridora açılan bir

sınıfın kürsüsünde sakallı bir zâtın ders verdiğini görür. Atatürk, yanında bulunan lise Müdürü Cafer Sadık Bey'e bu sınıfı ziyâret etmek arzusunda olduğunu belirtmesi üzerine, laboratuvarın kapısı tıkanarak kapı açılır. Mustafa Kemal ve erkân sınıfı girer. Atatürk, kürsüdeki hoca efendiye dikkatli bir nazarla bakar ki; orta boylu, şişmanca, siyah sakallı, saçları dökülmüş ve aklanmış, çekik gözlü bir tipin fizik yapısıyla karşılaşır. Erkân, Mustafa Kemal'in bu karakter yapısından ilk bakışta hâz almadığını yüzündeki bâzı hat ve mimiklerinden hissediler. Bu sırada Hoca Abdullah Efendi, kürsüde cümlesini tamamladıktan sonra elindeki tebeşir parçasını tahtaya bırakır ve ellerini birbirine vurarak tebeşir tozunu çırpıttıktan sonra büyük bir nezâketle kürsüden iner, yumuşak bir edâ ile kendini ve dersini takdim ve arzeder.

Dersin konusu " Fizikî hadiselerle kimyevî hadiselerin mukayesesi"dir. Bu hadiselerin ispatını yapmak üzere deney masası üzerine bir takım malzemeler de hazırlanmıştır.

Erkan-ı devlet laboratuvarın arkasındaki münasip yerlere geçerler. Atatürk de sıraların arkasındaki boşlukta arsa tarafa yakın bir şekilde elini göğsü üzerine çaprazlayarak yerini alır. Öğrenci, öğretmeni ile başbaşa bırakılır.

Abdullah Efendi, sınıfa resmî bir hey'et gelmemiş gibi eski hâl ve hareketiyle gayet sâkin bir tavır, güzel ve etkileyici bir üslûpla bir yandan dersi anlatır, diğer yandan da tahta üzerinde konunun özellik ve kanunlarını formüleştirir. İşte bu sırada her nasılsa deney tüplerinden birine hoca efendinin eli çarparak yere düşer ve kırılır. Bu olay karşısında dehşete düşen hey'et hocanın bu müşkilat karşısında kendini nasıl savunacağını düşünür-

ken Abdullah Efendi heyecana kapılmadan yılların vermiş olduğu bir tercübe ile öğrencilere hitaben:

"Efendiler !... Bu görmüş olduğunuz hadise fiziki bir hadiseye misâldir." diyerek dersin devamını sağlar.

Bu olay karşısında Atatürk'ün yüzündeki menfilik çizgileri hafifde olsa bir tebessüme yol açar.

Dersin anlatımı ve formüllerin yazımından sonra deneylerine başlayan hoca efendi, Atatürk'ün arkasında bulunan bazı öğrencilerin deneyi rahat bir biçimde takip edemediklerini, Mustafa Kemal'in sağ ve sol taraflarından eğilerek, ayağa kalkarak takip ettiklerini görünce, büyük bir cesaretle ve kemâl-i nezâketle Atatürk'e doğru eğilerek;

"Paşa hazretleri : Müsaâde buyurulur mu? Öğrenciler arkadan deneyi rahat bir şekilde göremiyor." diyecek kadar olgunluk gösteren bir zattır.

Mustafa Kemal Paşa biraz geri çekilir, fakat laboratuvarında bulunan hey'etin bu durum karşısında endişe duydukları yüzlerinden okunur.

Bu arada hoca efendi cebinden saatini çıkarıp masanın üstüne kor. Ders bitimine beş dakika kaldığını gören Abdullah Efendi Mustafa Kemal'e hitaben " Paşa hazretleri. Dersin takririni, formül ve deneylerini hitama erdirdik. Tensip buyurursanız talebelerimizin konuyu kavrayıp-kavrayamadıklarının bir müzakeresini yapabilirsiniz" deyince Mustafa Kemal;

"Hayır hocam. Siz mutadınızı yapınız." diyerek kontrolü hoca efendiye bırakır. Beş dakikanın sonunda çıkış zili çalar. Atatürk, hey'et ve Hoca Abdullah Efendi laboratuvarından salona çıkarlar Mustafa Kemal, Hoca Efendinin yanına yaklaşarak bir eliyle koluna girer diğer eliyle sakalını gösterecek, "Hoca Efendi; sakalınızı kesmeniz olmaz mı?" deyince Abdullah Efendi sâkin ve samimi bir ifâdeyle; "Paşa hazretleri!... Kafamı kes sakalımı kesme" şeklinde bir cevap verir.

Bu dialog karşısında hey'et yi-

*Daha sonra
Atatürk, Abdullah
Efendiyle sohbet
eder, hocanın ders
tâkririndeki
otoritesini, bilgisini
çocuklara
aktarmadaki
hünerini, hasılı
öğretmenlik
formasyonunu,
cesaretini takdir
edici sözlerle ifâde
ederek iltifat ve
tebrik eder.*

ne endişe dolu bir bakışla Abdullah Efendinin âkibetini ve Atatürk'ün hoca efendi hakkında hükümünün ne olacağını büyük bir heyecanla beklerler. Atatürk ve hey'et müdür odasına girerler. Abdullah Efendi hakkında menfi bir hüküm verilmesinden endişelenen Lise Müdürü Cafer Sadık Bey hemen lise şeref defterini Mustafa Kemal'in önüne kor. Büyük asker, güçlü devlet adamı, olgun insan Mustafa Kemal şeref defterine târihi Kayseri Lisesi hakkında kanaatlerini söyle belirtir. " Kayseri Lisesini müdürüyle, muallimleriyle, bütün talabesiyle Cumhuriyet'in ateşli, feyizli bir ocağı bulduk."

Daha sonra Atatürk, Abdullah Efendiyle sohbet eder, hocanın ders tâkririndeki otoritesini, bilgisini çocuklara aktarmadaki hünerini, hasılı öğretmenlik formasyonunu, cesaretini takdir edici sözlerle ifâde ederek iltifat ve tebrik eder.

Bir aralık lise müdüründen hoca efendinin maaş durumu hakkında bilgi alan Mustafa Kemâl, bu durumu özel kaleme not aldırır. Aradan bir ay geçtikten sonra Abdullah efendinin maaş kadrosundaki iki üst dereceye terfi ettirildiğine dâir yazılı emir gelir. Lise Müdürü Cafer Sadık Bey Abdullah Efendiyi makama davet ederek bu haberi bir yandan müjdelerken, di-

ğer yandan hoca efendiyi tebrik eder. Abdullah Efendi, fazla bir sevinç göstermez. Okul Müdürüne hitaben: "Müdür Bey çok teşekkür ederim, Paşamıza minnettirim, ancak ben bu iki terfi hak etmedim. Birinci terfi hakkımdır, ikincisi henüz hak etmedim. Bunda büyük milletimin hakkı vardır. Bunu kabul edemem, bu hak benim için helâl olmaz" deyince Cafer Sadık Bey şaşırır:

"Aman hoca efendi!... Bunu biz iade edemeyiz, bu emir Reiscumhur'un marifetiyle gönderilmiştir. Deyince Abdullah Efendi: "O halde rica ediyorum, bu bir derecenin fark-ı maaşını her ay muntazam olarak Hilâl-i Ahmer (Kızılay) Cemiyetine kesilsin.

O tarihten itibaren ölümüne kadar bu maaş farkını Hilâl-i Ahmer Cemiyetine kestirmiştir.

ABDULLAH EFENDİ
KİMDİR?

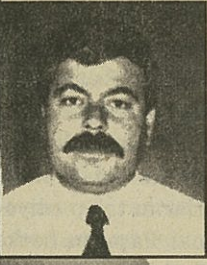
Kastamonulu Reisoğlu İsmail Hakkı'nın oğlu Abdullah Efendi 1303 (1882) tarihinde Taşköprü'de dünyaya geldi. İlk öğrenimini Taşköprü rüştiyesinde 1317 (1899) de orta tahsilini Kastamonu merkez idadisinde 1321 (1903) tarihinde tamamladı. Yüksek tahsil için İstanbul'a giden Abdullah Efendi İstanbul Darül-Fünun Tabiiyat şubesi (Tabii Bilimler) ni Aliyy-ü-a'lâ (Pekiyi) derece ile bitirerek mezun olmuştur.

Çeşitli yerlerde görev yaptktan sonra 1336 (1917) senesinde Kayseri Nehâri Lisesine (yatısız) Ulû-ı taiye muallimi olarak atanmış, 1337 (1918) de mektebin kapatılmasıyla aynı tarihte Kayseri Leyli (yatılı) Lisesi'ne aynı biranşta atanmış, daha sonrada Fizik Muallimliğine terfi ettirilmiştir.

Onsekiz Mayıs günü Cumhuriyet mahallesinden Lise'ye gelirken Kışıkapı Meydanında kalp sekte-sinden 1935 senesinde vefat etmiş Seyyid-i Burhanettin mezarlığına defnedilmiştir.

ATATÜRK ve DIŞ TÜRKLER

Ruhittin SOYAKÇA
(İkizler Lisesi Mtd.)

Her iki devletimiz Anadolu'da, yapıcı liderler öncülüğünde, fakat bizzat millet tarafından kurulmuştur. Birincisinde Türk adı açıkça kullanılmıyor ama, bunun bir Türk devleti olduğunu cümle âlem biliyor. Hatta, Bizans ve Avrupa Müslüman dendiği zaman yalnızca Türkleri kastediyor. Savaşta, barışta, düşmanlıkta İslâm âleminin temsilcisi olarak sadece bizi görüyor. Türklük ortadan kalkarsa İslamiyet belasının da başlarından defolacağına gönülden inanıyorlar.

Osmanlı Devleti ile Cumhuriyetin kuruluşlarında bir çok bezerlikler vardır. Osmanlı İmparatorluğu dediğimiz Devleti Aliye Türk'lüğün kurduğu en uzun ömürlü, en geniş topraklı, orjinal medeniyetli ve saygı değer devlet olmuştur. Bu devlette asıl unsur çok dilli, çok ülkeli, çok ırklı, çok mezhepli ve değişik kültürlü insan kalabalıklarının birbiriyle kaynaştırmıştır. Türk'ler, kimisi müslüman olan bu kavimlerden nüfusça daha kalabalık, toprakça daha yaygın ve servetçe daha zengin oldukları hâlde, dil, kültür, manevî ve askeri güç olarak Devletin hedefini ve kişiliğini yüz yollarca tain etmişlerdir. Bu yönetişte, benzeri olmayan bir devlet geleneğinin yanısıra, adalet, hoşgörü, fazilet ve disiplin gibi manevî unsurlar rol oynamıştır. Cumhuriyetimiz ise henüz 70 yıllık kuruluş çağında bir devlettir. Ancak arkasında 600 yıllık bir büyük "devlet baba" geleneği ve alışkanlığı bulunmaktadır. Ayrıca, Cumhuriyet hemen hemen tek dilli, tek soylu, tek dinli, tek ülkeli bir milletin devletidir. Denilebilir ki, Türklük uzun tarihi içinde Göktürk'ler ve Uygur'lardan beri ilk defa kendi varlığının % 100'e yakın bir çoğunluk sağladığı bir ülkede hükümlük kurmuştur. Bu, önemli bir yaşamın büyüme çaresidir. Eğer Cumhuriyet, kendi çoğalan insanını, soyca olduğu gibi iman ve kültürce de Türk yapmayı başarır ise bu devletin kalıcılığı Osmanlı'ninkinden daha sağlam olabilir.

Her ikisi de Anadolu'da, birincisi Selçuklunun, ikincisi Osmanlı'nın son nefeslerini verdikleri sosyal felâket hengamesinde temiz imanla kurmuşlardır. Hayret edilecek bir benzerlik de, Osmanlı'nın da, Cumhuriyetin de kuruluşları sırasında baş düşmanların aynı Yunan-Bizans soyu, aynı haçlılar taassubu ve saldırganlığıdır. 1300 yılında da 1920'lerde de Hristiyan-Em-

peryalist âlemi, güç birliği ederek, Türklük-Müslümanlık adını dünyadan kaldırmaya çalışmışlardır.

Her iki devletimiz Anadolu'da, yapıcı liderler öncülüğünde, fakat bizzat millet tarafından kurulmuştur. Birincisinde Türk adı açıkça kullanılmıyor ama, bunun bir Türk devleti olduğunu cümle âlem biliyor. Hatta, Bizans ve Avrupa, Müslüman dendiği zaman yalnızca Türkleri kastediyor. Savaşta, barışta, düşmanlıkta İslâm âleminin temsilcisi olarak sadece bizi görüyor. Türklük ortadan kalkarsa İslamiyet belasının da başlarından defolacağına gönülden inanıyorlar. Yeni devletimiz de, Türkiye adı kullanılmıştır. Fakat bu kelime de sadece ırk anlamında bir isim veya sıfat olmayıp, tarihi kültür çevremizi ve milli inanca mensup insanların hepsini içine alan bir timsaldir. Nitekim Türkiye dışında yüz milyonlarca Türk vardır. Her iki devletimizin kuruluşunda sanatta, şiirde timsal şahsiyetleri de vardır. Bunlar Osmanlı kuruluşunda Yunus Emre, Cumhuriyet kuruluşunda Mehmet Akif'tir. Birincinin "Mistik" ikincinin "Realist" görünen Felsefelerine rağmen bu iki büyük sanatkâr da kütleye hitap edişleri, şiirlerinin temeli olan duygular, düşünceler bakımından birbirlerine geniş ölçüde benzemektedirler. İki devletimizi temsil eden iman ve ülküyü iyi düşünürsek, her iki devletimizin kuruluşuna, halkın yakıştırdığı Fazilet sıfatı ve ünvanı kadar hiç bir şey anlatamaz. Osmanlı ile Cumhuriyetin kuruluş benzerliklerini incelemekten çıkaracağımız sonuç şunlardır.

Kültür değişimleri her millet ve Devlet için elbette kaçınılmazdır. Türkler, Çin, Hint kıtaları bitişliğinden. Hazar, Akdeniz, Adriyatik kıyılarına kadar elbette kültür değişimleri yaparak gelmişlerdir. bu yeni zaman ve ülkelerde nice teknik, hüner ve de-

neyleri benimseyerek onlardan yeni terkipler çıkarmışlardır. 2000 yıldan fazla bir zaman yabancı kültürlerle yanyana, içiçe yaşamışlar, onları etkilemişler, onlardan etkiler almışlardır. Buna rağmen nasıl olmuştaki buldukları o, birbirinden çok uzak yerlerde, daima Türk, kalmışlardır. İstanbul da görülen mimari, nakış, çini, türkü, şiir mahı, bilmece, Atasözü, töre, oyun, temsil, fıkra... nasıl olmuştaki Kahire'de, Trablusgarp'ta, Tebriz'de, Hicaz'da, Bağdat'ta, Üsküp'te.. Hep başkalarınınkinden ayırt edilir olmuştur. Her türlü sanat eserlerimiz bin fersah mesafeden nasıl anlaşılmalıdır. Müslüman olsun olmasın iç içe yaşayarak kültür alış veriş yaptığımız bütün yabancılardan farklı bir kültür içerisinde yaşayabilmemizin sırrı nedir? Bu sorulara verilecek cevap bizi çözüme ve feraha kavuşturabilir.

Bilindiği gibi Cumhuriyetin kurucusu olan Gazi Mustafa Kemal ile öncü arkadaşları Karabekir, Rauf Bey, İsmet İnönü, Fevzi Çakmak, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele, başta Atatürk olmak üzere birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi mensuplarının, basınının, cami, dergâh, köy ve çarşı halkının tıpkı Osmanlı'nın kuruluşu gibi Millî-İslâmî gayretleri gerçekleştirmek için çırpınmışlar. Millî mücadelede: 1- Bu günkü vatanımızdan başka Musul, Kerkük ve Büyük Edirne Vilayeti ile beraber Batı Trakya'yı da içine alan misaki milli sınırları içinde tam bağımsız ve hür Türk devletini Cihana kabul ettirmek. 2- Yarı esir ve sömürgeleştirilmiş İslâm âleminin temsilcisi ve akıncısı sıfatıyla bizi sevr anlaşması sınırları içine kapatmak isteyen Emperyalistler, onların Vatanımıza çıkardığı Yunanlıya karşı Maddî ve Manevî kuvvetlerimizi seferber ederek nihai zaferi kazanmak, devam eden Türk devletinde, millî iradeye dayalı, demokratik ve halkçı bir rejimin "Hakimiyet Kayıtsız Şartsız Milletindir" düsturu altında yaşatmak gayesiyle başlamışlardır.

Millî mücadelede birinci hedef

*Millî mücadelede
birinci hedef Misak-i
Millî idi. "Misak":
Sözleşme, Antlaşma,
mukavele anlamında
bir çeşit millî
yemindir. İstiklâl
savaşımızın temel taşı
olan Millî Mishak
Erzurum ve Sivas
Kongrelerinde tesbit
olunup şekillendikten
sonra 28 Ocak 1920 de
Osmanlı meclisi
mebusânda oy birliği
ile kabul edilmiştir.*

Misaki Millî idi. "Misak" : Sözleşme, Antlaşma , mukavele anlamında bir çeşit millî yemindir. İstiklâl savaşımızın temel taşı olan Millî Mishak Erzurum ve Sivas Kongrelerinde tesbit olunup şekillendikten sonra 28 Ocak 1920 de Osmanlı meclisi mebusânda oy birliği ile kabul edilmiştir. Fakat 24 Ocak 1920 de açılan bu mesclis 16 Mart 1920 de itilaf devletleri askerlerinin İstanbulu işgalinden iki gün sonra 18 Mart 1920 de kapatılmıştır. İstanbul'daki bu son mecliste seçilenlerin büyük kısmı, Kuvayı Milliyeciler olup, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin tasvibi ile mebus olmuşlardır. Hatta Mustafa Kemal Paşa Erzurum'dan Rauf Bey Sivas'tan seçilmiş ve Mazbataları Padişah'ca onaylanmıştır. Bu mecliste Rauf Bey "Felah-ı Vatan" adıyla seksen sekiz kişilik bir grup oluşturmuştu. Atatürk bu grubun müdafaa-i Hukuk adını taşmasını kendisinin de meclis başkanı olarak seçilmesini istemiş, böylece Millî hareketin mecliste de onaylanmasını isteyen Atatürk, bunu başaramayan Raul Bey'e kızmıştır. Gel zaman git zaman meclis kurulmuş, Müdafaa-i Hukuk cemiyeti nizamnamesinin birinci maddesi Misak-i Milliye'nin Osmanlı vatanının bütünlüğünü sağlamak olduğu söylenmiştir. Misaki Millî sınırları kesin olarak çi-

zilmiştir. Çünkü bu yeminin asıl hedefi kayıp ettiğimiz Osmanlı topraklarının bütünü almaktı. Nitekim Prof. Tahsin Banguoğlu bu konuda iki belge vermiştir:

Millî Mishak tam müstakil bir Türkiye'nin ancak tabii, etnik ve stratejik sınırlarını talep ediyordu. Mustafa Kemal Paşanın herkesce bilinen işaretleri, beyanları dışında iki belge vardır. Biri, Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldıktan sonra Hatay'dan kaçmış Adana'da bir kurtuluş derneği kurmuş olan bir gençten, Tayfur Sökmen Bey'den bir mektup alır. Sormaktadır: Hatay (Sancak) Millî Mishaka dahil midir? İkincisi, kendine Berlin'den mektup yazan Talat Paşa'ya bir cevabında geçer: Türkçe konuşulan bütün vilayetlerimiz bizim olacaktır. Görülüyorki Mishaki Millî bizat lider tarafından belirsiz ve geniş ufuklu ifade edilmiştir ki, güümüz o zaman ve daha sonraki zamanlarda, nereye kadar yeterse, sınırlarımızı oraya kadar götürelim. Unutulmasın ki bu andın içildiği karagünlerde, İstanbul, İzmir, Adana, Edirne, Bursa gibi canda marı şehirlerimiz düşman işgalinde idi. Karabekir Paşa Doğu illerimizi daha yeni kurtarmakla beraber Batum dışarda kalmıştır. Türkçe ve Kürtçe konuşulan bütün Coğrafyamızı ilk hedef olarak kurtaracaktır. Bu tarifçe, ilk kurulacak yerler arasında bu günkü vatan sınırlarının ötesinde Musul-Kerkük, Batı Trakya, Oniki Ada (O tarihte Türklerin yüzde yetmiş çoğunlukta olduğu) Yunan Makedonyası da giriyordu fakat Lozan'da bütün bunlardan başka Hatay'ı, Kıbrıs'ı dışarda bırakan, hatta Boğazlar üzerindeki hakimiyetimizden feragat eden bir barış imzalamaya mecbur olmuştur. Ancak yenik olarak çıktığımız 1914, 1918 Birinci Dünya harbi sonunda dahi Hayat bizim, Musul, Kerkük, bizim hatta Batum ve Halep bizimdi. Batı Trakya Türkiye'ye katılmaya hazır, bağımsız durumdaydı. Boğazlar, bütün hukuku ile hükümümüze bağlıydı. Kıbrıs bize iade edilmek üzere çok önceleri İngilizlere kiralanmıştı. Yani İngiliz ve

Fransızlar verdikleri sözlerinden dönmelerdi İstiklal Savaşı olmadan dahi Milli Mishak sınırlarını koruyacaktık. Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavarın oyununa geldik. Ve yeniden silaha sarıldık. Fakat Cihana parmak ısırtan o mübarek mücadeleye rağmen Lozan barışından payımızı alamadık. Misaki Milli yeminine rağmen yeminle çizilen vatanın önemlice bölgeleri hâlâ başka milletlerin hükümlü altındadır. 1 000 yıldan beri bizim olan o topraklar üzerinde bıraktığımız soydaşlarımız kelimenin tam anlamıyla esirdirler. Ancak Atatürk sağlığında, Fransız mandasından kurtulup Suriye'ye verilme isetenen Öztürk yurdu Hatay'ı Mishak-ı Millinin emri ve andı gereğince Türkiye'ye katmaktan çekinmedi. Yine sağlığında stratejik kan damarımız boğazlar üzerindeki Türk hakimiyetini Montroux sözleşmesiyle sağladı.

Amiral General Mc.Arthur "hatıralarında" büyük devlet adamlarından biri olarak tanıdığı ifade ettiği Atatürk'le 1933'te Ankara'da yaptığı bir mülakata yer vererek şöyle demektedir: Atatürk, Ankara'daki karşılamaşmamız da bana, Almanya'ya dikkat edin, eğer diğer devletler akıllı davran-

mazlarsa bu haliyle Almanya ikiye bölünecek ve bundan da en fazla Rusya kazançlı olacaktır dedi. Sizin Türkiye'nin geleceği hakkında tasavvurlarınız nedir? diye sorduğumda ise: *"Allah nasip eder, ömrüm vefa ederse Musul, Kerük ve adaları geri alacağım, Selanik'te dahil Batı Trakya'yı Türkiye hudutları içine katacağım"* cevabını verdi. Görülüyor ki Lozandaki yenilgimiz bizzat Atatürk ağzıyla da vurgulanmaktadır. Lozanda en büyük yarayı alan Misaki Milli, milletimizin gelecek nesillerine bütün istiklâl şehit ve gazileri gibi Atatürk'ün de rüyası olarak devredilmiştir.

Atatürk yeni Türkiye devletinin kurucusu ve yöneticisi olarak bu devlet ile ilgili siyasi, realiteyi ve imkanlarının hudutlarını, sorumluluklarını herkesten iyi taktir etmekle beraber; mensubu olduğu milletin, tarihteki ve dünyadaki yer ve varlığının Türkiye ile sınırlandırılmayacak kadar büyük ve azametli olduğunu Kemaliyle müdrektir. O, bu gerçeğin her Türk tarafından şuurla kavranmasını hayati önemde görmektedir. Atatürk, yorgun ve yaralı Türkiye Türklüğüne baş olarak bir ölüm kalım savaşını zafere erıştirdikten sonra Büyük Millet Meclisinde kasım 1922 de şöyle konuşur: "Efendiler ! Bu dünyayı beşeriyette yüz milyonu mütecaviz nüfustan mürekkep bir Türk milleti azimesi vardır. Ve bu milletin sahai arzadaki vusati nisbetinde, sahai tarte de bir derinliği vardır. Atatürk, tarih öncesi devirler içerisinde Türk'ün kıdemini insanlığı 2. babası olarak gösterdiği Hz.Nuh (a.s.)'ın oğlu Yasef'in oğluna kadar erıştirir. Tarih devrinde ise en baris, en maddi, en kati delilere dayanarak Türklerin on beş asır önce Asya'nın göbeğinde muazzam devletler kuran ve insanlığın her türlü kabileyetlerin tecelli ettiren bir asli unsur olduğunu, Türkiye Türklüğünün bu ecdadın ahfadı olduğunu belirler". Bir başka konuşmasında şöyle der: "Acılar gördük. Bunun nedeni, dünyanın durumunu anlayamadığımız içindir. Bütün Tür ve İslâm

âlemine bakınız. Zihinleri medeniyetin emrettiği kapsam ve gelişme uymadığından, hep büyük felaketler ve ızdıraplar içindedir. Atatürk'ün Türk tarihinin azametini işaret eden bir milli iftihar hissi, Türk dünyasının felaket ve acılarla dolu perişan helina işaretidir de , sadece ibret alma fikri ile izah edilemez. Meselenin özü, onun zaman ve mekan kayıtlarını, dehasını yansıtan yüksek tarih ve millet şuru ile aşması, Milli Birliği şuur planında kurmasıdır. " Atatürk için, ayrı ayrı devirlerde ve coğrafyalarda kurulmuş birilerinden ayrı devletler olarak görülen ve gösterilen Türk devletleri ve medeniyetleri, gerçekte bir milletin birbirlerini takip eden Hükümetleri gibi devamlılık ve bütünlük ifade ederler. Türk milletinin tarihine başlangıcı ne Osmanlı'nın Beylik berati alışı, ne de Alparslan'ın Anadoluyu fethi'dir. Cumhurbaşkanlığı forsunadaki onaltı yıldız, Türk tarihindeki, Türk milli şuurunun, milli devamlılığın, bağımsızlığın ve birliğini sürdürebilmesinin en sağlam esası olarak görür. O'nun Türk dili, Türk tarihi ve Türk coğrafyası ile ilgili çalışmalarının amacı, Türk milletinin suni ve politik zorlamalarla bozulmaya, parçalanmaya çalışan birliğini dille, dilin taşıyacağı şuur ve kültürle korumak ve güçlendirmektir. Enver paşanın kılıçla yapamadığını Atatürk, ilimle, kalemle yapmaya koyulur.

Dış Türkler konusunda ölçülü hareket etmek, onu önce şuurlu bir ülkü meselesi olarak görmek ve bu şuurlu ülküyü müsbet ilme, ilmi usullere dayandırılmış bir hedef ve gaye şeklinde tanıtmak istiyor, olumlu yöntemlerle bilhassa propogandaya önem vermek gerekeceğini öne sürüyor ve bu hareketlerin imkan sınırları ve sıraları mutlaka hesaba katılmalıdır diyordu. Bir vakitler Sovyet, Rusya'nın kanlı zalim işgalinden önce Azerbaycan'ın istiklâli dolayısıyla Ankara'da Cebecide hazırlanan büyük bir binaya Atatürk başta olarak Büyük Millet Meclisindeki bütün Milletvekillerin katılmış ve böylece

Dış Türkler konusunda ölçülü hareket etmek, onu önce şuurlu bir ülkü meselesi olarak görmek ve bu şuurlu ülküyü müsbet ilme, ilmi usullere dayandırılmış bir hedef ve gaye şeklinde tanıtmak istiyor, olumlu yöntemlerle bilhassa propogandaya önem vermek gerekeceğini öne sürüyor ve bu hareketlerin imkan sınırları ve sıraları mutlaka hesaba katılmalıdır diyordu.

elli bin kişilik birhalk toplanmıştı. Dualar, tekbirler, sevinç sedaları ve sevinç gözyaşları arasında Atatürk kendi eliyle sefaret binasına Türk Azerbaycan'ın bayrağını çekmiştir.

Atatürk Büyük Millet Meclisinde 24 Nisan 1920 'de yaptığı konuşmada Musul, Süleymaniye ve kerkük bölgelerini Milli sınırlar içerisine aldığı gibi Lozan Konferansı sırasında 30 Ocak 1923'de İzmir'de gazetecilerle yaptığı konuşmada Musul vilayeti Türkiye devletinin hududu millisi dahilindedir. Buraları Anavatandan koparıp şuna buna hediye etmek hakkı kimseye ait olamaz demiştir. Türkiye'nin bütün çabalarına rağmen Musul meselesi Türk-İngiliz müzakerelerine bırakılmış ve buda bir sonuç vermeyip Milletler Cemiyetine havale edilmiş ve sonunda Musul bölgesi İngilizlerin elinde kalmıştır. Milli ruh ve milli şuur daima canlı ve sağlam tutmak ve önce Türkiye'nin güvenliğini sağlamak onun ilk hedefi olmuştur. Türk gençliğinin kendisine güvenen, milletine inanan, vatan sevgisiyle dolu bir güç olarak her zaman yüceltiyordu. İlmî bir tarafa bırakılırsa, Tarih birliği şuurunun, dolaşısıyla Türk birliği şuurunu bütün yeni nesillere benimseten son zamanlara kadar Tatar Hanları diye anılan Timur'u, Cengiz'i, Mete'yi, Atilla'yı Milli Kahramanlar olarak gençliğe telkin eden kimdir? Muhtelif Türk kurumunu, Dil kurumunu meydana getiren Atatürk değil mi'dir? "Cihangir bir devlet çıkardık aşiretten" mısrasının manasını red ederek Osmanlılardan önce Tarihimizin büyüklüğüne ve kökümüzün ta oOrta Asya'ya bağlı olduğuna gençliği iman ettirmek için öğretmen camiasını seferber eden kimdir? Hatta Ana yurt olarak bize Orta Asya'yı gösteren, bütün Türkler'in oralardan çıkararak nasıl yayıldıkların anlatan, Oğuz, Kırgız, Tatar, Özbek, Yakut yok, Türk vardır diyen resmi propoğanda faaliyetlerinin başında kim vardır? Dış Türklerin yaşadıkları toprakları bize ikinci bir vatan olarak sevdirmek isteyenler arasında hem de

icraatçı olarak Mustafa Kemal yokmu'dur? Bizzet direktifler vererek umumi türk Tarihinden alınmış konuları işleten, göçler üzerine piyesler ve destanlar yazdıran Atatürk değil mi'dir? Yazık, O daha büyük işler yapmak istiyordu, yapmadan gitti. O, büyük milletinin Anadolu'ya sıkışmış küçük bir parçasının başına geçmişti. Fakat daima büyük Türklüğün hüsrannın acısını kalbinde taşıdı.

O, Asya'da şakrayan kamçıyı kırmak istiyordu. Yazık O, bize Türk milletinin kendi vicdanında sakladığı büyük gayretlerini açıkça söylemiyordu bile....Fakat O'nun tohumlarını saçtı. Tarih kitabına, Türklüğün Anadolu'ya sıkışmış küçük bir kütleden ibret olmadığını, Asya'nın uzaklarına doğru uzanan büyük ve feitli kitlelerden olduğunu yazdırdı. O, bütün bunların bir kandan geldiğini söyledi. Ve bir gün bir kalp gibi çarpacaklarını söylemek istedi. O, dil meseleleriyle uğraşırken bütün Türklüğün birbirini anlamasını ve birbiriyle anlaşmalarını istiyordu. Kendi marif vekiline, İstanbul'da çıkan bir gazeteyi Kaşkardaki Türk'te anlayacaktır dedirtti. Bu cümle büyük bir bilmedir ve bu bilmeceyi çözmeye çalışan bazı milletler endişe etmeye başladılar. O, bu bilmecedeki sırrın açılmasını bizlere ve ileri nesillere bıraktı. O, Türk milleti büyük devletler karşısında, kendine yakışan şereflerle ayakta durabilmesi için, onbeş, yirmi milyonları azımsıyordu. Türk milleti yalnız Türklerden ibaret olarak yetişmiş milyon olmalıydı. Bunun için evvela Anadolu'yu kurtarmak, Anadolu'da ki kısmi kuvvetlendirmek, sonra da büyük gayelere doğru adımlar atmak istiyordu. Balkanlarda kalan Türkler için; onlar evlerine dönsünler artık dedi ve onları Anadolu'ya getirmeye başladı. Nüfus ne kadar azdı. Vekilleri ona o şarktan İran'dan, Türkistan'dan Anadolu'ya Türk kabilelerin getirelim dediler. Hayır dedi. Onları yerlerinde bırakın. Ve bir gün Japon büyük elçisine; O, elçi veda ederken şöyle söylenmişti; Sizinle birgün Çinde karşılaşacağız. O, bununla

Atatürk Büyük Millet Meclisinde 24 Nisan 1920 'de yaptığı konuşmada Musul, Süleymaniye ve kerkük bölgelerini Milli sınırlar içerisine aldığı gibi Lozan Konferansı sırasında 30 Ocak 1923'de İzmir'de gazetecilerle yaptığı konuşmada Musul vilayeti Türkiye devletinin hududu millisi dahilindedir.

ne söylemek istiyordu? Her şeyin zamanını bekliyor ve Türk milletine yeni hedefleri zamanında gösteriyordu. O, Hatay'daki Türkleri Anadolu'ya çekemez miydi? Hayır... Hayır... Hatay bölgesi şarkın denizden kapısıydı, bu kapıyı elinde tutmak istiyordu. Kırk asırlık Türk yurdu yabancı elinde kalmaz dedi. Hatay davasının en heyecanlı günlerinde hasta ve bitkin olmasına rağmen, mutlak istirahat tavsiyesine rağmen, Hatay'a yakın olmak için tekrar Adanaya gitti. Dört saat ayakta durmak ve çalışmak gibi olağanüstü metanet gösterdi. Hatay kurtuldu, fakat Atatürk'ü kaybettik. Hatay, Hatay! Seni kurtaran aynı zamanda senin şehidin oldu. O, kendi söylemişti: Ben öldükten sonra Türk milleti yüzbinlerce Mustafa Kemal çıkaracaktır. Bir Atatürk'ün cihan karşısında yarattığı mucizeler çok yaman olmuştur, fakat yüz binlercesinin yapacağı şeyler daha azametli olacaktır.

Atatürk ve dış Türkler konusunda tarih ışığında bazı ip uçları vermeye çalıştım. Yargıyı sizlere bırakırken Ulu Önder'i bir kez daha saygı ve sevgiyle anıyorum. Saygılarımla.

İrfan TEKİNER
(Ezacı)
Kay. Lisesi,
Koruma Der. Başk.

VAKİT ÇOK GEÇ OLMADAN ÇOCUKLARIMIZLA İLGİLENELİM

Sevgili anne ve babalar !

Dün televizyon izlerken yine o yürek yakan fidan gibi gençlerimizi hayatlarının baharında elimizden alan "İstanbul'da.....okulunda.....öğrenci öğle saatlerinde öldürüldü....." haberini izleyince şoke oldum. kaçınıcı gencimiz daha hayata veda ediyordu? Bu gidişe bir "dur!" demek gerekmez mi? Bu acı olayların Allah korusun yurdun diğer köşelerindeki okullara yayılmasını bekliyeceğiz.

Nereye gidiyor? Bu bizim geleceğimiz, her şeyimiz, geleceğimizin teminatı, bu vatani kendilerine emanet edeceğimiz gençlerimiz. Onlar mı yanlış yapıyor, yoksa bizler mi? Kim bilir belkide onları dinlemeye, onlarla ilgilenmeye zaman ayırmaya gerek bile duymuyoruz. Bir kötünün yedi mahalleye zararı dokunacağını, disiplinsizliğin getireceği kötü sonuçları düşünüp iyi değerlendirmeliyiz. İş isten geçip, "atı alanın üsküdarı geçmesi"nden sonra düşünmenin, ilgilenmenin tedbir almanın gidenleri geri getirmeyeceğini bilelim.

O halde ne yapmalıyız? Sizin beyefendi, kızınız bugün ne yaptı? Okula kaçta gitti, okuldan kaçta çıktı, eve kaçta geldi? Ya sizin hanımefendi, oğlunuz bu gün ne yaptı, neredeydi acaba, kimlerle konuştu, nerelere gitti, okula kaçta gitti, kaçta ayrıldı, eve kaçta geldi? Demek ki sorduğumuz sorular hep aynı. Demek ki bu sorulara cevap alamıyoruz. Madem öyle neden bu soruları cevapsız bırakalım? Bu soruların en iyi cevabını okulla bütünleşmekle elde edebiliriz. Bu sebepten sizleri okulla dost olmaya davet ediyorum. Neden, zaman zaman çocuğunuzun okuluna uğrayıp durumunu takip

etmiyorsunuz?

Neden, zaman zaman Rehber-danışman öğretmenin yaptığı veli toplantılarına katılmıyorsunuz? Her dönemde sınıf öğretmeni en az bir veli toplantısı yapar. Bunu çocuğunuz size söylemiyorsa sizin okula gelmenizi ve bazı eksikliklerini bu toplantıda öğrenmenizi istemiyor demektir. Şayet çocuğunuz bunu size söylediği halde toplantıya gelmiyorsanız "işinizin daha önemli, çocuğunuzun sizin yanınızda bir saatlik zaman ayıracak kadar değeri yoktur" anlamını çıkarıyor ve o kanate varıyoruz. (Korkmayınız Kayseri Lisesi Koruma Derneği bu çeşit toplantılarda kesinlikle para istemiyor)

Böyle toplantılarla hem öğretmenlerle olan diyalogunuz artar, hem de hergün hiç çekinmeden çocuğunuz gönderdiğiniz ortamı tanırırsınız. Belkide tam sınırdayken, okulla kenetlenip, iş birliği yapıp bu gidişten kurtarmayı başarırsınız. Okul idaremiz sizinle bütünleşecektir. Bundan hiçbir şekilde kuşkunuz olmamalıdır. Şu anda uygulanmakta olan Kredili sistem de boş zamanın fazla olması, öğrencilerimizin devamsızlıklarını artırmaktadır. Bazen öğrenci çalışkan olduğu halde devamsızlıkları yüzünden o dönemi tekrar okumak zorunda kalmaktadır. Şu anda son sınıfta bulunan öğrencilerimizin % 10'u devamsızlıkları yüzünden Üniversite sınavına müracaat bile edemiyor. Bu sistemde öğrenci annesini üç yıl aldatabiliyor. Bu nedenle öğrencilerin devamsızlıklarını takip etmek ölgilenmek gerekiyor. Sizlere önemli görev düşüyor. Adresinize devamsızlığı bildiren mektup gönderiliyor. Hatta bazı çocuklar annelerin daha yufka yürekli olmasından istifade

O halde ne yapmalıyız? Sizin beyefendi, kızınız bugün ne yaptı? Okula kaçta gitti, okuldan kaçta çıktı, eve kaçta geldi? Ya sizin hanımefendi, oğlunuz bu gün ne yaptı, neredeydi acaba, kimlerle konuştu, nerelere gitti, okula kaçta gitti, kaçta ayrıldı, eve kaçta geldi? Demek ki sorduğumuz sorular hep aynı. Demek ki bu sorulara cevap alamıyoruz. Madem öyle neden bu soruları cevapsız bırakalım? Bu soruların en iyi cevabını okulla bütünleşmekle elde edebiliriz.

ederek babaya hiç duyurmuyor bile.

Çocuğunuzla iletişim kopukluğu olmaması için aşırı baskı ve aşırı serbestliğe meydan vermemek gerekir. Çünkü aşırı baskı ve serbestlik kötü davranışı daha çok artırmaktan başka birşey sağlamaz. Yapılan en küçük yanlış, bazen çocuklarımızı sonsuza dek bizden - Allah korusun- koparabilir. Onların aşırı olmayan sosyal faaliyetlerine, arkadaş çevrelerine engel olmak ne size birşey kazandırır, ne de onlara kucak açan bu essiz yuva . Önce o sizden soğur, sonra siz ondan ve işte hiç gelmesi istenmiyen son kapıyı çalar. Neden onlarla dost olmayı denemiyorsunuz?

Belki farkında değilsiniz ama onlar size şu anda her şeyden çok ihtiyaç duyarlar. Bol harçlık vermek hatta doğum vb. günlerinde araba anahtarı ile ödüllendirmekle (!) babalık görevi bitmiyor. Belkide sizinle dost olursa dün nereye gittiğini söyleyecek, belkide yazılıdan kırık not aldığını, alttan 4-5 ders borcu olarak bir üst sınıfa devam ettiğini 3 yıl saklamayacak.

Sayın anneler, babalar ve veliler;

Çocuğunuzun okula kayıt ettirmek üzere okulun kapısından içeri adım attığınızda kanun ve yönetmelikler gereğince zaten şöyle bir tahütte bulunmaktasınız:

Okulunuza öğrenci olarak kayıt ettirmek istediğim aşağıda adı , soyadı ve kimliği yazılı öğrencinin birinci dereceden akrabasıyım.

Öğrencimin okulunuzdaki öğrenimi süresince:

1) Öğrenciyle yakından ilgilemeyeceğim.

2) Okul idaresi veya danışman öğretmenin çağrısı üzerine hemen okula geleceğim.

3) Öğrencinin " Orta öğretim Disiplin Yönetmeliği"nde belirtilen

ve suç sayılan davranışlardan uzak kalması için kendimi sorumlu tutacağım.

4) Öğrencinin okul eşyalarında yapacağı her türlü tahribatın tesbiti sonucunda Orta Öğretim Disiplin Yönetmeliğinin 5. maddesinin B-h ve I ile E-h bendinde belirtilen şekilde hiçbir itirazda bulunmamak kaydıyla yenisini alıp yerine koymayı, şayet yenisi yoksa tesbit edilen fiat üzerinden parayı kanunen gösterilen yere yatıracağım.

5) Yukarıda bahsettiğim beyanınızda gerçek dışı bir madde tesbit edilgi ve yaptığım taahhüde uymadığım takdirde velisi olarak gösterdiğim öğrenci ve şahsima karşı resmi makamlarca verilecek her türlü uygulamayı şimdiden kabul ettiğimi beyan ederim.

6) Okul içinde ve dışında öğrenciye yakışır kıyafetle dolaşmasını, çalışmasıyla yakinen alakadar olarak, okul idaresiyle sık sık temas ederek muvaffak olmasına yardım edeceğim.

7) Öğretmenlerine ve idareye karşı saygılı olması için gereken tedbirleri alacağım.

8) Sigara içmesine, ders ve sair zamanlarda kahvelere ve uygunsuz yerlere gitmesine mani olacağım.

9) Okulda arkadaşlarının eşyalarına da verdiği zararı itiraz etmeksizin ödeyeceğimi, ders vasıtalarını zamanında temin edeceğimi vaki olacak adres değişmelerini hemen bir yazı ile idareye bildireceğimi,

10) Okula muntazam devamını temin edeceğimi, okuldan kaçmasını mutlaka (zaman zaman takip ederek) önleyeceğimmi, her bakımdan örnek bir öğrenci olarak yetişebilmesi için okul idaresi ve öğretmenleriyle sıkı bir işbirliği yapacağımı şimdiden kati olarak taa-

Belki farkında değilsiniz ama onlar size şu anda her şeyden çok ihtiyaç duyarlar. Bol harçlık vermek hatta doğum vb. günlerinde araba anahtarı ile ödüllendirmekle (!) babalık görevi bitmiyor. Belkide sizinle dost olursa dün nereye gittiğini söyleyecek, belkide yazılıdan kırık not aldığını, alttan 4-5 ders borcu olarak bir üst sınıfa devam ettiğini 3 yıl saklamayacak.

hüt ederim.

Her anne baba bu taahhüdüne uyarsa ortalık güllük gülistanlık olur. Okullarımız da sizler de amacına ulaşmış olur.

Sözlerimin sonuna gelirken, sizlerin de çocuklarınızın yaşadığı yaşları yaşadığınızı unutmamanızı diliyorum. Siz de bundan 20 yıl önce aynı durumdaydınız, Değişen ne var? Yalnızca hoşgörü. İlgileneceksiniz ama bir adım geriden peşinde olduğuzu bilmeli, sizin destek ve ilginizle kendi hayatına kendisi yön vermeli.

KAFKAS KARTALI ŞEYH ŞAMİL

Nazif Murat BİLGİN
4-F 7373

S

amil 1797 yılında Dağistanın Gimri köyünde doğmuştur. Bütün Kafkasya Rusların kışkacında kan ağlar-

ken o soylu ve samimi bir mümin olarak yetişti. Camilerin kilitlendiği, ezanların susturulduğu, müslümanların Rus çizmelerinin altında ezildiğini görerek büyüdü. Yüreğindeki hürriyet ve istiklal aşkı kısa bir sürede onun bilgili kültürlü, iman ve azim dolu bir insan olarak yetişmesini sağladı.

1834 yılında Kafkasya Türklerinin başına geçti. Artık Rus orduları karışılarında İmam Şamil isimli bir kahraman bulacaklardı.

İmam Şamil kısa bir sürede bütün Kafkas Türklerini sağlam bir disiplin altında teşkilatlandırarak kendisinden kat kat üstün Rus ordularına karşı amansız bir kavgaya girişti. Komutanları Hacı Murat Şuayib Molla ve Gazi Muhammed gibi cesur insanlarla beraber Rusları defalarca bozguna uğrattı.

Rus generalleri Şeyh Şamil'in önünde ne yapacaklarını bilemiyor, perişan oluyorlardı. Çar. I. Nikola büyük maddi imkânlar ve ünvanlar teklif ederek Şeyh Şamil'i, bu hürriyet mücadelesinden vazgeçirmeye çağırırdı. Şeyh Şamil gelen elçilere Çar'la katiyen görüşmeyeceğini hürriyet ve istiklâl aşkının şan, şöret ve para ile değiştirilmeyeceğini

haykırdı. "Dinim ve milletim uğruna ölünceye kadar çarpışacağım" dedi.

Artık Dağistanın yalçın kayalarında Şeyh Şamil'in bayrağı dalgalanıyordu. Ruslar ne yapıp edip bu büyük kâhramanı suturmak istediler. I. Nikoladan sonra Rus tahtına geçen 2. Aleksandr 500 bin kişilik bir ordu kurup Şeyh Şamil'in ve askerlerinin üzerine saldırdı. Yıllar boyu düşmana kan kusturan Şeyh Şamil neticede 400 kadar yakınıyla Günip Köyüne sığındı. Çevresindeki bu 400 Dağistan kâhramanı tam iki ay binlerce Rus askerine karşı koydu.

Muhasara uzayıp gidiyor, köydeki kadınlar, çocuklar ve ihtiyarlar açlık ve susuzluk içinde kıvranıyor-

lardı. Artık yapılacak hiç birşey kalmamıştı, geride kalan bir avuç müslümanın da yok olup gitmesini istemediği için Şeyh Şamil 1859 yılında Ruslara 6 Eylül günü teslim oldu.

Çar, Şeyh Şamil'i büyük bir törenle karşıladı. Rusya da ona bir kahraman muamelesi gösterdiler. On sene sonra Şeyh Şamil hac'ca gitmek için izin alıp önce İstanbul'a, sonrada Hicaz'a gitti. İstanbul'a sevgi gösterisi ile karşılaştı.

Hac görevini ifa ettikten sonra 1871 yılında vefat ederek Cennet'ül Bâki mezarlığına defnedildi.

(Kaynak : İslam Ansiklopedisi)

KAYSERİ LİSESİ'Nİ DİNLIYORUM

*Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı;
Önce müdürün nutku duyuluyor;
Yavaş uyku çöküyor, gözlerine öğrencilerin
Uzaklardan, çok uzaklardan
Gülây Hanım'ın hiç durmayan çığlıkları;
Öğrencileri yeniden uyandırıyor,
Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı.*

*Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı;
Günler geçiyor, derken;
Öğretmenlerden yazılı fırtınası esiyor,
Yıkıyor öğrencileri, dağıtıyor sınıfları:
Bir öğrencinin yazılı sınavı iyi geçiyor.
Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı.*

*Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı;
Serin serin okul bahçesi:
Cıvılcıvıl koridorlar
Öğrenci dolu pencereler.
Kalem sesleri geliyor, öğretmenin not defterinden,
Bir öğrenci sözlüde sıfır alıyor,
Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı.*

*Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı;
Başımda, geçen yılın baharın sarı tozluğunu,
Laz ışıklı koridorlara geziyorum.
Dinmiş öğretmenlerin yazılı, sözlü fırtınası.
Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı.*

*Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı;
Okulun son günleri geçiyor; derken,
Şarkılar, türküler, oyunlar
Bir şey yırtıyor öğrenci,
Yere atıyor
Karne olmalı
Kayseri Lisesi'ni dinliyorum gözlerim kapalı.*

*Kayseri Lisesi'ni dinliyorum, gözlerim kapalı;
Bir öğrenci mezun oluyor,
Sevinçli mi, değil mi bilmiyorum,
Gözleri yaşlı mı, değil mi bilmiyorum,
Bir kapı açılıyor okuldan dışarı,
Bu dışarı son çıkış olmalı.
Kalbinin vuruşundan anlıyorum,
Kayseri Lisesi'ni dinliyorum son kez
O da, kapısının gıcirtısı.*

Özgül ÖZDEMİR 5-G 7845

SPOR SEVERLİK ÇENTİLMENLİK İSTER

ETKİN FATMA ÇAM 5-D

Bu yazımda sizlerle güncel bir konu olan futbolu tartışmak istiyorum. Daha doğrusu bu konu hakkındaki düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Evet konumuz futbol, centilmenlik ve fanatiklik!..

Son yıllarda Türk futbolu, gerek kulüpler, gerekse milli takımlar adı altında büyük başarılarla imza attı; uzun yollar katetti. Biz Türk olarak bu başarılarından, bu zaferlerden dolayı tarifsiz haz ve mutluluk duyuyoruz.

Ama bu sevinç, bu mutluluk kısa bir süre sonra yerini hüzne ve kedere bırakıyor. Bunun nedeni ise, birkaç kendini bilmez yapılış olduğu kıskırtmalar ve ataşleyici sözlerdir. Bu kendini bilmezler, fanatik kavramının arkasına sığınarak futbolu bir savaş haline getirmeye çalışıyorlar. Olmuyor beyler olmuyor!.. Spor centilmenliktir, sevgidir, saygıdır. Spor asla birilerini kırmak, incitmek değildir.

Büyük başarılarından, zaferlerden sonra sevinmek, bu zaferi kutlamak bizim en doğal hakkımızdır. Fakat; bu kutlamaları ve sevinç gösterilerini spor'un centilmenlik kuralları dışına çıkmadan yapmalıyız. Ne yazık ki biz Türkler eğlenmeyi ve kutlama yapmayı bilmiyoruz.

Bunun en kötü örneğini daha 26 Nisan 1995 tarihinde yaşadık.

A milli takımımız İsviçre'yi 2-1 mağlup etti. Bu olay bizim için büyük gurur verici idi. Bu zaferi kutlamak için Türkiye'de insanlar bir sevinç yumağı halinde sokaklara döküldüler. Herşey mükemmel gidiyor. Ta ki o görgüsüz, kendini bilmezlerin ellerinde silahları ile ortaya çıkışlarına kadar. O andan sonra olanlar oldu. Eli silahlı kişiler sağa-sola ateş ederek akıllarınca bu zaferi kutlamaya çalıştılar. Onların bu kutlama tarzı, 5 kişinin ölümüne ve çok sayıda insanın yaralanmasına neden oldu. Bunun gibi sporla alakası olmayan kötü ve çirkin olaylara Türkiye'de hemen hemen her maç sonrası rastlamak mümkün.

Böyle vahşice kutlamalar yerine, birbirimize sarılsak, sevinç çığlıkları atsak daha güzel olmaz mı? Bence harika olur. Ya sizce!.. Türk insanınada böyle sevgi ve saygıya dayalı kutlamalar yakışır. Lütfen Türk ve dünya sporunun centilmenlik olduğunu unutmayalım.

SEN YOKTUN

Sen yoktun
Böylesine güzel değildi dünya?
Boynu büküktü çiçeklerin
Bahçemdeki güllerin
Uçtu renkleri...

Sen yoktun
Yüzüme gülmezdi ayna
Pencereme konmazdı güneşiği
Sabah olur, Güneş doğmazdı.

Arayan olmazdı beni
Mektup yazmazdı kimse
Bayramları evime gelen olmazdı
Yaş günlerim yalnız geçirdi;
Sen yoktun!

Çocuklar kaçardı görünce
Ne zaman durup dinlesem
-Kuşlar susardı,
Saçlarıma kar yağardı
Mevsim bahardı,
Anam ağlardı
Sen yoktun
Böylesine güzel değildi Dünya?

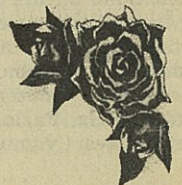
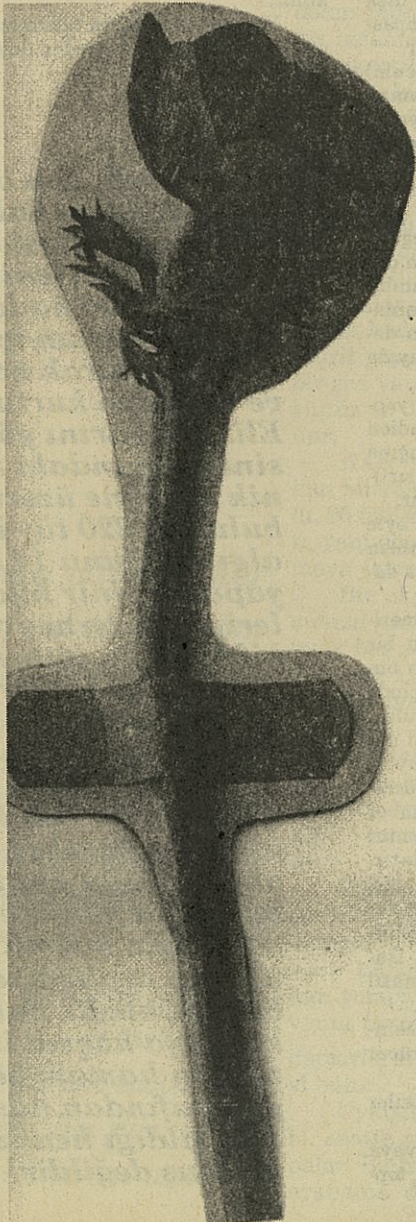
Akşam üstleri hüznün çökerdi
Balkonda oturur
Çayımızı içerdik,
Bir sigara yakardık
bir ah çekerdik:
Ah! Sen yoktun...

Kırlangıçlar dalga geçerdi
Güvercinler bakar gülerdi
Deli ederdi.
Sonra şakrı söyledik
Biraz duygulu, biraz içli
Gözlerimiz dolardı
-ağlardık.

Sen yoktun,
Böylesine güzel değildi Dünya

Gülmeyi bilmezdik
Sever, sevilmezdik
Sen yoktun....

Ömer F.UZUN
Tarih Öğretmeni

DOĞADAN ESİNTİLER

Mustafa Kemal İNCEOĞLU
(Biyoloji Öğretmeni)

Çok uzun bir süre bitkilerin gözleri olmadığı sanılmıştır. Çünkü hiç bir yerinde bilinen göze rastlanmamıştır. Fakat, insanlardan çok daha fazla gözleri olduğu artık anlaşılmıştır. Hatta milyonlarca. Bütün canlılar mikraprotein çubukları sayesinde görürler. Kuşkusuz insanlar gibi baktıklarının algılayamaz ve değerlendiremezler. Fakat karanlık ve aydınlık seçerler. Sabahları açık kırmızıyı algılayıp çiçek açar, akşamları koyu kırmızıyı farkedip çiçeklerini kaparlar. Görme pigmentleri köklerinde olduğu için açığa çıkıp veya çıkarılıp ışığı gören kök yönünü karanlığa doğru çevirir.

Mongolizm (Trizomi 21), özünde genetik bir kusur bulunan bir hastalıktır. Trizomi, mayoz bölünme aşamasında hücredeki eş kromozomların yada eş kromatidlerin birbirinden ayrılmayan bir kutupta toplanması sonucu ortaya çıkan genetik bir kusurdur. İki aşamada tamamlanan mayoz bölünme sonucunda 2n kromozumlu somatik hücrelerden n kromozumlu mayoz bölünme sonucunda hücreleri oluşur. (İnsanda 2n=46 n=23'dür). Eşey hücrelerinde kromozom sayısı yarı yarıya azalmıştır. Bölünmenin ilk basamağında (profaz) eş kromozomlar arasında bilgi alış veriş (Crossing-over) olur. İkinci basamakta kromozomlar merkeze göre dikey duruma gelir (metafaz) ve hücrenin zıt kutuplarına doğru hareket ederler (anafaz). Sonuçta hücre ikiye bölünür (telafaz). İkinci aşamada aynı olaylar yine tekrarlanır. Ancak bu kez eş kromozomlar yerine eş kromatidler zıt kutuplarda toplanarak bölünme olayı gerçekleşir.

Böylece gamet adı verilen eşey hücreleri (yumurta ve sperm) oluşur. Bölünmenin birinci ve ikinci aşamasında, anafaz basamağında eş kromozomlar veya eş kromatidler birinin ayrılmadan aynı kutupta toplanması ile oluşan yeni hücrelerden biri, bir yerine iki adet eş kromozom veya eş kromatid taşırken, diğer hücre bu eş kromozom veya kromatidlerden taşımaz. Fazla kromozom taşıyan eşey hücresi (yumurta veya sperm) döl-

lenme esnasında aynı kromozomdan, bir adette diğer gametten alarak eş kromozom sayısını üçe çıkarır. Bu şekilde oluşan embriyoya " Trisemi embriyo" denir. 21. kromozomdaki trisomi, Mongolizm hastalığının ortaya çıkmasını doğurur.

Çelik gözlülük, zihinsel gerilik, enfeksiyon hastalıklarına aşırı hassasiyet ve 3.4.5. parmak kemiklerinin birer eksik olması ile kendini gösteren Moğolizm hastalığı, özellikle akraba evliliği sonucu oluşan çocuklarda daha sık görülür.

Arı (Apis mellifera), duyurgaları üzerinde bulunan kılların aralıklarını balozu alacağı çiçeği taç yaprakları üzerindeki izlere göre ayarlar. Böylece hem doğru çiçeği bulur, hatta aynı çiçeği taç yaprağının altını üstünden ayırır, hem de izlerin içeri doğru kapanan ve dışa doğru açılan izlerini bu kullarda komparsal olarak balozu kaynağına yönelebilir.

Nar bülbülü (Erithacus rubecula) nerede bulunursa bulunsun, her zaman göç edeceği yere doğru döner. Bunu yapabilmek için dünyanın manyetik alanından yararlanır. Fakat nar bülbülüne bu yönelişi yaptırın düzenin nasıl çalıştığı henüz bilinmemektedir.

Tohum kargası (Corvus frugilegus) kendisi kapkara olmakla birlikte, en çok korktuğu renk siyahtır. Fakat kaçınılacak bir şey olup olmadığı araştırıp anlayacak kadar zekidir. Hatta yapılan deneylerde, beş sayısına kadar saymayıda becerebildiği anlaşılmıştır.

Yaban kazı (Anser anser) yuva yapmadığı gibi balık kartalının (Pandion haliae) yuvasını işgal etme alışkanlığına sahiptir. Fakat her gün yavrularını sırtına alıp, yuvadan inmek zorunda kalır.

Ayaz piresi (Grylloblatta sp.) öyle soğuk koşullarda yaşar ki, sıcaklık sıfırın altında on dereceye yükselince sığa dayanamayıp ölür.

Hamam böceği (Periplaneta americana), onu öldürmek üzere kalkan bir elin oluşturduğu rüzgarı, saniyenin onbinde biri kadar kısa bir zaman içinde algılayarak kaçır ve ölümden kurtulur. Elin rüzgarını gövdesinin sonundaki minik iki iğne üzerinde bulunan 220 tüy ile algılar. Bunu 14 dev yapılı iç sinir hücrelerine (interneuron) bildirir. Bu haber anında, bacaklara hareket veren motor nöronlara aktarılır ve böceği fırlatır. Tüylerin bir yönde eğilmesi hareket oluşturduğu halde, başka bir yönde eğilmelerinin kaçma uyarısı yaptırmadığı bilinmektedir Fakat kaç veya kaçma işaretinin hamam böceği tarafından nasıl anlaşıldığı henüz bulunmuş değildir.

Maymun beyninin iki yarı küresinden birisi kuyruğu, öteki ise diğer vücut fonksiyonlarını yönetir.

Neden çayırılar ve kısa boylu bitkiler yaz geceleri bile ıslanırlar?

Yaprakların üst yüzeyleri havaya sıcaklık verirler. Buna bağlı olarak top-

raktaki ısı bitki gövdesinin altına yani köke doğru ilerler. Fakat, bitki tepesiyle kökü arasında ısıyı yalıtın tabakalar vardır. Bu hava toprak ısısının yukarı çıkmasını önler. Ayrıca bitkiler, çevrelerindeki havayı doymak için su buharı çıkarırlar.

Buhar daha az sıcak çevreyle karşılaşıncaya yapraklar üzerinde yoğunlaşır.

Bitkiler, azotu neden yaprakları ile değil kökleriyle alırlar?

Azot atomları birbirine üçlü iyonik bağla bağlanırlar (N=N) Bitkinin azotu kullanabilmesi için bağ sayısının ikiye indirilmesi gerekir, fakat bu esnada büyük bir enerji açığa çıkar (Ekzotermik reaksiyon) Bu enerjide yapıldıkları enzimlerin ve protein yapılı diğer maddelerin yapısını bozacağı için, azot kök ile alınır.

Yarasa (Chiroptera takımından), insan kalp atışını 2-3 metreden duyabilir.

Hamam böceği, onu öldürmek üzere kalkan bir elin oluşturduğu rüzgarı, saniyenin onbinde biri kadar kısa bir zaman içinde algılayarak kaçır ve ölümden kurtulur. Elin rüzgarını gövdesinin sonundaki minik iki iğne üzerinde bulunan 220 tüy ile algılar. Bunu 14 dev yapılı iç sinir hücrelerine (interneuron) bildirir. Bu haber anında, bacaklara hareket veren motor nöronlara aktarılır ve böceği fırlatır. Tüylerin bir yönde eğilmesi hareket oluşturduğu halde, başka bir yönde eğilmelerinin kaçma uyarısı yaptırmadığı bilinmektedir Fakat kaç veya kaçma işaretinin hamam böceği tarafından nasıl anlaşıldığı henüz bulunmuş değildir.

İNSAN VÜCUDUNUN SIRLARININ PERDE ÖNÜ

Ibrahim ERASLAN
D 7233 2. DÖ

İnsan vücudu her gece yaklaşık 1 cm uzar ve ertesi gün eski asıl uzunluğuna döner, Çünkü vücut bir yere uzandığı zaman omurgaya aittir. Kıkırdak diskleri yer çekiminin tesirinden kurtularak uzarlar, bu defa da vücudun boyunu uzatır.

HÜCRE : İnsan vücudunda yaklaşık 100 trilyon hücre vardır. Her dakikada 300 milyonu ölür. Eğer sürekli yenilenmeselerdi bütün hücreler 230 günde ölecekti.

SU : Vücudun % 69'unu teşkil eder. Normal bir insanda yaklaşık 47 litre su vardır. Terleme, teneffüs ve boşalım ile her gün 2.4 litre su kaybedilir. Su vücuttaki organların ve dokuların % 20 ila % 80'ini oluşturur, beyin dokusunun ise % 85'ini. Eğer 73 kg'lık bir insanın vücudundaki suyun tamamı çıkartılacak olsaydı, geriye sadece 29 kg'lık bir vücut kalacaktı.

ELEMENTLER : Su dışında vücutta bir çok madde daha mevcuttur. Mesalâ normal bir vücutta küçük bir kümesi, boyayacak kadar sönmüş kireç, 7 büyük sabun kalıbı yapacak kadar, yağ, orta boy bir kavanozu dolduracak kadar şeker, 6 tuzluğ dolduracak kadar tuz, 9000 kurşun kalem yapacak kadar karbon (13,5), 2200 tane kibrit yapacak kadar fosfor, 25 mm'lik bir çivi yapacak kadar demir, bir kaşık sülfür ve 30 gr diğer elementler bulunur.

KAN : Eğer insan vücudundaki kan hücreleri yanyana dizilecek olsaydı, 96.500 km'lik bir şeridi oluşturacaktı, yani dünyanın çevresini 2 kez dolaşmaya yeterli bir uzunlukta olacaktı.

Bir akyuvarların kalbimizden başımıza gidip gelmesi yaklaşık 10 sn, ayak baş parmağına gidip gelmesi ise yaklaşık 1 dakika sürer. 1 sn. içinde bu akyuvarlar vücutta binden fazla tur yapar.

Akyuvarlar saniyede 1,2 milyon tane olmak üzere kemik iliğinde yaratılır. Bir ömür boyunca buralarda yaklaşık yarım ton (500 kg) akyuvar yaratılır.

KALP: Kalbimiz normalde dakikada 60 ile 70 defa artar. Bu ortalama bir ömürde 2-3 milyar artış demektir. Kalp 120.000 km.lik bir damar ağına kan pompalar. Bu ağın uzunluğu dünyanın çevresini üç defa dolaşır. Kılcal damarların toplam yüzeyi ise 8.000 m² yi bulur.

Uykuda bile yetişkin insanın kalbi, saatte yaklaşık 340 litre kan pompalar. Bu hızı da yedi dakika içinde bir arabanın deposunu doldurabilir. Bir

günde ortaya çıkan kas gücü ise bir arabayı yaklaşık 15 m yukarı kaldırır.

Bir bebeğin kalbi dakikada yaklaşık 130 defa artar. 3 yaşında bir çocuğun kalbi dakikada 100, 12 yaşındaki ise 90 kez artar. Bir insanın ömrü boyunca kalbi yaklaşık 500 milyon litre kan pompalar. İnsan büyüdükçe kalp artışı yavaşlar.

AKCİGERLER : Akciğerlerde 300 milyar kılcal damarın bulunduğu ve bunlar ucuca eklenmiş olsalardı, 2400 km uzunluğa ermiş olacaktı söylenmektedir.

Bir insan yemek yemeden 5 hafta, su içmeden 5 gün yaşayabilir, fakat nefes almadan 5 dakika hayatta kalabilir.

SIRLARIN PERDE ÖNÜ

BÜYÜME : İnsan vücudu her gece yaklaşık 1 cm uzar ve ertesi gün eski asıl uzunluğuna döner, Çünkü vücut bir yere uzandığı zaman omurgaya aittir. Kıkırdak diskleri yer çekiminin tesirinden kurtularak uzarlar, bu defa da vücudun boyunu uzatır.

DERİ: Derinin kalınlığı vücudun değişik yerlerine farklılık arz eder. Göz kapaklarında kalınlık sadece yarım milimetredir. Ayak tabanında ise yaklaşık yarım santimetredir. (Çıplak ayakla yürüyenlerde ise daha kalındır.)

İnsan derisinin her bir 2,5 cm² lik bölümünde 19 milyon hücre 60 kıl, 90 yağ bezi, 570 cm uzunluğunda damar, 625 ter bezi ve 19.000 duyu hücresi bulunur.

Deri, vücudun en fazla yer kaplayan dokusudur. Yetişkin bir erkeğin derisi 1,9 m² ağırlığı ise yaklaşık 2.7 kg'dır.

Her bir insanda hayatı boyunca yaklaşık 18 kg deri dökülür.

KASLAR : Bir kalemi kaldırırken en az 12 çift kas görev yapar. Bir adım ise 200 çift kasın hareketiyle gerçekleşir. Kaslarımızı çatarken 43 kasi tebeşüm ederken ise 17 kas kullanırız.

Bir erkeğin % 40 'ı bir kadının ise % 35'i kastır.

İnsan vücudunun en büyük kası 'glutoesus maximus' (oturma kası) en küçük kası ise kemikle irtibatlı, 0,12 cm uzunluğunda bir kas liftir (musculus tensortympani)

Mezunların Kaleminden

LİSEMİ ÖZLÜYORUM

Tülay AFŞİN

Bir zamanlar liseliydim. Ya-
ramaz, geveze, delikanlı, şımarık,
sevimli...

Oysa şimdi hiçbirşey o eski
lise günlerindeki gibi değil, o za-
man herşeyin bir kolayı vardı.
Başım derde girdiğinde veya
herhangi bir çıkmazda başvur-
duğum en güzel çare "amaan
boşver"di. Şimdi neredeyse unu-
tum bu kelimeyi. Lisedeyken
önüme açılan kapıların hepsi ya-
vaş yavaş uzaklaşmakta. Pembe
hayallerin yerini artık sorumlu-
luklar ve gerçekler alıyor.

Şimdi özlüyorum lisemi. Ar-
kadaşlarımı, öğretmenlerimi her
dönem oturduğum, oymacılıkta
ustalaşmış arkadaşlarımın el iş-
lemeleri bulunan sıramı ne za-
man hatırlasam sanki bana ya-
kın biri ölmüş gibi üzülüyorum
ve gözlerim doluyor. Oysa şuan
ne ölen yakınım geri canlanıp
gelebilir ne de ben o sıralara otu-
rarak liseyi tekrardan okuyabili-
rim. Şimdi boşa geçirdiğim her
saniyemin geri gelmesini ve o
saniyelerin her anını sadece istik-
balim için harcamak ister-
dim, istikbal şimdi de o kadar

uzak değil ama lisede okuduğum
zaman ki gibi yakın ve sağlam
da değil.

Kayseri Lisesi bence çok özel
bir lisedir. Lisemi anlatmak çok
zordur, tarihi Osmanlı Devleti'nin
ki kadar aydınlıktır, o dik-
dörtgen kesilmiş sütlü kahveyi
andıran taşlarla yapılan binaları
peygamber sabrına sahip olan
öğretmenlerim ve her zaman çok
korktuğumuz ama mezun ol-
duktan sonra değerini anladığı-
mız müdürümüzle bizim lisemiz
sadece bu şehirde değil Türki-
ye'de bir tanedir.

Mezunların Kaleminden

SON BİR BAKIŞ

Necla BOZYEL

Lise; geleceğe atılan ilk adım,
yaşamak adına atılan ilk imza
ve ileriye gösteren bir pencere.
İnsana hedefler çizdiren, ha-
yata hazırlayan ve olgunlaştı-
ran, gençliğimizin en güzel 3
yılıni geçirdiğimiz, bir çok
duyguyu bir arada tattığımız,
pek çok kezaşık olup acı çekti-
ğimiz, en güzel dostlukları
paylaştığımız, kimi zaman
güldüğümüz, kimi zaman ağ-
ladığımız bir duygu tüneli.
Eğitimi ve öğretimi ile bir çok
ilki yaşayıp öğrendiğimiz, ki-
milerince sıcacık, kimilerine
de oldukça soğuk bir mekan.

Şimdi uzaklardan bakan
gözlerdi bunları hissettiren.
Oysaki bir zamanlar bir an

önce bitirmek istediğim, bitir-
dikten sonra bir daha adım
atmam dediğim Lise'ye ağır
adımlarla yaklaşırken düşü-
nüyorum bunları.

Evet, aylar sonra yine
buradayım. Şöyle bir etrafıma
bakıyorum. Ve gözüme ilk
çarpanlar, yıllardır gördüğüm
ve hiç bu şekilde algılamadı-
ğim duvarlar ve sıralar... İlk
etapta soğuk ve itici gelmesi-
ne rağmen ne çok şey hatırla-
tıyorlardı bana. Bir çok olaya
şahit olmuşlardı hakkımda.

Düşünüyorum da göz-
yaşlarım, kâhkahalarım, korku-
larım, sevinçlerim, sırlarım
ve hatalarım hepsi onlarda
gizliydi. Hiç farkında olmadan

en güzel günlerimi onlar ara-
sında yaşamış, her anımı on-
larla paylaşmışım. Gerek ki-
taplardan, gerekse hatalarım-
dan çok şeyler öğrenmiş,
öyle ya da böyle hayatımın en
önemli derslerini almışım.
Ve onlar da tek şahidimin bir
parçasıydı. Asla unutamıya-
cağım, vazgeçemeyeceğim ve
değiştiremeyeceğim bir parça.
Ve her ne olursa olsun son bir
kez "Şöyle geriye doğru dönüp
baktığımda hiç pişmanlık
duymuyorum yaşadıklarım-
dan, ve ileriye doğru baktı-
ğımda ise korkmuyorum yaşa-
maktan."

TİYATRO NEDİR?

Meral BOZTAŞ
5/N 8111

Belki bir çoğumuz tiyatro seyrediyoruz ve tiyatrodaki görev alıyoruz. Fakat acaba tiyatronun ne olduğu ve amacı hakkında fikirlerimiz var mı? Ben bu konuyu, tiyatronun ne olduğunu biraz olsun açıklamak için seçtim.

TİYATRO (OYUN)

Yaşam olaylarını sahnede canlandırmak amacıyla yazılan eserlerdir. Tiyatro denince; tiyatro binası, tiyatro eseri ve tiyatro eserini oynamak akla gelir. **Tiyatro da üç öge vardır:** Kişiler, olay ve oyunun geçtiği yer.

A. KİŞİLER: Olayı sahnede yaşayan kimselerdir. Erkekse **aktör**, kadınsa **aktrist**, arka plandaki kişiler ise figüran adını alırlar. Kişilerin çehrelerinde yapılan değişikliklere **makyaj**, giydikleri elbiselere **kostüm** denir. Her birinin sahnedeki oyununa **rol**, eseri sahneye koyana da **rejisör** denir.

B.OLAY: Kişilerin arasındaki çatışmada ortaya bir olay çıkar. Eser olayın gelişmesine göre bir takım bölümlere ayrılır. her bölüme **perde** denir. Perdelerde kendi aralarında kişilerin birleşmelerine ve ayrılmalarına göre sahne (meclis)lere ayrılır. Perde bittikçe oyuna ara verilir. Bu araya perde arası veya antrakt denir.

C.OLAYIN GEÇTİĞİ YER: Buna **dekor** da denir. Dekor, olayı canlandırma da önemli bir yer tutar. Pano sahneye asılan canlandırıcı levhadır.

TİYATRO TÜRLERİ

A- ESKİ TİYATRO: Tiyatronun en eski çeşitleri trajedi ve komedidir.

a) Trajedi: Korku ve merak duygularımızı hareket ettiren, belli kuralara uyularak yazılan bir tiyatro türüdür. Konu; tarih ve mitolojiden, olay; soylu kişiler arasında geçer Soylu bir üslupla, manzum olarak yazılır. Korkunç ve çirkin olaylar sahnede gösterilmez. Beş perdelik. Eserin üç birlik kuralına uyması gerekir.

Üç Birlik Kuralı

- Olay tek olacak,
- Tek dekor içinde geçecek,
- 24 saat içinde sonuçlandırılacaktır.

En Önemli Trajedi Yazarları:

Yunan Edebiyatında; Aistlylos (Eşil M.Ö. 5.Y.Y.) Şophokles (Şofok M.Ö. 5. Y.Y.) ve Evripides (Öripides M.Ö. 5.Y.Y.) Fransız Ed.; Korney ve Rasin'dir.

b) Komedi: Hayatın ve insanların gülünç taraflarını sahnede canlandırmak isteyen eserdir. Konusunu gün-

delik hayattan alır. Kahramanları halk içerisinden seçilir. Trajediyle birleşen tarafı manzum yazılması, beş perde olması ve üç birlik kuralına uyulmasıdır.

En Önemli Komedi Yazarları: Yunan Ed. Aristophanes (Aristofen M.Ö. 4. Y.Y.) Menandros (Menandr M.Ö.3-4. Y.Y.) Fransız Ed; Moliere (molyer 17.Y.Y.)

B- YENİ TİYATRO:

a) Dramlar: Komedi ve Trajedinin birleşmesinden doğmuştur. Gülünç ve acıklı olaylar bir arada bulunur. konular tarihten ve günlük olaylardan alınır. Kişiler her sınıf halktan alınabilir. Üç birlik kuralına uymak şart değildir.

Dram Grubuna giren Türler:

Piyes: Sahne eserlerinde genel olarak bu isimle bahsedilir. Aslında konusu ciddidir.

Melodram: Müzikli dramdır. Zamanla müzik atılmıştır.

Feeril: Masalın sahnede canlandırılmasıdır. Kahramanları cin, peri, dev gibi hayali varlıklardır. Olayın geçtiği yer ve zaman belli değildir.

b) Komediler: Komedi insanı güldürmek amacıyla yazılır. Sahnede insanların ve yaşamın gülünç tarafını ortaya koyar. Bu gülünçlük hangi yönden ele alınmışsa ona göre isimlendirilir. (karakter, töre, yergi, entrika, ...)

Vodvil: Entrikası olaydaki kişilerin birbirine karışmasından doğan bir komedi türüdür.

Fars: Halk Komedisidir. Kaba olayla yergiyi doludur.

Satır: Toplumun ve kişilerin kötülüklerini açığa vuran alay eden türdür.

Komedi Santimantal: Duygulanıcı komedidir. Aşk konuları işlenir.

c) Müzikli Tiyatro: Müzikle oynanan tiyatrodur. Lirik tiyatro da denir.

Opera: Müzikli manzum tiyatrodur. Müziksiz konuşma yoktur. İki çeşittir.

1 Opera Buf 2 Opera Komik

Bir operet vardır. Müzikli tiyatro orkestranın "Uvertür" denen açılış parçasını çalmasıyla başlar. Baş oyuncu erkekse "Jönpermiye" kadınsa "Primadonna" denir. Eserde bir çift komuk vardır. Erkeğine "Jön Komik" kadınına "Subret" denir.

Türk tiyatrosunun ilk tiyatroları Osmanlı zamanında görülen orta oyunu ve Karagözdür. Bunlar esersiz tiyatrolardır.

NASİHAT

Okulun bahçesi. Hafif bir uğultu. Öğrenciler konuşuyor. Mikrofonun önünde bir adam. Hafif şişman. Başının önünde saç kalmadığından parlak bir boşluk. Her zamanki gibi traş edilmiş bir yüz. Hafif kabarık bıyık. Kimisine göre tecrübelerin okunduğu babacan bir sima. Kimisine göre de en sevimsiz yüz hatları.

Gençti. Kanı kaynıyordu. Hep birşeyler yapmak isteğiyle yanıp tutuşuyordu. Onun mantığı değil hisleri çalışırdı. kararlarının hislerine göre verirdi. Fakat bunun farkında değildi. Çoğu kezde sonuçlar umduğu gibi çıkmazdı. Ama zaten pek önemsemezdi. Çünkü psikolojide öğrendiği " mantığa bürünme" mekanizmasını çok iyi uygulardı. Başarısızlık sonunda birçok geçit törenine hazırdı. Nasihat dinlemeyi hiç ama hiç sevmezdi. Çoğu genç gibi. Fakat mikrofondaki yine nasihat ediyordu:

—Önemli olan insan olmaktır. Bir türlü öğretemedik, diyordu. Devam ediyordu:

—Çocuklar çalışmalısınız. önünüzde kısa bir zaman var Aklınızı başınıza alın.

Yine sıkılıyordu. mikrofondaki ni sevmiyordu. Ayaklarını bir oyana bir buyana sürüyordu. İçinden ' Ne zaman bitecek bu vaaz' diyordu. Ardından espiri olsun diye arkadaşlarına:

—Bugün cuma mı ne? demişti. Gülmüşlerdi. Mikrofondaki hâlâ konuşuyordu. Fakat o artık duymuyordu. Üç yıl öncesine gitmiş, okula yeni yazılmıştı. O zaman da mikrofondaki adam konuşuyordu. " Bu yıl işimiz yaş." şeklinde mırıldanmıştı. Arkadaşlarının kendisini gıdıklaması üzerine kendine geldi. etrafına bakında ama kimin yaptığını bulamadı. Tekrar düşüncelerine daldı. hiç önemsememişti. anlatılanları. " Ne anlarlar halimden" demişti. Söylemekten korksa bile mikrofondaki haklı çıkmıştı. Çünkü hala sekizinci dönemdeydi. İki dönem kaybı vardı. Fakat suç hocalardaydı. Sınıflarda çok iyi yazıyordu lakin istediği notu alamıyordu. Hocalar veriyordu notları. / Zayıpalınca hep öyle olur. / Hani kağıtlarında doldururdu.. İşte onun için kalmıştı. Geçen sene üniversite imtihanına girmek için kredisini bile tutmamıştı. Ailesi kızmıştı. komşuları gördükçe teselli edici söz-

Yine papazı buldum aslanım Ö.S.S. kağıdın dün gelmiş. Kimse görmeden posta kutusundan aşırıdım. Maalesef zonklara gelmişsin. Şimdi senin ihtiyar arkadaşları arasında babalarına pederbank, ihtiyar, bizimki derlerdi. Moruk demezlerdi, çünkü anlamının yaşlı domuz olduğunu öğrenmişlerdi/ ayağını kırar, eline verir. Yandın aslanım.

ler ediyordu. Ama kim takardı milleti. Ne anlardı bunlar. Öylesine konuşurlardı. Peki ya bu sen? Ö.S.S.yi bile kazanamamıştı. Bunu geçen hafta öğrenmişti. Arkadaşı söylemişti. Postadan aşırıydı, gizli alaylı alaylı:

—Yine papazı buldum aslanım, Ö.S.S. kağıdın dün gelmiş. Kimse görmeden posta kutusundan aşırıdım. Maalesef zonklara gelmişsin. Şimdi senin ihtiyar / arkadaşları arasında babalarına pederbank, ihtiyar, bizimki derlerdi. Moruk demezlerdi, çünkü anlamının yaşlı domuz olduğunu öğrenmişlerdi / ayağını kırar, eline verir. Yandın aslanım. Sen bugün iyisi mi eve uğrama, demişti sonra birşey olmamışcasına:

—Haberin var mı bugün Mikro Prestij diye bir yer açılıyormuş? Arkadaşlarla oraya takılacağız., sen de gel. Demlenirsin.

Şok olmuştu. Demek Ö.S.S.'yi bile kazanamamıştı. Dersane, kitap, onca para...

Mikrofondaki hala nasihat edi-

yordu.

— Aman çocuklar derslerinize biraz vakit ayırın. Sonra eğlenirsiniz. Kendi benliğiniz tanıyın. Özünüzü düşünün. Ve daha nice yapınız ediniz" nız ve nizli" cümleler. Ama bu kadarı da fazlaydı. Yeterdi bu kadar nasihat. Hızla terk etti yerini. Adeta kaçınıyordu. Arkasından seslenen Tarih Hocası'nın sesini bile duymamıştı. Bu iş bu kadardı. O hafta okula gelmemişti, diğer hafta da. Arkadaşları merak ediyordu. Evden kaçmıştı. Bir söylentiye göre hep İstanbul'u görmek istemiş. 12-13 gündür kendisinden haber yoktu. Bir kaç gün sonra televizyondan bir haber duyuldu:

—Onur Bilgehan isimli bir öğrenci girdiği bunalım sonucu intihar etti. Boğaziçi Köprüsü'nden atlayarak intihar eden Onur Bilgehan'ın iki haftadır kayıp olduğu belirtildi. Psikoloğlar bu tür olayların gün geçtikçe arttığını bu yüzden de ailelere büyük sorumluluklar düştüğünü, gerekli tedbirler alınmazsa daha nice Bilgehanların intiharı tercih edeceğini ifade ettiler.

Bu acı olay okulda duyulmadı bile. Sadece birkaç arkadaş öğrendi. Mikro Prestij denilen kafeteryada. Ailesi ise yemekte. Haber önce duvarlarda sonra beyinlerde yankılanmıştı. Lokmalar boğazlarda tıkanmıştı. Ardından çılgınlık. Gözyaşları. Sonra zaman toprağı. Çok sonra kardeşi kitapları arasında bir mektubunu bulmuştu. " Seni üzdüğüm için beni affet, seni seviyorum anne." diye biten bir mektup.

Yeni eğitim dönemi açılmıştı. Mikrofondaki adam konuşmaya başlamıştı. Yine nasihat ediyordu. Okula yeni öğrenciler gelmişti. Öğrenciler arasında Cihangir isimli bir öğrenci vardı. Arkadaşlarına mikrofonda ki adamı göstererek:

—Bu kim yahu? Bu sene işimiz nanay anlaşılın. Baksanıza burasını cami sandı. Onagöre nasihat sadece camilerde olurdu. Arkadaşları gülerek:

—O adam müdür, okul müdürü. İsmi de Gençosman Mart dediler.

Mikrofondaki adam hâlânasihat ediyordu.

DOĞANIN KORUNMASI

Buket BALCIOĞLU

4-D 6977

Tarih boyunca insanoğlu, dünyanın görünümünü önemli biçimde değiştirmiş, doğal çevreyi bazen tamamen, bazen de kısmen bir başka hale sokmuştur. İnsan gücü, ektiği toprak üstünde yaşayan ve büyüyen herşeyi etkileyebilir. Sözelimi; "Ormanlar tarlaya, çöller çayıra, bataklıklar bostana dönüştürülebilir.

Dengeyi Korumak : Toprak, İklim, kolayca bozulabilecek, dengeli, doğal bir düzen içinde ve gözle görülmeyen bağlarla bağlı olarak yapılmaktadır.

Böyle bir dengeyi öncelikle dünya nüfusunun hızlı artışı bozmuştur.

(Dünya nüfusu 1850'de 1 milyar 100 milyonken günümüzde 3.7 milyarı geçmiştir.) Bu hızlı nüfus artışı devam edecek olursa, 2000 yılında insan sayısı 7 milyarı geçecektir. Demek ki; beslenmek ve barınmak için insanlar, yeryüzünde , giderek daha fazla yere ihtiyaç duyacaklardır. Oysa şehirler gittikçe büyümekte ve bu büyüme, ekime ayrılan yerleri yavaş yavaş kemirmektedir.

Zararı Önlemek : Tarih öncesi çağlardan beri dünyanın heryerinde ormanlar katledilmekte, yakılmak, ağaçları kesip yerlerine evler yapılmakta, doğa gitgide mahvedilmekte-

dir. İnsanların yakında nefes alıp vermekte zorlanacağı günler olacaktır ve olmaktadır. Buna örnek verecek olursak; İstanbul'da insanların nefes alıp vermekte zorlandığı hatta bu yüzden birçok insanın öldüğü, birçok insanın da hastanelerde yatmakta olduğunu biliyor ve görüyoruz.

Bu tür olayların engellenmesi için bol bol ağaç dikilmeli, ormanların kıymeti bilinip asla kesilmemeli ve yakılmamalıdır. Unutmayalım ki her insan yılda 7 ağaç tüketir.

ÇEVRE ve İNSAN

Serpil ÖZTÜRK 6-A 965

Çevre kirlenmesi ve doğa tahribinin ilk insanın yaratılması ile başladığı söylenebilir. Günümüzde ise, çevre sorunları, büyür oranda sanayileşme ve ona bağlı düzensiz kentleşmeden kaynaklanmaktadır. Çevrenin bozulması, öylesine büyük boyutlara ulaşmıştır ki bütün dünya ülkeleri ortak geleceğimizi güvence altına alabilmek için birlikte hareket etmelidirler.

Canlılar arasında, yaşadığı çevreyi en çok etkileyen ve en çok değiştiren

insandır. Zekası ve bazı yetenekleri bakımından diğer canlılara göre üstün olan insan, bu yetenekleri sayesinde sürekli olarak yaşadığı çevreyi kendi hayat şartlarını kolaylaştıracak şekilde değiştirmeye çalışır. İnsan, varlığını sürdürülebilmek, daha iyi beslenebilmek, barınmak, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını giderebilmek amacıyla üzerinde yaşadığı doğayı, çevreyi devamlı kullanmıştır. Dört milyon yıldan beri hoyratça tahrip edilmesine karşın doğa, insanın vazge-

cemeyeceği bir kaynaktır. Doğal dengeyi gözetmeyen insan, sonuçta büyük boyutlarda bir çevre bozulmasının sorumluluğunu omuzlarında taşımak zorunda kalmıştır.

İnsan, içinde yaşadığı çevrenin bir parçasıdır. Bu çevre insanlar olmadan da devamlılığını sürdürebilir, ancak insan, kesinlikle çevre olmadan yaşayamaz.

Bozulan çevrenin yeniden düzenlenmesinin, bozulmanın önüne geçebilmenin temelinde eğitim yatmaktadır.

TÜRKİYE'DE AKDENİZ ANEMİSİ (THALASSEMİA) SORUNU

Murat SİTİ
H-8752

Akdeniz Anemisi (Thalassemia) nedir? Özellikle Akdeniz ülkelerine sık görülen kalıtsal bir kan hastalığıdır. Kana kırmızı rengi veren alyuvarlar, normal yaşama sürelerini tamamlamadan parçalandıkları için; yaşam boyunca kan verilmesi gerekir. Kısacası, kan oranının (hb) vücuttan eksilmesi- dir.

a) Taşıyıcı (Minör) : Bu bireyler tümüyle sağlıklıdır. ancak kendinden sonraki kuşaklara bu hastalığı geçirirler. Onlarda taşıyıcı (minör) olurlar. Ancak, anne ve baba ikisi de taşıyıcı (minör) ise, doğacak çocukları da her gebelikte % 25'i normal, % 50'si de ağır hasta olarak doğarlar.

b) Hasta (Major) : Taşıyıcılıkta da bahsettiğimiz gibi, anne ve babadan geçen iki majörlü anne ve babaların çocukları % 75'i hasta, % 25'i taşıyıcı olurlar.

Anemili çocuklar 1 yaşındayken hastalığını gösterir. Bu kansızlık gittekte artar. Buna bir de karaciğer ve dalak büyümesi eklenir. Yaş ilerledikçe uygun tedavi yapılmazsa yüz kemiklerinde belirgin bir şekilde iskelet bozukluğu olur.

TÜRKİYE'DE THALASSEMİA SORUNU

Türkiye genelinde yapılan araştırmalara göre Thalassemia taşıyıcılarını oranı yaklaşık % 3 'dür. Yani her 100 kişiden 3 kişi Thalassemia'yı taşır. Böylece Türkiye'de yaklaşık 1.600.000 taşıyıcı vardır. Bazı bölgelerimizde ise, bu oran sağlık sorunu yaratacak düzeylere çıkmaktadır. Örneğin, Adana, Mersin, İzmir ve civarı, ile Trakya Bölgesi'nde taşıyıcı oranı % 10 üzerine çıkmaktadır. Akraba evliliğinin sık olduğu ülkemizde daha da ciddi boyutlara ulaşıyor.

Türkiye'de Bu Test Öncelikle

Kimlere Yapılmalıdır?

1. Antakya, Adana, Mersin, Antalya, Muğla ve İzmir'e kadar olan Akdeniz Bölgesi'nde doğanlar.
2. Batı Trakya göçmenleri; Girit, Rodos, Midilli, Yunanistan, Bulgaristan ve Yugoslavya'dan köken alanlar.
3. Kıbrıs Türkleri'nden olanlar.
4. Ailesinde Thalassemia Majorlu çocuk olanlar
5. Birinci kuşaktan akraba evliliği yapanlar (Kan Uyuşmazlığı)

Thalassemia Major Tedavi Edilebilir mi?

Thalassemia Major'un esas tedavisi, 4 hafta da bir kan verilerek yapılmasıdır. Bunun yanı sıra daha sağlıklı yaşamaları için ilaçlar da alırlar.

Her kan verilmesinden sonra alyuvarlar yıkılmaya başlar. Bu yıkılmaya ortaya çıkan demir, vücutta birikir. Eğer demir, vücuttan atılmayacak olursa Karaciğer, kalp ve vücuttan diğer kısımlarında önemli bozukluklar yol açar. Bunu önlemek için, en iyi tedavisi DRSFERRİOKSAMİN akti- maddesini içeren DESFERAL ilacını haftada 5 (beş) gün bir pompa ile cilt altından takılıp, 10-12 saatlik bir tedavi uygulanması gerekir.

Uygun ve düzenli tedavi gören Thalassemia Major'lu çocuklar çalışabilir, evlenebilir ve hatta çocuk sahibi olabilirler.

* Thalassemia taşıyıcısı, diğer hastalıklara daha çok mu yakalanır? HAYIR

* Thalassemia taşıyıcısı, Thalassemia Major'a dönüşebilir mi? HAYIR

* Thalassemia taşıyıcısı, fiziksel veya mental (zihinsel) olarak zayıflar mı? HAYIR

* Thalassemia Major bulaşıcı mıdır? HAYIR,

Anemili çocuklar 1 yaşındayken hastalığını gösterir. Bu kansızlık gittekte artar. Buna bir de karaciğer ve dalak büyümesi eklenir. Yaş ilerledikçe uygun tedavi yapılmazsa yüz kemiklerinde belirgin bir şekilde iskelet bozukluğu olur.

ŞİİRLER

SİGARA DUMANI

İçiyorsun farkında olmadan
Ak düşer saçlarına zaman zaman
Yinede içersin her an
Seni böyle yakıyor sigara dumanı...

Sigarayı içersin sindire sindire
Öldürüyor seni haberin yok günden güne
Yavaş yavaş bırak benden sana tavsiye
Öldürür, sonra uçar gider sigara dumanı...

Silemezsin ciğerlerinden sigaranın isini
Bir tane içsen tikiyor nefesini
Paranı yakıyorsun gel, yakma kendini
Paranı da, senide yakar sigara dumanı...

SÖNMEZ içmedi hayatı boyunca sigara
Ne kazandın içtin de yıllarca
Ben kahroluyorum senin hayatın yıkıldıkça
Öldürmez, süründürür sigara dumanı

Oğuz SÖNMEZ
6-L

MEHMETÇİK

Soğukta, şafağın doğuşunda
Dimdik ayakta bekliyordu Mehmetçik!...

Vatan, millet, namına,
Gözlüyordu etrafı.

Bu vatan uğruna can vermek şerefti
Onun için.

Ey! yüreği aslan, şanlı asker
Bizler de geliyoruz yanına,
Vatan uğruna görevimizi yapmaya.
Hangi düşman, hangi bölücü örgüt,
Karşı koyabilir ki?
Bizim gibi VATAN EVLATLARINA !

Türker İNCETÜRKMEN
6-A 6149

ÖĞRETMENİM

İlk orta dedik neyse,
Artık lisedeyiz.
Yine vırvır ötüyoruz.
Hiç akıllanmadık öğretmenim

Hem öğretir, hem döversin.
Halbuki bizleri çok seversin.
Bizim için canını bile verirsin.
Canım benim öğretmenim.

Katlanırsın hep hatalarımıza
Umut verirsin yolumuza,
Seni kızdırmak hata,
Canım benim öğretmenim.

Kızdın mı gelir dünyanın sonu,
Ama kalbin sadece sevgi dolu
Kızsan da mutluluk olsun her şeyin yolu.
Canım benim öğretmenim.

Ettiklerimiz sınırı geçti.
Yazılıların hepsi bitti.
Kopyaların hepsi gitti.
Şimdi yalvarıyoruz öğretmenim.
Pınar ÖZDEMİR
4 / E 9128

ÖĞRETMENİM

Teneffüsler çare bulmuyor
Boş dersler hâlini sormuyor
Kopyalar derdime derman olmuyor
Teselliler yararı sarmıyor Hocam.

Orta okul derken kazanım soldu
Liseyi bitirmeden miyadım doldu
Gözlerim notlara bakar kör oldu
Senden başkasını görmüyor Hocam

Bir beş kasreti bağrımı tüketti
Seraba dönderdi hülyalarımı
Ne kadar süslesem rüyalarımı
"!" den başka not gelmiyor Hocam

Lisede 2 yılın geçti gitti de
Suufi geçme ümidim bitti de
Başkasına 4-5 verdi de
Bana 3 bile vermiyor Hocam

Dostlarım namına 2 yıllık dese de
Ruhum not için imdat etse de
Kör şeytan karneyi yırt at dese de
Ellerim bir türlü varmıyor Hocam.

Ey alev yanaklım volkan dudaklım
Ne bir teşekkürüm var ne de taktirim
Her şeye erer de şu deli aklım
Suufi geçmeye ermiyor Hocam.

Güler Y.T.B.D.T.Z
4 - E 6742

İlk önce böyle bir konuya değindiğim için başta sayın öğretmenlerimi daha sonra değerli arkadaşlarım olmak üzere hipinizin affına sığınıyorum.

BİR BAŞKADIR 4 / E

Matematik bitki olsa da elde yok çapa
Ne yaparsak yapalım bu yollar bize sapa
Mest olarak ders anlatan öğretmenimiz
Naim BOLAT
Her bireyiyle bir başkadır 4 / E

Göklerin bekçisidir Yıldızla Hilâl
İlk ezanı okumuştur Habeşi Bilâl
Eğitim kadro işi diyen öğretmenimiz
Süleyman AYDIN
Her bireyiyle bir başkadır 4 / E

Ömer UYAR'ın Şaheseridir At
Kayseri Lisesindeki bu sürat
Bozuk plağa dönen Şaban ANDAŞ
Her bireyiyle bir başkadır 4 / E

Yağcılıkta bir numaradır Serap
Klasik ruju da bu sene yine moda
Canı sıkılınca içermiş Sarıkız soda
Her bireyiyle bir başkadır 4 / E

Gözünde gözlük sanmayın bir bebe
Gönlü genç olsa da oynamıyor sobe
Şu anki garip bakışlarıyla Prof. Gökçe
Her bireyiyle bir başkadır 4-E

Hep suskun durma biraz da derdini bizlere aç
Gülmesen de tebessüm et etrafa mutluluk saç
Görenlerde seni dili yok sanacak M.ŞAHİN
Her bireyiyle bir başkadır 4 / E

Başında bulunur münzurluktan bir fes
Benim değil herkesin için kabız ediyor bu ses
Mehmet Ali DEMİR içini vazgeçilmez heves
Her bireyiyle bir başkadır 4 / E

Rüyada gezer elinde sevgiden şamdan
Yeri geldikçe romantiklerin sunucusudur
Tuğba
Her gidişiyile gerçekten usandırır sınıfı candan
Her bireyiyle bir başkadır 4 / E

Gel kardeşim bu sözlerimi yabana atma
Öyle cins cins bakıp da kaşlarını çatma
Unutkanlığını da bırakamamış Mahmut
Her bireyiyle bir başkadır 4 / E

Sevenlerin içinde olmasa da Nimet
Muziplikte cinsmiş duygusallıkta Hakan
Sizleri şahsen seven Sultan
Her bireyiyle bir başkadır 4 / E

GENÇLİK

Kaybetmekten korktuğum tek şeydi
Özlem dolu GENÇLİĞİM....
Kolay değildi genç olmak
Bazen avuçlarımın içinde
Bazen de bir kuşun kanatlarındaydı
Hep deli dolu, hep uslanmaz.
Biraz da yitik sevdalar peşindeydi.
Hayatta durdurak bilmeyen yarışlar,
Kendini aşabilme çabaları,
Ve bitimsiz dostluklar...
Hep bu çağda yaşanırdı romantik duygular
Her zaman en güzelydi genç olmak
Kimbilir? Belki de en zoruydu, onu yaşamak
En kötüsü, o zoru anlatamamaktı kimseye
Çılgınlık bir yana duygusaldı aynı zamanda
Vazgeçilmezdi, birilerinin
Beğendirebilmek kendini
Kimilerine göre asi, kimilerine göre hırçın.
Sanırsınız hiç genç olmadı ki onlar
Hep yaşandı, yaşanmalı bu anlar.
Bitmek bilmeyen arzu dolu yıllar
Elbet birgün, biri bizi de anlar.....

Türker İNCETÜRKMEN
6-A / 6149

MÜNEVVER TEYZE

İlk tanışıklığım beş yaşındaykendi,
Alt kumşumuzdu,
Adı Münevver Teyzeydi.
Elini öpünce bana şeker verirdi,
Bir gün birşey oldu,
Herkes ağlamaya başladı ansızın,
Anneme sormuştum
Gittiğini söyledi, gözleri yaşlı.
Artık bana şeker vermeyecek miydi,
Hâlâ bilmiyorum, neden ağladım.
Zaman zaman düşünürüm Münevver Teyzeyi,
Ayıp oluyor ama,
En çokta şekerlerini.
Yakın herhalde benim de gitmem,
Çocukken bilmediğim,
Şimdi ise çok iyi anladığım yere.
Canım Münevver Teyze,
Hazırla şekerleri,
Yakında geleceğim elini öpmeye.

Ömer KURTYEMEZ
5-A

BİRAZ DA GÜLELİM

FIKRALAR I

Fatma Aşılı 4-D 7654

TELE VELET !...

Kadın hastalanmış, grip olmuştu. Bir kaç günde iyileşip kalktı ama , sesi bir türlü açılmadı. Yataktan kalktığı günün akşamı eve dönen kocası, onu kapıda karşılayan en küçük oğluna sordu:

-Annen bu gün nasıl ?

Televizyon meraklısı oğlan güldü:

-Görüntü iyi ama, ses parazitli!

NEDENMİŞ?

Doktor, çocuğu muayene ettikten sonra:

-Yavrum, senin gözlerindeki hastalığı bir türlü anlayamadım, dedi. Gözünüzün biri soldan sağa doğru, ötekisi de yukarıdan aşağıya doğru bakıyor. Neden acaba?

Çocuk cevap verdi:

-Doktor amca, ben bulmaca meraklısıyım. Onun için gözlerim alıştı, gözümün biri soldan sağa, diğeri yukardan aşağı bakar.

GEÇMİŞ

İlkokulda bayan öğretmen, küçük öğrencilerine dilbilgisi dersi vermekte ve zamanlar konusunu öğrenip öğrenmediklerini anlamak için onlara bazı sorular yöneltmektedir....Bir ara Temel'i kaldırıp sorar;

-Söyle bakalım Temel, " yakında evleneceğim....." dersem bu hangi zamandır?

Temel, bir yaşını başını almış hocaya bakar, bir de yüzüne;

-Zamani geçmişür öğretmenim... cevabını verir.

DAKTİLO

Okula yeni başlayan Ali, babasının daktilosunda yazı yazıyordu;

-Anne, ben bu makineyi hiç beğenmedim?

-Neden , yavrum.?

-Gitti yazacağım. Ama burada bir tane (t) harfi var..... ne yapayım?

PATATES

Komutan askerlere eğitim yaptırırken eline bir çuval alıp sordu:

-Savaş sonunda elinizde bir çuvala savaş meydanında kalsanız ne yapardınız?

Bir er cevap verdi:

-İçine girer havlardım. Böylece beni köpek sanıp dokunmazlar..

"Peki öyleyse" diyen komutan, herkesin eline bir çuval alarak bu numarayı yapmasını istedi. Erler çuvaların içine girdi.

Komutan askerinin birinin sırtına vurdu. Çuvaldan , " Hav hav" sesi geldi.

Durumdan memnun olan komutan, diğer askere vurdu. " Miyav miyav" diye ses geldi.

Sıra üçüncü er'e geldi. Komutan çuvala tekme yapıştırdı. Çıt yok!.. Ardından bir tekme daha, yine çıt yok.... Derken komutan iyice sinirlendi ve bütün gücüyle tekme yapıştırdı. Çuvaldan ince bir ses yükseldi

- Patates...

MISIR'IN YERİ

Coğrafya dersinde, tahtaya kaldırdığı Ahmet'e öğretmen sordu:

-Harita önünde şöyle bakalım. Mısır'ı nerede bulabiliriz?·

-Ahmet, hiç düşünmeden cevap verdi:

-Mevsimine göre değişir öğretmenim.. Yazın tarlada , kışın ambarda.

ALİ VE ANNESİ

Ali ve annesi bir gün pazara gitmişler. Ali giderken yolda silgi görmüş. Annesine:

-Anneciğim yerdeki silgiyi alayım mı?

Annesi Ali'ye

-Yerde bulduğun şey alınmaz yavrum. Ali dönerken de yine yerde kalem bulmuş. Ama almamış.

Annesi ile eve dönmüşler. Ali'nin kardeşi Ayşe divandan düşmüş.

Annesi Ali'ye:

-Oğlum, kardeşini yerden alsana.

-Ama anneciğim, sen bana yerde bulduğunu alma demiştin.

BİRAZ DA GÜLELİM

FIKRALAR II

Suna YILMAZ 4-E 8000

ARI SOKMUŞ

- Niçin geç kaldın bakayım?
- Arı soktu öğretmenim.
- Nereyi soktu?
- Söyleyemem öğretmenim.
- Geç yerine otur öyleyse.
- Oturamam öğretmenim.....

YERİNDE CEVAP

Öğretmen yapılan deneyin sonucunu şöyle özetledi:

- Çocuklar, gördüğünüz gibi demir ile bakır açıkta kalınca paslanır. Şimdi size bir soru: Acaba altınla gümüş açıkta kalsa ne olur? Arka sıradan bir öğrenci korka korka şunları söyler
- Hırsızlar çalar öğretmenim.

ELMA ARMUT

Genç Engin, Ziraat Fakültesi'nden mezun olmuş, köyüne dönmüştü. Komşusu bir çiftçiye gösteriş yapmaktaydı; "Sizin tarım yöntemleriniz köhneleşmiş artık. " Örneğin, bu ağaçtan yılda 5 kilo elma almadığınızın bahse girerim." " Çok haklısın evlat. Zira bu armut ağacı."

KEDİ

Meltem, arkandan kedi gelmesi uğursuzluk getirir mi?
Ali : Eğer fareyse, evet!

KARNE

Anne: Durup dururken ne diye patakladın çocuğu?
Baba : Yarın karne alacaklar. Oysa ben bir iş için Ankara'ya gitmiş olacağım.

KIZILDENİZ NEREDEDİR?

Öğretmen, Çetin Kızıl Deniz nerededir söyle bakalım.
Öğrenci: Kırk beşinci sayfada öğretmenim!

PES

Hale: Hey, yağmurluğumu ne diye giydin?
Jale: Yeni elbisenin ıslanmasını istemezdim değil mi?

SEVİNÇLİ HABER

-Baba çok talihlisin!
-Nereden anladın oğlum?
Bugün okulumuz tatil oldu. Gelecek yıl yine aynı sınıfta okuyacağım.
Sana yeni kitap alma masrafı çıkmayacak da ondan

KOLAY OLURMUŞ

Adamın biri manavdan üç kiloluk bir karpuz istemiş. Fiyatını sorunca, manav- 125 Lira efendim, demiş

-İyi ama bu karpuz iki kilo gelmez ki.

-Ne zararı var efendim, daha kolay taşırsınız.

Bunun üzerine adam cebinden 100 lira çıkarıp manava vermiş. Manav öfkeyle:

Neden 100 Lira veriyorsun? diye çıkışmış.

Adam:

-Daha kolay sayarsın diye , demiş.

YUMURTA VE AZ PARA

Annesi küçük oğlunu yumurta almaya gönderir. Bakkal, çok küçük yumurtaları seçip verince çocuk sorar;

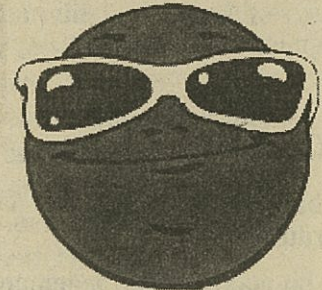
-Niçin hep küçük yumurta verdin?

-Taşması kolay olsun diye.

Çocuk hakiki yumurta bedelinin yarısını verip giderken bakkal seslenir.

-Az para verdin. Daha şu kadar vereceksin.

-Az parayı saymak daha kolay olur değil mi? diyerek yoluna devam eder.

ÇATIRTI

Paris Büyükelçiliği zamanında Fransa İmparatoru, Osmanlı'nın çöktüğünü imâ ederek. "Şarkta bir çatırtı duyuyorum paşa!..." deyince; devletin değerine toz kondurmayan Ahmed Vefik Paşa;

"-Şark; buraya çok uzaktır, duyamazsınız. Bunlar Fransadan akseden seslerdir. Nitekim bu çatırtıdan ben geceleri uyuyamıyorum." demiş...

YALAN DÜNYA

Erenlerden biri, oturduğu köşe minderinden pencereye doğru bakarak, etrafında bulunanlara;

- İşte size bir yalan... Falanca geçiyor! demiş. Odada bulunanlar hemen ayağa kalkıp pencereden dışarı bakmışlar.

Erenler, bunun üzerine gülümseyerek;

"-Size bir yalan dediğim halde yine eğilip baktınız! İşte dünya'da böyledir!... Yalan olduğunu bile bile her çevre katlanıyoruz!..."

Emine ÇOBAN

6-A 6134

ÖNCE TANSİYONA HÂKİM OL

Felsefe Hocası;

-İnsan kâinata hakim varlık, diye söylenince, öğrencilerden biri şöyle cevap verir;
-Tansiyonuna hakim olmayan insan, kainata nasıl hâkim olur?

Emine ÇOBAN

6-A 6134

HAZIR CEVAPLAR

-Neye bakıyorsun ihtiyar? diye sordum.

Gözlerini akan sudan ayırmadan cevap verdi:

-Hayatıma oğlum, akıp giden hayatıma.

★ ★ ★

Âlimlerden birine sormuşlar:

-Kardeşini mi daha fazla seversin, yoksa dostunu mu?

Âlim:

-Kardeşimi severim, cevabını vermiş. Ama dostum olursa....

★ ★ ★

Adam:

-Doktor Bey, der. İçkinin yan tesiri varmıdır?

Doktor:

-Dünyadayken pek yan tesiri yoktur, der. Ama âhirette biraz cehennem azabı yapar.

★ ★ ★

Amerikalı işadamı, Çinliyle alay ederek sormuş;

-Mezarlarınıza koyduğunuz pirinçleri, ölümlerinizi ne zaman yiyecek?

Çinli başını kaldırmadan cevap vermiş;

-Sizin ölümlerinizi, koyduğunuz çiçekleri kokladığı zaman.

Harun AYDIN
Hazırlık B . 48

HİKMET DAMLALARI

✪ Ey gözlerimize serptiği ışıkla, aydan, güneşten yıldızlara kadar bütün kâinatları bir kitap gibi okuyup anlama imkanının bize lütfeden sultânımız! Çevremizde, senin büyüklük ve insanlarını gör-dükçe dilimiz tutuluyor; Hayret ve hayranlık dolu gözlerimizle sana yö-neliyoruz...

✪ İnsanoğlu, çocuğu dünyaya getiren sensin! Gökler ötesi âlemleri yükseltmek senin vazifendir. Onun cisminin sağlığına ehemmiyet verip üzerinde titrediğin gibi, kalbî ve ruhî hayatı içinde titre, merhamet et kurtar o biçareyi Allah (c.c) için ve zebil olup gitmesine fırsat verme.

✪ Dünyayı düzeltmeye kal-kanlar, önce kendilerini düzeltmeli-dirler. Evet, önce içlerini kinden, nefretten, kıskançlıktan; dışlarını da her türlü uygunsuz davranışlar-dan temiz tutmalıdırlar ki, çevreye misâl teşkil edebilsinler.

✪ Bir insanın dostlarına kar-şı sadakatı , onların acılarını vicda-nında duyup, lezzetlerini, kendi lez-zetleri gibi bildiği ölçüdedir. Dostla-

rının ağlamasıyla ağlamayan gül-mesiyle gülmeyen vefalı dost sayı-lamaz.

✪ Güneşlerin-ayların doğup batışından. Gecelerin-gündüzlerin birbirini takip edişine kadar, hemen her gün insan duygularının önüne öyle muhteşem semavî sofralar se-rilir ki , varidatın ağları bolluğu ve zenginliği karşısında dilsizlerin da-hi dili çözülür ve dahiyane tavırlar-la bir şeyler söylemeye başlarlar.

✪ Suyun erittiği gibi güzel ahlak da günahları eritir. (Yok eder); sirke balı bozduğu gibi kötü ahlak da ameli bozar.

✪ Nefsini beğenen ve nefsine itimad eden bedbahttır. Nefsinin ayıbını gören bahtiyardır.

✪ Anne-babanın hukukunu hiçe sayan ve onlara isyan eden evlât (İnsan bozması bir canavar) çocuğun manevî hayatını garanti et-me gayretinden mahrum ebeveyn de merhametsiz birer gaddardır.

✪ Merhamet tohumu eken muhakkak huzur ve saadet meyvesi

elde eder.

✪ İnsan bu âleme ilim ve dua vasıtasıyla tekemmül etmek için gelmiştir.

✪ Rahat zahmette, zahmet rahattadır.

✪ Cennet ucuz değil, cehen-nem dahi lüzümsüz değil.

✪ Anne-baba, insanın en baş-ta hürmet edeceği kudsi iki varlık-tır. Onlara hürmette kusur eden, Hakk'a karşı gelmiş sayılır. Onları hırpalayan er-geç hırpalanmaya maruz kalır.

✪ Dost istersen Allah (c.c) ye-ter

Yaran istersen Kur'an yeter

Mal istersen kanaat yeter

Düşman istersen nefis yeter

Nasihat istersen ölüm yeter

CIZIRTIDAKİ YAŞAM

Fazilet TUNA 4-A

İnsanlar daima yaşadıkları can sıkıcı ortamdaki uzaklaşmak, yeni şeyler hissetmek, zevk alabileceikleri en güzel şeyi yapmak isterler. Bu belki müzik dinlemek, herhangi bir enstrümanın kulağa hoş gelen sesleriyle sonsuza biraz olsun yaklaşmak, belki de rengarenk bir kelebek veya kuşun o hür uçuşunu izlemekle gerçekleşir.

Bir fikra nasıl baştan dinlendiğinde anlaşılır ve gülünürse, kemandan ancak bütün duygu ve hislerle dinlendiği taktirde anlaşılır. Ancak o zaman kemanın sırrı ortaya çıkar. Keman insana sesini unutturur ve sonsuza alır götürür. Orada neler olacağını bilmediği halde insan muhakkak gitmek ve kesinlikle dönmek istemez. Çün-

kü ruhu ebedi bir rahathğa kavuşmuştur. Belki güzel hayaller, belki de geçmişteki hoş anıları düşünür ve ferahlar Hayat ve ömür onun için pürüzsüz bir deniz veya yol gibi olur. kendinde herşeyin sırrını çözebilecek sınırsız bir güç keşfeder. Dünyadaki, hatta kainattaki bütün mükemmel şeyler gözünün önünden fotoğraf veya seyre doylmayan bir film gibi bitmeksizin geçer. Buradan da filmin sonunu büyük bir merakla bekler ama gelmesini de aynı zamanda istemez. Çünkü güzel şeylerden vazgeçmek her zaman zordur.

Duydukları şeyler sadece keman cızırtısı değildir. Sanki bir opera dinliyormuş gibi kulağına daha birçok enstrümanın iç açıcı

sesleri ulaşır. Çok seslidir ama ona bilakis sessiz gibi gelir. Bedeni ile ister istemez müziğin ritmine uyar.

Çiçek bahçesindeymiş gibi burnunun ucundan her türlü çiçek kokusu süzülür.

Aralarından birini seçmek zorunda kalır ve hepsini birbirleriyle karşılaştırır. Sonunda en çok beğendiği papatyayı seçer.

Bütün bu görülen bir anlık hayaller belki bir gün, belki bir saat, hatta belki de bir dakikada yaşanabilir. Önemli olan zaten süre değildir. Bunlardan birazını görmek bile yeterlidir.

SANA BİR MEKTUBUM VAR ANNECİĞİM...

Cennet AKYAR
6-M 7857

Anneciğim, bazen isteğine ve hatta yeteneğine rağmen seni "değerli" kılamadığımı düşünürüm. Ve bilirim ki sen yine en iyi "değer"i çocuğuna verecek ve onu her şeye rağmen bağışlayıp "değerli" kılacak-sın anneciğim.

O vahşi hayat, korkulu bir dev gibi üzerime geldiğinde umut çiçeklerimi gözyaşı ile yeşerten de sendin.

Bir kadın saçını ilk defa senden gördüm, caresizliğimde hep sana koştum ama sen hiç kaçmadın.

Sadece iyi günlerde değil, hayatın en acımasız ve gaddarca üzeri-

me geldiğinde yine sen vardın. Varlığını kendi hayatın üzerine değil, bizim hayatımız üzerine koyabilmek büyüklüğünü gösterdin.

Sevmeyi ve seilmeyi, saymayı ve sayılmayı, iyi ile kötüyü ayırmayı ve siyahla beyazı bilmeyi de senden gördüm anneciğim. Hiç kim-senin senin kadar gözyaşını sakla-yamadığına, sadece ve sadece evlat-ların için hayata eğildiğine , ama insanî onurumu kazanabilmem için hiç boz eğmediğine seninle şahit ol-dum.

Bütün armağanları tüketmiş, bütün çiçekleri soldurmuş ve evlat-

lıkta kusur etmiş, şu "büyük"lüğüm-le, sana "küçük" bir dünya vermek istedim anneciğim. Senin sunduğun o koca dünya karşısında bu dünya-nın ne kadar küçük olduğunu biliyo-rum anneciğim. Ama yine de sana sığınıyorum işte. Yine affedeceğini ve yine öpeceğini bilerek sana bir-kaç damla gözyaşından engin bir de-niz sunuyorum işte.

Seni seviyorum anneciğim, seviyorum işte...

BİR DÜNYA İSTİYORUM

Şule AYKIR 6-L

Ulaşılması o kadar zor de-ğil. Yani filozofların düşündüğü gi-bi mesela Platon'un "Devlet" adlı eserindeki Üstopya değil ya da be-nim düşündüğüm o kadar uzak de-ğil, yanbaşımızda, hayallerde ya-şayan dünya. Bu dünyada insanlar birbirini sevmeli, kavgalar, savaş-lar hiç olmamalı. Kin, nefret, hirs gibi duygular o temiz kalplerde ya-şamalı ya da ne bileyim hava kirlili-ği, trafik canvarı , boz renkli gö-rüntüler olmamalı, düşünen her tar-af yemyeşil cenet gibi kim istemez bu dünyayı. Herkes ister tabii. Ama bizler görevimizi bilemiyoruz ya da yerine getiremiyoruz. Bu dünya Allah'ın bize bir lütfu, in-sanlar yaşasın diye yaratılmış... min umrunda herkes kafasına göre

yak, yık, öldür, savaş vs. vs. bunlar bize daha hoş geliyor herhalde. Bu dünyada herkesin sığabileceği ka-dar yer var. Din, dil, renk, mezhep ayrımı gözetmeksizin. O zaman sa-vaşlar niye, niye gözyaşları.

Bir dünya istiyorum!..Haydi gençler bu işler bize düşüyor. Bi-raz gayret. Yaşlılar demiyorum çünkü onlar da bu dünyada yaşı-yor ya da yaşadılar bizden önce, onlardan daha önce ve daha, daha. Onlar da gençti ya yapmak istedi-ler ellerinden birşey gelmedi, çün-kü böyle bir dünya için birlik ol-mak gerekli ya da aman bahane deyip geçiştirdiler. Bizler de yaşla-nacağız ölmeden önce birşeyler ya-palım. Birçok kişinin hayallediği bu dünyaya ilk temeli bizler ata-

lım. Bu sözüm yalnız gençlere değil tüm insanlara, sesimi duyurabil-seydim.

TÜM DÜNYAYA!...

BU SESLENİŞ TÜM DÜNYA İNSANLARINA

ARTIK, BİZİ DUYUN!...

Bu istek bir kişinin iste-mesiyle gerçekleşmez.

Tüm kalplerin birlik ol-ması lazım. Güzel şeylere temel atabiliriz.

Öyleyse,

YOK ETMEK NİYE!!!!...

GENÇ OLMAK

Gençlik, insan hayatının yaşamı gerçek anlamda ilk aralayarak baktığı kapıdır. Daha henüz yetişen bir filizin, toplum şemsiyesi altında kendi kişiliğini, benliğini bulma eyleminin gerçekleştiği zamandır.

Bu zaman ve zamanın getirdiği koşullar altında, kişilik bulma, kendi benliğini kazanma, insandan insana değişmekle birlikte, topluma ve çevreye birşeyler kanıtlama ihtiyacı da o denli büyümektedir. Görünürde ufak gibi görünen sorunlar, aslında hayata yeni atılan bir gencin gözünde; aşılmaz dağlar kadar büyümekte, nedense bu sorunlar, aileler tarafından dikkate alınmamaktadır.

Öyleyse nedir ki bir gencin, gençliğin istekleri ve bu istekleri çevresinde yarattığı sorunlar?

Bir varoluşu; topluma, ailemize kabullendirmek, arkadaşlarımızı kendi kurallarımız altında; bizim seçmemiz gerektiğini, okulun değerini kavradığımızı, okulun yanında haklı olarak bir sosyal yaşamın gerekliliğini doğru biçimde anlatma çabasıdır. Gerçekte sorunların temelini; ailelerin gençlerle olan iletişimi daha doğrusu iletişimsizliği oluşturur. Aileler düşünce, örf, adet ve kültürleriyle gençler üzerinde bir takım temkinli yaptırımlar uygulamaktadır. Sonuçta iki tarafında kişilik ve yapısından ödün vermeksizin yürüttüğü düşünceler çatışmaktadır. Bu da toplumda kuşaklar arasında doldurulmaz bir boşluğu oluşturmaktadır. Sanki bu boşlukta genç; günden güne çağlayan okyanus sularında fırtınaya karşı savaş veren bir gemiyi andırmaktadır.

Yeni yetişen bir filizin: tohumundan çıkıp, güneşe gülümseyerek baktığı yaşam sürecinde; diğer ağaçlar gibi, gökyüzüne doğru yükselmesi, görevince dallanıp budaklanması beklenmez mi?

Münire ÜNSAL
5732 4-C

SON ÖRTÜ

Öğretmen Emin Bey yıllardır yaptığı gibi sabah çok erken kalkmıştı. Gazete almak için dışarı çıktığında soluduğu havada bir değişiklik hissetmiş, hatta sokakların o berbat görüntüsünde bile bazı güzellikler bulmuştu. Yılların verdiği yorgunlukla, ağır ağır ilerlediği sokaklardaki su birikintilerinin aldığı kızıl renk dikkatini çekmiş, bunun nedenini araştırmak için başını yukarı çevirdiğinde gördüğü manzara karşısında çok şaşırılmıştı. Sanki ilk defa bir oraya bir buraya uçuşan kırlangıçları, ufukta bir nokta halini almış martıları ve kızıl gökyüzünü görüyordu.

Hayranlığını ve şaşkınlığını gizleyemez bir halde olan Emin Bey, gittikçe ağırlaşan adımlarını kendine bir takım sorular soruyordu: Niçin binlerce defa geçtiği bu sokaklardan hiç yukarı bakmamıştı? Kendisini bu denli düşündürdüren sorular ne idi? Hiç eksikliğini hissetmediği geçim sıkıntısı mıydı? Yoksa öğrencilerine vermek isteyip de imkansızlıklar yüzünden veremediği eğitim miydi? Belki de üzerinde çok düşündüğü çeşitli çareler aradığı, birşeyler yapmak istediği ama, nihayetinde hep çaresiz kaldığı vatanın sorularıydı kendisini bu denli düşündürdüren. İşte bu düşünceler sırasında gazete bayiiine nasıl geldiğini anlayamamıştı.

Gazeteyi koltuğunun altına kısıtıp okumak için evinin yolunu tuttuğunda kendini yine düşünmekten alamamış "Acaba bugün hangi sorun ortaya çıktı, hangisinde bir gelişme var veya hangisi sona erdi?" diye düşünmüştü.

İşte bu düşünceler sırasında üzerindeki ağırlıktan kurtulup bugün ilkdefa gördüğü, martılar ve kırlangıçlar arasında kızıl gökyüzüne yükseldiğini hissetmişti. Emin Bey'in artık düşünmesine düşünerek üzülmesine veya çeşitli çareler aramasına gerek yoktu. Hatta başaşağı bile geçmeyecekti sokaklardan artık, yükselmekteydi...

Yere yığılan Emin Bey'in cansız vücudu, şehrin yüksek kamburlarının birinden yuvarlanmaya başlamıştı. Emin Bey'in güzelliklerden özürü hayati sona erdiğinde ömrü boyunca çözüm aradığı sorularla dolu gazete ise öğretmen Emin Bey'in üzerini örtmek için kullanılmıştı.

Ömer KURTYEMEZ
5/A

SOLDAN SAĞA

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

1.) Tüzük. 2) (Boş, işsiz, çaresiz) anlamına gelen "... koynunda" deyiminin ilk sözcüğü - "Perlas Takımadaları" (Panama Kanalı'nın güneyinde) 3) Ters: Ana mal, boş mal, sermaye 4) Yazılı metni olmayan, kararlaştırılma taslağı, yerine zamanına göre oyuncular tarafından, sahnede yakıştırılan sözlerle tamamlanan oyun. 5)Başına "S" harfi gelirse, " mutasavvıf'ın Batı dillerindeki karşılığı olur. - "Ot"u, "Pazar"ı ve "Yeniği" olan bir sözcük. 6) Fransızca ve İngilizcede "hayır" (Tersi bir sayı) 7) kendini beğenmiş, sevimsiz budala . 8) " Bacağı", " balığı", " baş"ı ve "gün"ü olan bir sözcük. 9) Afrika'da bir ülke.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Uranyumun nötronlarla bombardımanından yapay olarak elde edilen atom ağırlığı 239 olan, radyoaktif bir element. 2) Ülke, yurt, el.- Tanımlanamayan uçan nesne anlamına gelen uluslararası bir kısaltma 3) Edepsiz, şirret (mecaz olarak) -

"Helvası" ve "topu" da olan bir sözcük. 4) Altın'ın simgesi.- Bir İspanyol ressamı. 5) Uyuşma, anlaşma. 6) Özen, ihtimam 7) Yiğit, kahraman.- "...fiyat" (Bir mala resmi kuruluşlarca konulan fiyatının en üst sınırı).8)Tersi: yemek (Osmanlıca) 9) Avrupa, Asya ve Afrika'ya topluca verilen ad.

BİRAZ SİMGE

SOLDAN SAĞA1.) Evrenin acun durumuna gelmeden önce geçirdiği düşünülen uyumsuz ve karışık durum.4) Geminin çektiği suyu bildirmek için baş ve kık bodoslamaları üzerinde bulunan işaret.7) Mut'un, Beşkök'nin yer aldıkları dağ silsilesi. 9)1000cc. 11)Kabar-

1	2	3	4	5	6
	7		8		
9	10	11			12
13	14		15	16	
	17			18	
19		20	21		22
23		24	25		26
	27			28	
29			30		

ma. 12)Bir nota. 13) Geminin yürümesine hizmet eden direk, seren, ip, halat ve yelken takımı. 15) Atalardan gelen; "Günce" yazarının soyadı. 17) Burnu, dirseği ve hıyarı olur 18) Beygir gücü (Uluslararası) 19) Kafiye 21) Bir şeyin niteliklerini övme. 23) Bir itiraz ünlemi. 24).... baba günü (mahşer günü). 26) Zirkonyum'un simgesi. 27) Nottingham'dan geçen nehir. 29) önel sonu. 30) Divan edebiyatı nazım ölçüsü..

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1) Saati eksik kesirleriyle belirteç durumunda söylemek için kesirlerin sonuna getirilen bir sözcük: 2) Em; ağ 3) Vücut gözelerinin topu. 4) Ayrılan bir parayla alınacak malın çeşidini ve her çeşidin oranını gösteren liste. 5) Bir işte başta gelen kimse. 6) Vasıta. 8) Bir nota. 10) Üçlü. 12) Bolivya'da bir kent. 14) Yeraltı zenginliklerimizle ilgili bir kurumumuz (kısaltma) 16) Bir haber ajansı (kısaltma) 19)Ahenk 20) Gençliği ve körpeliği kalmamış. 21) Emile Zola'nın bir romanı (1880) 22) .....az Mantes (Kuzey Portekiz'deki dağlık bölge) 25) Neon'un simgesi 27) Tantal'ın simgesi 28) Uluslararası trafikte Türkiye'nin simgesi.

SÖZ SİZİN GÜL, NİNİ VE DOĞUŞ

Yeryüzüne beyaz güller uzatsam,
Açsam kollarımı kavuşmamış sevgilere
Şöyle en doruğuna yaşamın.
Versem kaybolan düşlerini geriye
Umutla, barışla, esenlikle.

Beyaz güllerden bir bahçe kurdum
Aldım içine Hiroşima'nın kızını
Bahçeye kardeşlik sundum
Attım içindeki ateşi, kini

Yedi yaşındaydı Hiroşimalı kız,
Başında çiçekleriyle birlikte
Sevgi dileniyordu eteklerine,
Bahçeden ellerini uzatıyordu
Beklenen bir doğuşla.

Düşlerini verdim ona umutla,
Bükük başıyla özlemler sundu
Bir ömür diledi özlemlerine.

Çöl gibi yanıktı bağı
Ninniler söylüyordu yüreğindeki sancı
Susamış sevgisini uyutmuştu bile..
Büyüdü, yüceldi sevgisi ninniyle
Kin, ateş ve kan unutuldu,
Güneşi okşayan beyaz ellerde.

Hiroşimalı kızıdan ne haber mi,
O şimdi barışın kucağında uyuyor,
Yanına Zeynepi, kara çocukları da çağırıyor.
Pembe elleri beyaz güllerle dolu.
Kayan yıldızları, kayıp sevgileri topladı
Özlemle beklediği doğuşuyla birlikte.

Husibe Karakoyunlu
6-C 7344

SAMSUN GÜNEŞİ

Bu gün 19 Mayıs şafak aydınlanmakta,
Ağır ağır bir gemi yaklaşıyor ufukta.
Samsunlular sabırsız sağa, sola koşmakta,
Mustafa Kemal adı dillerde dolaşmakta.

Gemi gelmiş limana, herkes susmuş dinliyor,
Dimdik başı göklerde bir kahraman iniyor.
Attığı her adımda bir çığ gibi büyüyor,
Millet hayran ve suskun arkasında yürüyor.

Samsunlular toplanmış sanırsın mahşer yeri,
Bir ışığa dikilmiş, pırıl pırıl gözleri,
Mustafa Kemal Paşa konuştu gür sesiyle,
Ya İstiklâl, ya ölüm kurtuluş müjdesiyle.

İstiklâl savaşına ilk adım atılmıştı,
Samsun'da, gürleyen ses tüm ülkeyi sarmıştı,
Bu millet kendisine eşsiz bir baş bulmuştu.
Bu başın arkasında savaşa koyulmuştu.

Yüce önder Atatürk, hep ileri diyordu,
Dağı taşı düz edip en önce gidiyordu,
Arkasından kahraman ordular geliyordu,
Güneş görmüş kar gibi düşmanlar eriyordu.

Düşman kayboluverdi Atamız'ın önünde,
Cihana sulh getirdi bu savaşın sonunda,
Dost düşman saygı duydu benim yüce

Atam'a,

Bu gün Ondokuz Mayıs kutlu olsun vatana.

Funda COŞKUN
6-T 8651

ATASÖZLERİ

Bir öğütü, bir davranış kuralını, bir yargıyı kısa ve kesin bir dille anlatan ve eskiden beri söylenile gelen ilkeleşmiş cümlelerdir.

Halkın bilgeliğini dile getiren böyle sözler her ulusun dilinde vardır. Kutsal kitaplarda, eski Yunan ve Roma eserlerinde birçok atasözüne rastlanır. Özellikle sözlü edebiyatın yaygın olduğu çağlarda atasözlerinin şiir, masal, şarkı, destan ve hikâyeler içinde geniş ölçüde yer aldığı görülmür. Türkler sözlü edebiyat dönemlerindeyken atasözlerini daha çok bu anlatımların başında ve sonunda kullanırlardı. Oğuz ve Kırız destanlarında bu çeşit örnekler çoktur. Edebi eserlere çok sayıda atasözü katma geleneği xv. yüzyıldan sonra görülmeye başladı. XIX. yüzyılda Batı edebiyatıyla ilgilenen aydınlar atasözlerine çok önem verdiler. Şinafi Durubi Emsali Osmaniyeye (Osmanlı Atasözleri) adlı eserinde 2.000 atasözünü ve deyimini biraraya getirdi. Ahmet Vefik Paşa içinde 4.300 atasözü ve deyim bulunan bir eser yazdı. Çağdaş derlemelerse pek çoktur.

Atasözleri her ulusun özel dil varlığıdır. Bir ulusun düşünceleri, yaşayışı, inanışları, gelenekleri en iyi, atasözleriyle belirir. Bir atasözünün ilk taslağı belki bir kişi tarafından ortaya atılmıştır ama, zamanla başkalarının ağzında söylene söylene yapılan eklemeler ve değiştirmelerle o söz herkesçe beğenilen bir biçim almış ve sonunda toplumun ortak malı olmuştur.

ATASÖZLERİNİN ÖZELLİKLERİ

- 1- Atasözleri kalıplaşmış sözlerdir. İçindeki kelimelerin yerine başkaları konamayacağı gibi, söz dimisinin biçimi de bozulmaz. Örneğin "Derdini saklayan derman bulamaz" yerine "Derdini saklayan ilaç bulamaz" veya "Bulamaz derman derdini saklayan" vb. denemez.
- 2- Atasözü kısa ve özür. Az kelime ile çok şey anlatır: "Ak akça kara gün içindir" "Balık baştan kokar", "Dikensiz gül olmaz" vb. Ayrıca atasözleri en çok geniş zaman kipi ile, bazen de emir kipi ile söylenir: "Alet işler el övünür". "Bana dokunmayan yılan bir yaşasın" vb.
- 3- Bazı atasözleri sosyal olayları, bazıları ise doğal olayları uzun gözlem ve deneylerin sonucu olarak genel bir kural biçiminde belirtir: "Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür.", "Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır" vb.
- 4- Bazı atasözleri doğrudan doğruya ahlak dersi ve öğüt verir, yol gösterir: "Ayağını yorganına göre uzat", "Bugünkü işini yarına bırakma", "Korkunun ecele faydası yoktur" vb.
- 5- Bazı atasözler töre ve gelenek, bazıları bir inanış bildirir: "Kızını devmeyen dizini döver", "Akacak kan damarda durmaz" vb.

ATASÖZLERİ ÖRNEKLERİ

- 1- Acele işe şeytan karışır. (Acele yapılan iş özensiz yapılacağı için yanlış veya bozuk olur.)
- 2- Açtırma kutuyu söyletme kötüyü (Karşısındakini kızdırarak seninle ilgili kötü şeyleri ortaya dökmesine, senin için kötü sözler söylemesine yol açar.)
- 3- Aza kanaat etmeyen çoğu hiç bulamaz. (İnsan azla yetinmesini bilmeli. Çünkü çoklar azların birikmesiyle meydana gelir.)
- 4- Can çıkmayınca huy çıkmaz. (Huy kişiliğin bir parçasıdır. Bir kere oluştu mu ölünceye kadar kadar değişmez.)
- 5- Çirkefe taş atma üstüne sıçar. (Kötü kişilerle çatışma, zararlı çıkarsın, sen de kötü olursun)
- 6- Dervişin fikri ne ise zikri de odur. (İnsanın zihni ne ile meşgulse konuşmasında hep onu dile getirir.)
- 7- Gönül kimi severse güzel odur. (Bir kişinin güzel bulduğunu başka biri güzel bulmayabilir. Herkes için güzel kendi gönlünün sevdiği dir.)
- 8- Lafta peyni gemisi yürütmez. (Sadece konuşmakla hiçbir iş başarılmaz)
- 9- Üzüm üzüme baka baka kararır. (İnsan yakınında bulunanın huyunu kapar)
- 10- Tekkeyi bekleyer çorbayı içer. (İyi bir sonuç etle etmek için bir yerde uzun süre çalışan ve sabırla bekleyen kişi katlandığı sıkıntının mükâfatını görür)

BİR DOSTA

5-E 9697 N. Işıl Karagöz

Sen farklısın konuşman farklı gülmen farklı, dostluğunsa apayrı. Sıradan değilsin benim için aslada olmayacaksın. Yaşandıkça anlaşılın, paylaşıldıkça çoğalan asla vazgeçilmeyen bir değerdir dostluk. Dostluk paylaşmaktır. Yaşarken yalnız olmadığını bilmek, bir desteğin olduğunu hissetmektir. Sen paylaşmanın gerçek anlamını bilen sayılı insanlardansın. Sana dostum diyorum yıllardır herşeyi paylaştığımız için..

Her insanın küçük köşeleri vardır kalbinde ilkler için ayrılmış. İşte o keşelerde ilk sevgiler, ilk duygular ve ilk arzular saklıdır. Hepside unutulmayacak olanlardır. Ben ki bu ilklerin hepsini sende yaşadım. Dönüp ardıma baktığımda gerçekten yaşadığım anların dostluğumuz için birşeyler yaptığım anlar olduğunu görüyorum. Çünkü bu anlamsızlıklarla dolu hayatımı anlamlı kılan bir tek sen varsın. Bizim dostluğumuzun her dakikası sıcacık ve yalansız. Bizim yaşadığımız anların hepsi bambaşka ve eşsiz. Birbirimizin gözlerine bakınca ne hissettiğimizi anlayabildik hep. Sevincimizi bir tebessüm, üzüntümüzü bir damla gözyaşı ile anlattık. Güldüğümde benimle güldün gözlerinde sevincimi gördüm. Ağladım benimle ağladın yüreğinde burukluğumu hissettim. Biz ölçüsüz sevdik ve birlikteliğimizin her dakikasında böyle ölçüsüz vardık hayatın tadına.

Şimdi ise ayrılık rüzgârı seni bir şehire beni bir şehire atmaya karar vermiş dostum. Ne yapacağım ben şimdi kime itiraf edeceğim en masum duygularımı, kiminle ağlayacağım en hüznü şarkılarda, en kötü anda bile güven veren o gözleri nerede bulacağım kimsenin öyle anlamlı gözleri yokki...

Peki ya ; kendimi dışlanmış bomboş ve sevgisiz hissettiğimde kime sarılıp ağlayacağım kimsenin öyle sıcacık bir kucağı yok ki...

BU SINIF KİMİN?

Bu sınıf tahtanın kara bağrında,
Korkuluk misali duranlarıdır,
Acele etmeyip 21 yaşında,
Lise diploması alanlarıdır.

Lisanda ağlayıp müzikte gülen
Kopya çekmek için sırayı delen
Üç günden üç güne okula gelen
Kahveden kahveyi soranlarıdır.

Erciyes dağına arayan
Mersinde.

Fende esneyip, İngilizce dersinde
Şeytanlık formülü kuranlarıdır.

Sıfır alan gazidir, kopya çeken kahraman
Bir verdiği için hocaya kızan
Mürşide sınıftan çıktığı zaman,
Kafayı tahtaya vuranlarıdır.

Sınıfta kalıp ercesine
Okula gelip gezercesine,
Bir gül bahçesine girercesine
Belgelik tahtına gerenlerindir.

Karne zayıfsız olmuyor
Kimse halimi sormuyor
Totoya benziyor ama
İkramiye vurmuyor.

Suna YILMAZ
4-E 8000

BOSNA

ÇOCUKLARINA

Bir güneş doğar çocuk kalbinde!
Barış görür, saadet görürse...
Bir güneş doğar çocuk kalbinde!
Kucak görür, oyun görürse.....

Bir güneş doğar çocuk kalbinde!
Savaş görür, zulüm görürse...
Bir güneş batar çocuk kalbinde!
Kan görür, çığlık duyarsa...

Bir güneş doğar çocuk kalbinde!
Ninni duyar, oyuncak görürse...
Bir güneş doğar çocuk kalbinde!
El uzatılır, yüz tebessüm ederse....

Feyziye TÜRKARSLAN
4-E 8542

NOTLARIN DİLİ

- 0- Kara zindan
- 1- Bana kaderimin bir oyunu
- 2- Ne zaman bitecek tanrım bu azap.
- 3- Yinemi sen
- 4- Biz ayrılamayız
- 5- Seni sevmekten değil, keybetmekten korkarım
- 6- Ara sıra bazı bazı gelsen bile gönlüm razı
- 7- Senede bir gün
- 8- Saymadım kaç yıl oldu sen ellerin olalı
- 9- Seninle saadet neymiş tadamadım.
- 10-Unuttun beni zalim

HAVA DURUMU

Kafam bulanık
Gözlerim soğuk
Bakışlarım sisli
Anlasana bende
Havalar bozuk

GÜN UZAYINCA

- Bir gün kaç saattir Onur?
- Yirmi beş saattir öğretmenim!
- Yirmi beş mi? Hiç öyle olur mu?
- Geçenlerde günlerin bir saat uzadığını siz söylememiş miydiniz öğretmenim?
- Benim söylemek istediğim günlerin uzadığıydı Onur.

KURTARIŞ NEDENİ

Gazeteci ; Arkadaşlarını kurtarmak için hayatını tehlikeye atmışsın. Kutlarım seni! Kahraman çocuk!B una mecburdum. Kurtardığım çocuk benim çeketimi giymişti de...

BİLMECELER

- 1-) Hangi hayvanın gözleri birbirine en yakın konumdadır? Cevap: En ufak hayvanların
- 2-) Verildikten sonra tutulması gereken şey nedir? Cevap: Söz
- 3-) Dokunmadan tutabildiğimiz şey nedir? Cevap: Nefesimiz
- 4-) Saat 13'ü vurursa, ne zamanıdır- Cevap: Saati onarma zamanı
- 5-) Bir çatıdaki sekiz serçeden birini taşla vurdunuz; Kaç serçe kalır? Cevap: Bir taşla vurduğumuz ka-
lır, Öbürleri kaçar.
- 6-) Elmada bulduğunuz bir kurtlan daha kötü olan şey nedir? Cevap: Yarım kurt bulmak.
- 7-) Kimi aylarda 30 gün, kimi aylarda 31 gün vardır.Kaç ayda 28 gün vardır? Cevap: Hepsinde
- 8-) Kimsenin istemediği ama yitirmeyi göze alamıyacağı şey nedir? Cevap: Kel kafa .
- 9-) Herkesin gördüğü ama bir daha hiç kimsenin göremeyeceği şey nedir? Cevap: Dün.
- 10-) Üç kız arkadaş bir şemsiye altında okula gitmekte... Hiç biri ıslanmıyor. Neden?
Cevap: Yağmur yağmıyor ki.
- 11-) Elinizde bir kibritle, bir gaz lambası, bir şömine ve bir odun sobası bulunan bir odaya girdiniz.
Önce hangisini yakarsınız?
Cevap: Tabii ki kibriti!

Suna Yılmaz
4-E 8000

MAVİ VE YEŞİL

İnsanlar; iyide olsa, kötude olsa, genç, yaşlı, çocuk ne olursa olsun herkes temiz bir dünya hayali kurar, kurar ama bunu gerçekleştirmek için nedense kimse çaba harcamaz, harcayanların da çabaları yetersiz kalır. Çünkü; bu yalnız bir avuç insanın yapabileceği bir şey değildir. Dünyamızı temiz tutmak için tek kuvvet olmamız gerekir. Herkes ayrı birşey yaparsa, bir sonuç alınamaz.

Hayallerimizde dünyamızın; heryeri çiçeklerle kaplı, yemyeşil ağaçlar, şırl şırl akan dereler, gökyüzüne baktığımızda ise hep mavi kalmasıdır. Çok güzel bir ormandayım, sırası üstüne dizilmiş kavak, çam, çınar, selvi, söğüt çeşit çeşit ağaçlar her yeri dolduruyor. Yerlerde kına çiçekleri, papatyalar, laleler, gelincikler her yanı sarımsı, bu güzel ormanın içinde, ormandaki kuru ağaçlardan yapılmış çok güzel bir kulübe, küçük ama çok sevimli bir ev, içinde bir masa, sandalye ve güzel bir şömine var. Kulübenin önünde bir pınar geçiyor. Buz gibi sularını içiyorum. Ormanda çok sayıda ve çeşitte hayvan var. Hepsini serbest, parmaklıklar arkasında değil, pınardan su içen ceylan, hayal ediyorum. Belki; çok sıradan diyeceksiniz ama bunları içimden gelerek yazdım.

Ben ve daha birçok insan, karanlık bir gökyüzü, boş bir bozkır, çamurlu sular ve heran zehirlenebileceğimiz bir hava istemiyoruz. bizi zehirleyen insanlar sizlere sesleniyorum; Fabrikadan çıkan dumanlar, denizlere dökülen ve yabancı gemiler tarafından atılan variller, hayvanların ticaret amacıyla derisini yüzenler artık durmanızın zamanı gelmedi mi?

Güzel ve yaşlı dünyamız kendini zor ayakta tutuyor. Belki öyle bir zaman gelecek ki gaz maskesiyle dolaşacağız, belkide içmek için su bulamayacağız. Elimizdekilerin kıymetini bilmeliyiz, yol yakinken dönmeli en azından elimizdeki pislikleri yerlere değil, çöp kovalarına atmalıyız. Hayvanlarımızın derisini yüzmek yerine sahte derileri, kürkleri tercih etmeliyiz. Eğer bunları yapmazsak hepimizin hayali olan ormanlar, denizler elimizden kaçar. Mavi ve yeşile hasret olan gözlerimizi bundan mahrum etmeyerek hemen bir fidan dikmeye gidebiliriz.

Duvar Gazıları

Hocam kemiklerimi kırın ama, kızların önünde değil
Yarınlarda güzel olur diye ümutlanma
Bugünlerde dünlerin yarını değil mi!...

Ağlamak her derde deva olsaydı, eczaneler soğan satardı.

Ayrılık bile ağlardı, ayrılığı yaşasaydı

Ne zaman derslerimi düşünsem, sınıfımı geçecektim
düşüncesi düşündürüyor beni.

Ağlamak hiç bir şeyi değiştirmez. Sadece hissettirir.

Nedenler, niçinler nedendir bitmez
Bir eyi inkar için yok diye bilmek yetmez

İnsan çayan
İnsan melek
İnsan canavar
Bilmez ki, içinde bir
nefescik canı var

Yaprak nasıl düşerse akıp kaybolan suya
Ruhta öyle yolların uyanılmaz uykuya

Ölüm caddesinde kerediğe
Zaman kırın kırın bukülür gider
İnsan ihtiyaçlar dünya ölüğe
Yılar akanızdan dökülür gider

Di, alın ayak izindir

İnsan kıyafetiyle karşılaşır, konuşması ve davranışıyla uğurlanır

İnsanı etkilemenin yolu, onun ne istediği hakkında konuşup,
nasıl elde edebileceğini göstermektir.

**BÜYÜK İNSANIN BÜYÜKLÜĞÜ KÜÇÜK İNSANLARLA KURDUĞU
İLİŞKİLERDEN BELLİ OLUR**

KARGAŞA VE KORKUDAN UZAK DAHA MUTLU TÜRKİYE

Betül GÖKTAŞ 4/D 7562

Bir toplumun, çağdaş uygarlığa ayak uydurması için, hergün ortaya çıkan bilimsel ve teknik yenilikleri özümsemesi gerekir. Bunun yanı sıra millet kavramını oluşturan toprak, dil, inanç, kültür, beğeni birliği gibi temel öğelerin de herhangi bir sarsıntıya uğramaması gereklidir. Devlet, anayasası ve yasalarıyla bu konularda koruyucu, şartları hazırlayıcı, yol gösterici görevi üstlenmiş, önemli bir kurumdur.

Bunlara karşı tarihin her dönem ve kesitinde olduğu gibi, güç durumlarda bulunan her toplum ve devletin dağılmasını, parçalanıp sömürülmesini amaçlayan bir takım düşmanlar da vardır.

Gizli yollarla ve elden geldiğince silahlanan bu düşmanlar, her fırsatta amaçlarını gerçekleştirmek için, türlü yollara başvurmaktan çekinmezler.

Toplumları ve devletleri içten çökertmek amacı güden bu çetelerin tasarlayıp gerçekleştirmek istedikleri eylemlere "anarşi" ve "terör" adı verilir. Daha açık bir deyişle, anarşi, toplumda bir "kargaşa" ve "kördögüşü" terör ise "korku ve endişe" yaratma olarak tanıtılabilir.

Bütün insanlarda huzursuzluk yaratan anarşi ve terör, ne yazık ki, yakın geçmişimizde en olumsuz biçimde toplumumuzda da başgöstermiş; anarşist ve terörist eylemler, bir savaş ortamı yaratacak, genç yaşlı birçok insanımızın ölümüne; ana, baba, eş, kardeş binlerce aile bireyinin gözyaşına; köylü, kentli bütün yurttaşlarımızın eli kolu bağlı, sindirilmiş olarak korkulu gözyaşı dökemlerine yol açmıştır. Ekonomik, toplumsal, teknik... bütün ilerleme ve gelişmeler durmuş; herşeyde bir tersine dönüş başlamıştı. Bugün, bu kötü ortamdan halen kurtulmuş değiliz. Bu yüzden Türk gençliği olarak büyük önderimiz Atatürk'ün bize verdiği "Türk istiklal ve Cumhuriyetini koruma" görevinin bir yükümlülük olduğu bilinciyle çalışmak; toplum kargaşasının korku ve huzsuzluğun yollarını tıkamak; geleceğe umutla bakmak ödevimiz olmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin mutlu geleceği Türk gençliğinin milli birlik ve dayanışma içinde, çağdaş uygarlık düzeyini aşma çabasıyla aydınlanacaktır.

YENİ NESLİN GÜNEŞİ

Biz Türk gençleri, Atatürk'ün emanet ettiği vatanın bekçileri, ilim yolunda ilerleyen yeni nesil olarak lisede okuyoruz. Hepimizin amacı bir meslek sahibi olup Türk milletine faydalı işler yapmaktır. ama çoğumuz lisede okumamıza rağmen bir çok şeyi bilmiyoruz. Bunların başında hayranlık konusu vardır. Hayranlık çok güzel bir şey karşısında duyulan şaşkınlıkla karışık beğenme duygusudur. Her insan mutlaka bir takım şeyleri beğenir onlara hayranlık duyar. Bu bir insan, bir sanat eseri, bir davranış olabilir. Ama bazı kimseler bunu yanlış anlayıp saçma sapan davranışlarda bulunuyorlar. Mesela; ünlü bir sanatçıyı sevenler onu gibi. Bir takım taklit yolunu seçiyorlar. Oysa bu çok yanlıştır. Hayranlık duymak demek onun kopyası olmak demek değildir. Hayranlık duymak demek onu her yönü ile takdir etmek, eğer iyi bir insansa ona yaptığı iyiliklerden dolayı minnet duymaktır. Ben dünyamda hayran olduğu Atatürk'ü çok beneğiyorum.

50 YIL SONRA

40 YIL ÖNCE

Orhan ERHAN
6M 8052

Sarkuntılık Cezası

ÇİZİM ERHAN
SINIF 6/1A
NO 8 8652

ÇİZİM ERHAN
SINIF 6/1A
NO 8 8652

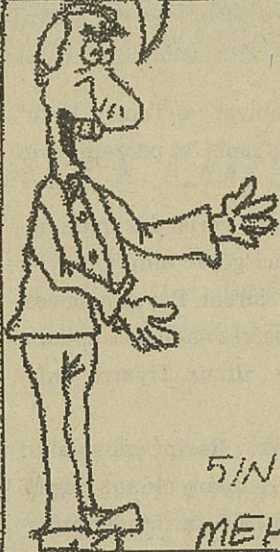
Nazif Murat BİLGİN
4-F 7373

NE İZİN BIRAKIP
MİTTİ DİYE BOYLE
GÖZÜKLER GİBİ
AĞLANIYMI?

BEN GİTTİĞİ
İÇİN
AĞLANMIYORUM.

PEKİ NEDEN
AĞLIYORSUN
?

DÜN TELGRAFA ÇEKTİ
DÖNÜYÖMÜŞ! HEMDE
KAYNANAMLA
BİRLİKTE!...

MEHMET ÖZTÜRK

5/1N 7168
MEHMET ÖZTÜRK

OKULUMUZDA YAPILAN SOSYAL KÜLTÜREL FAALİYETLER

Folklor, bir milletin hayatında yer alan gelenek ve göreneklerin, dili yardımıyla hafızasında sakladığı ebediyat ve müziğinin, manevi kültür ürünlerinin toplamıdır. Folklor halkın gönül dünyasıdır. Efsaneler, destanlar çağında başlayarak bugüne kadar gelir. Halkın bağırmı delmiş acılarını, yüzüne güldürmüş sevinçlerin hikâyesidir. Tutkuların, umutların, aşkların, iyiliğin, kötülüğün, özlem lerin , yiğitliğin, kaderin, bilgeliğin şiiiridir folklor. Halk kültürü deyince folklor akla gelir. Halk arasında bir kişi veya halkın toplu olarak bulunduğu düğün, ahîn, tören, oyun ve eğlenceler folklorun sözlü kaynaklarıdır. Halk oyunları da folklorun ilgi alanındaki çalışmalardır.

1992-1993 Öğretim Yılından Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Kolu desteği ile okulumuzda folklor gösteri-oyun ekibi yeniden çalışmalarına başlamışlardır. Okulumuzun o yıl yapılan 100.'cü yıl kutlama şenliklerinde Kayseri-Antep yöre oyunları ve kaffas yöre oyunlarında ekipler gösteri yapmışlardır. 1993-1994 öğretim yılında Kayseri-Antep yöre oyunlarında görev alan öğrencilerimiz, o yıl yapılan okullar arası folklor yarışmasına iştirak etmiş ve dördüncü olmuştur. 1994-1995 öğretim yılında yapılan liseler arası yarışmasında üçüncü olmuşlardır. Ekibimiz Erciyes Üniversitesi'nin

Nisan ayında hazırladığı Mimar Sinan-ı Anma Hafsatı'nda da görev yapmıştır. Ekibimizde oniki asil ve altı da yedek öğrenci vardır. Sosyal Dayanışma ve Yardım laşma Kolu olarak tamamıyla kendi çabaları ile çalışan ve dereceye giren öğrencilerimize teşekkür eder başarılarının devamını dileriz.

Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Kolu'nun çalışma alanları:

- 1-Okul içinde ve dışında eğitim ihtiyaçlarını karşılayamayan öğrencilere kitap, defter dağıtmak ,
- 2-Giyim yardımı yapmak (Elbise, gömlek, ayakkabı)
- 3- Sağlık yardımı (İlaç tedavisi)
- 4-Maddi destek (Cep harçlığı)
- 5-Anneler gününde huzur evi ziyareti.
- 6-Ramazân ayında okul pansiyon öğrencilerine yemek verilmesi. Yiyecek yardımı .
- 7- Sosyal kültürel faaliyetleri desteklemek.
- 8-T.H.K. destek sağlamak .
- 9-Kan bağış kampanyasına iştirak.
- 10- Sosyal Yardım Koluna destek sağlamakla amacı ile eğlence tertiplemek.

20 Mayıs'ta Aile Günü kutlama şenliği yapılacaktır.

Fazilet KILIÇ
(Müd. Yrd)

OKULUMUZDAN HABERLER

✳ Okulumuz "Kültür-Edebiyat ve Temsil Kolu" Yahya Akengil'in "Eski Çarıklar" adlı iki perdelik oyununu sergiliyor.

✳ Kurtuluş Savaşı'nda cephe gerisi durumunu anlatıldığı oyunda yirmibeş öğrenci görev aldı. Üç aylık bir çalışmanın ürünü olan oyun Kurban Bayramı öncesi okulumuz Tiyatro Salonunda beş kez sahlenecek, daha sonra da 15.05.1995 tarihinde ilimiz Tiyatro Salonu'nda halka açık oynanacaktır.

✳ Okulumuz öğrencilerinin Resim çalışmaları sergileniyor. Öğrencilerimizin yapmış olduğu çeşitli teknik ve türdeki resimler 15.05.1995 tarihinden itibaren Atatürk Evi Galerisinde sanat severlerin ziyaretine açılıyor. 80 civarında eserin sergilendiği Resim Sergisi

10 gün açık kalacaktır.

✳ Dergimizin 1995 yılında çıkarılan ikinci sayı kısa zamanda tükenmiştir. Bu vesile ile bütün okuyucularımıza teşekkür ediyoruz.

✳ Yıllık ile ilgili çalışmalar. Hızla devam ediyor.

✳ Düzeltme: İkinci sayımızda Yayın Kurulun'da Rezzak Soyakça'nın ve Anket başlıklı yazıda Filiz ? ve Tuba?'nın isimleri bir dizgi hatası olarak çıkmamıştır.

✳ Okulumuz öğrencileri ve öğretmenleri yardım kampanyasına büyük ilgi gösterdi. Milli Eğitim Vakfı'na, ve Mehmetçikle Elele Kampanyasına 75.000.000TL. yardım yapılmıştır.

ÖDÜLLÜ YARIŞMA

1-) Daire İçine Çizdiğiniz Yıldızın Aritmetik Bulmacası

Yıldızın ortasına 7 rakamını koymuşlar. Siz bu yıldızın kolların ve kolları arasında kalan parçaların içine -birden ona kadar - öyle sayılar koyun ki:

$$A+7+F=21$$

$$B+7+G=21$$

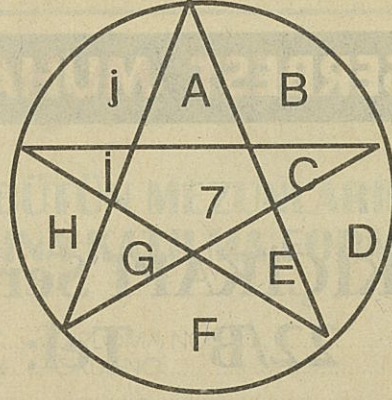
$$C+7+H=21$$

$$D+7+I=21$$

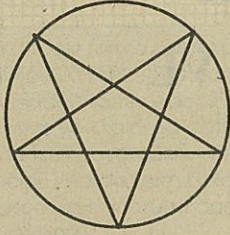
$$E+7+J=21$$

Eşitlikleri meydana gelsin.

Birden ona kadar koyacağınız sayıların tekrar edilmesini hatırlatmak isterim.

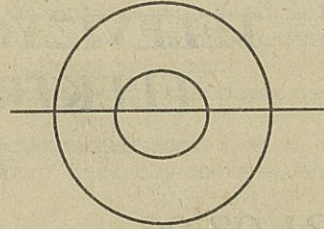

2-) Kaleminizi kaldırmadan dairenin içine yıldız çizimi. Kaleminizi kaldırmadan ve çizdiğiniz çizginin üzerinden bir daha geçmeden bir daire ve içine 5 köşeli yıldız çizebilir misiniz?

3-) Eş merkezli iki çemberle bir ortak kesenini çizebilir misiniz?

Kaleminizi kaldırmadan ve geçtiğiniz yerden bir daha geçmeden, eş merkezli iki çemberle bir ortak kesenini çizebilir misiniz?

Yukardaki 3 soruyu doğru çözen kişiye KAYSERİ LİSESİ Yıllığı ve KAYSERİ LİSESİ Madalyası hediye edilecektir. Cevaplarınızı 1 Haziran 1995 gününe kadar Müdür Yardımcısı Yusuf ÖZMERDİVENLİ'ye teslim ediniz. Cevapları kazananlar 4. Sayıda yayınlanacaktır.

BEKLİYORUZ, DAVET EDİYORUZ..

Sayın öğretmenlerimizi, sevgili öğrencilerimizi, değerli mezunlarımızı, sayın mensuplarımızı, çok kıymetli okuyucularımızı ve eli kalem tutan herkesi "KAYSERİ LİSESİ" dergisi yazı ailesine katılmaya davet ediyor, diğer sayılarınızı bekliyoruz.

Yazılarınızı :

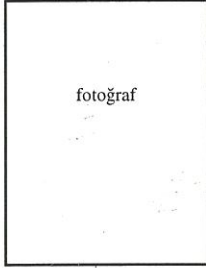
Kayseri Lisesi Dergisi Yazı İşleri Müdürlüğü P.K. 246 KAYSERİ

adresine P.T.T ile gönderebileceğiniz gibi elden derginin başında belirtilen Yazı Kurulu üyelerinden Yusuf ÖZMERDİVENLİ, Şerife ÖZTÜR, Rezzan SOYAKÇA ve Süleyman AYDIN'a bizzat teslim edebilirsiniz.

SAYIN OKUYUCULAR:

Bilindiği gibi Kayseri Lisesi 100. yılını kutladı. Kalıcı bir begesel niteliğinde KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF YILLIĞI hazırlanmasına başlanmış-
tır. Kayseri Lisesi'nden mezun olan herkesin yeri ayrılmış olarak hazırlıklarımız tamamlandı. Mayıs 1995'de ihaleye çıkarılıp kesin baskıya geçile-
cek. Bu bakımdan hala 100. yıl formu doldurmadıysanız sonunda pişman olmamak için aşağıdaki formu doldurarak en geç **30 HAZİRAN 1995 tari-**
hine kadar P.K. 246 KAYSERİ veya Kayseri Lisesi Müdürlüğü-KAYSERİ adresine gönderiniz. Lütfen Dergiye kesmeden aşağıdaki formu foto-
kopi ile veya elden yazarak çoğaltıp gönderiniz.

SON ÇAĞRI

KAYSERİ LİSESİ BÜTÜN MEZUNLARININ 100. YIL YILLIĞINA KATILMA FORMU

1-MEZUN OLDUĞU YIL : .....DİPLOMA NO:.....
 2-MEZUN OLDUĞU BÖLÜM : .....OKUL NO:.....
 3-ADI VE SOYADI : .....
 4-BABA ADI : .....VEFAT EDENLER İÇİN ÖLÜM TAR. ....
 5-DOĞUM YERİ VETARİHİ : .....
 6-LİSEDEN SONRA BİTİRDİĞİ VE HALEN OKUDUĞU FAKÜLTE, YÜKSEK OKUL:.....
 7-BUGÜNKÜ MESLEĞİ : .....
 8-KAYSERİ LİSESİNDE ÖĞRETMENLİK YAPTIYSANIZ KISA ÖZGEÇMİŞİNİZLE BİR VESİKALIK FOTOĞRAF GÖNDERİNİZ.
 9-İŞ ADRESİ : ..... TEL:.....
 10-EV ADRESİ : ..... TEL:.....

NOT:

- 1-Yukarıdaki formu fotokopi; elden yazma daktilo vb. yollarla çoğalttıktan sonra doldurup 1 vesikalık fotoğrafınızı ekleyerek PK. 246-KAYSERİ veya Kayseri Lisesi Müdürlüğü-KAYSERİ adresine acele gönderiniz. (Kayseri'de olanlar formun boşunu okul idaresinden temin edebilirler.) Fotoğrafınızı çizik, soluk olmaması baskının kaliteli olmasını sağlar.
- 2-Kayıtlar ve diploma defteri evlilik öncesi kızlık soyadlarına göre düzenlenmiş olduğundan bayan mezunlarımızın parantez içinde kızlık soyadlarını yazmaları önemli rica olunur.
- 3-Önceki yıllarda form doldurulup gönderenlerden değişiklik olanlar yeniden doldurabilirler.
- 4-Kayseri Lisesi mezunu dostlarınızı da haberdar ederseniz yıllık çıktıktan sonra "Keşke bize de haber verseydiniz" sitemi ile karşılaşmayınız.

KAYSERİ LİSESİ MEZUNLARI VE MENSUPLARI DERNEĞİ KURULDU

Yıllardır yokluğu ve eksikliği hissedilen "Kayseri Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği" nihayet kuruldu. Kayseri Lisesi'nden mezun olan, emekli olan.. herkesin bir çatı altında toplanıp geçmiş ile gelecek arasındaki bağları kuvvetlendirecek olan bir kuruluştur. Tüzüğünde belirlenen çeşitli sosyal etkinlikleri gerçekleştirerek Kayseri Lisesi ile bağlılığını sürdürecektir. İlk faaliyet olarak Kayseri Lisesi 'ne hizmeti geçmiş kişilere plaket vermenin yanında, eksikleri bir araya getiren 2 Nisan 1994 gecesi Gürsoy Düğün Salonu'nda unutulmayacak saatler yaşandı. 8. Cumhurbaşkanı merhum Turgut ÖZAL'ın Eşi Semra ÖZAL ve Kızı Zeynep ÖZAL'in da katılımıyla gece daha anlamlı oldu.

Eski mezunların yanında eski idareciler ve öğretmenler de geceye katılarak Kayseri Liseli olma ayrıca 1920-1921 öğretim yılında Kayseri Lisesi son sınıf öğrencileri Sakarya Savaşına katıldığından okul mezun vermemişti. Sakarya Savaşında hayatını feda eden şehit öğrencileri için Ramazan 1995 de Erciyes Üniversitesi Camisi'nde mevlit okuttu ruhu nu şahlandırdılar.

Bundan böyle çeşitli sosyal faaliyetlerle etkinliklerini sürdürecektir olan Muzaffer Çıklabakkal'ın başkanlığındaki derneğin irtibat adresi:

Kayseri Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği Sivas Cd. Stad İşh. No: 603
(Stad Karşısı, Seçkin Erciyes Dersanesi üstü) Tel: 352 222 77 28 KAYSERİ

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE NİTABESİ

Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen, Türk İstiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahili ve harici, bedhahların olacaktır. Bir gün, İstiklâl ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler. Millet, fakrî zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda, mevcuttur.

Kemal Atatürk